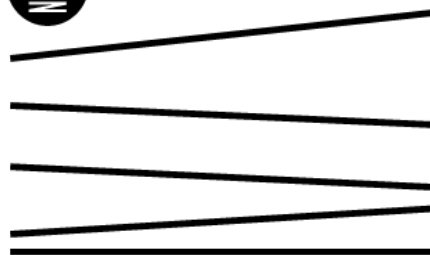

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	[N. T. Bruun].
Titel Title:	<u>Bettlerpigen : original Comedie i 5 Acter</u>
Alternativ titel Alternative title:	Betlerpigen.
Udgivet år og sted Publication time and place:	[København], [1814]
Fysiske størrelse Physical extent:	214 s.

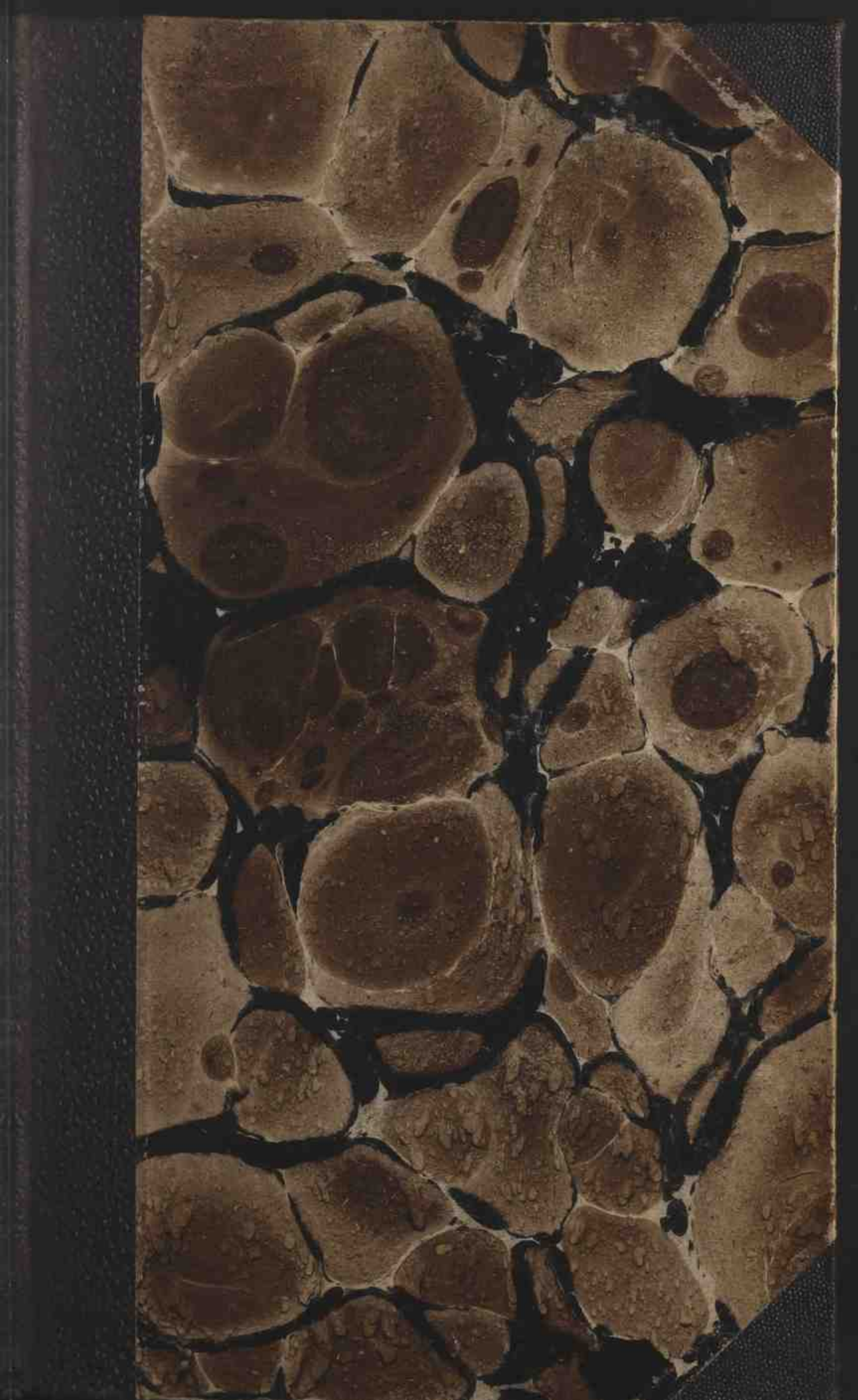
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Bettlerpigen.

Original Comedie

i

fem Acter.

3818 1/2

Personerne:

Captain Frederik Telner, Herremand;

Mathilda, hans Pleiedatter;

William, hans Pleiesøn, ung Vestindianer.

Henning, Telners Forvalter;

Sophie, hans Kone;

Ludvig,)
Eise,) deres Børn.

Tobias, gammel Matros;

Habakuk, aftakket Skolemester;

Diderik, gammel Skytte;

Madame Balder, Huusholderke;

Claus, Tiener;

Jagtjunker Darning, riig Godseier;

Johan, hans Ridelknægt.

)
) Alle i Tel-
) ners Ties-
) neste.

Handlingen foregaaer paa Telners Gods Bag-
lund i Sieland, og varer fra Morgen til henad
Aften.

Dannermoderen

M a r i a

Frederik den Siettes

hulde Mage

helliges

nærværende Skuespil

i dybeste Underdanighed

af

Forfatteren.

Første Act.

(En Stue paa Captain Telners Herregaard).

Første Scene.

Captain Telner. Tobias.

Tobias. Jeg siger Dem endnu engang, Hr. Captain: De maa holde op; medens Legen er god!

Telner. Holde op at give?

Tobias. Ja, De maa! ellers rager De uflar med Pengeskrinet, og Guds, Gaard og Capitaler ryge ad Helvede til og gaae i Spaanehaugen. Deres Pung holder ikke saalænge ud som Deres Hjerte; den bliver lænds!

Telner. Er det da sagt, at jeg skal luffe Hjertet, fordi Pungen bliver tom? Fanden tage hver,

som har Tøne til at gjøre Godt i Verden, og endda forsømmer det! Desuden er den Smule Gode jeg gjør kun en Samvittighedsgiæld jeg clarerer.

Tobias. De Samvittighedsgiæld? Var De ikke min Captain, saa vilde jeg, reverenter talt, sige: det er Løgn! — men nu siger jeg bare: Deres Samvittighed er, smætte mig, saa blank som en poleret Kanon! Jeg kender Krudtet, jeg, og har kiendt det i mange Aar.

Elner. Tak for Dit Sludsmaal, min ærlige Gut! Men, hvor har jeg faaet de Penge jeg har — eller har havt? Jeg kom til Vestindien: der fristede Ganden mig til at tage en riig Creolerinde, der var fiønnere udvendig end indvendig — det fik jeg siden at bekiende! En Svindsot galopperede efter sex Aars Forløb afsted med min Plageaand, og først efter hendes Død aabenbare nogle efterladte Breve mig, at hun har jaget sin første Mands Datter, en brav Pige, ud i den vide Verden, givet til Priis for Nød og Mangel! Og hvad havde den stakkels Slut gjort andet, end hvad Naturen byder os Alle? elsket! — Om vi Mandfolk, som fødes haarde og barste, kunde være lidt ubarmhiertige — o ja, det begreb jeg endda; men at et Fruentimmerhierte, det blødeste og blideste i hele Skabningen, kan nægte, at tilgive en Kierlighedsfeil, nei, det — det er himmels raabende!

Tobias (smilende): Naar, De lod jo ogsaa søge om det stakkels forlorne Faar, for at komme efter, hvor hun var løbet paa Grund.

Telner. Men fandt jeg hende? Ganden hel-
ler! Borte var hun! Hverken Breve eller Kvertisse-
menter nyttede; nu er der gaaet tretten Aar; men
den, som intet har hørt fra Miss Harriet Seymour
— det er mig, Captain Frederik Telner!

Tobias. Og den, som rigelig og rundelig har
klaret en Andens Misvissning — det er ogsaa Dem,
Captain Frederik Telner! Men nu siger Pungen
Stop!

Telner. Deri loist Du, Arabat! Skal jeg
holde op at give? Skal jeg da holde op at leve? Skulde
jeg sige til Dig, min gamle Skolekammerat: „To-
bias! gaae Ganden i Bold!“ — Skulde jeg sige til
min raske William, min Bøns Søn, som Uret og
Chicaner skilte ved sin Fædreneerf: „Dreng! jeg lo-
vede Din døende Fader at være Dig i hans Sted;
gaae nu, og sult, og bliv en Døgenigt!“ —
Skulde jeg kaste min fagre lille Mathilda, min mun-
tre Liggertøs, ud igien i Verdens Storme, fordi jeg
ikke kunde lade mig nøie med et Par Retter Mad min-
dre, eller drikke Vi istedet for Wiin? — Nei, lad
mig beholde dem om mig, som jeg elsker, og som
igien elske mig — lad os dele Sorg og Glæde, og
lad dem trykke mine Dine til, naar Døden engang —

apper mit Livs Linder; — og nu skal Du see en Ulykke, Tobias, dersom Du taler et eneste Ord mere om Dine Sparfæmmedelighedsplaner!

Tobias. Min gode Herre! forstaae mig ret: jeg mener heller ikke, at De skal reent dreie af, eller begynde Indskrænkningen med William eller Mathilda eller mig selv engang — men de mange Andre! —

Telner. Uha! Du er egennyttig, Knægt! Vi skulde blive ved at leve flot, og lade dem suge paa Labben?

Tobias. Gid jeg saa en Pussing hver Dag, istedet for min naturlige Morgensopstien, om det er min Mening! Men det er dog ingen Løgn, naar Folk her i Egnen sige, at Captainens Herregaard er et Hospital for alle Slags Væsthuuslemmer. Der er nu, for Exempel, Torstrepanden Claus — og den rimelige Skolemester — og —!

Telner. Stueb i Seglene! Jeg kender jo nok mit hele Skrabsammen: Compagnie. Men hvad skulde der blive af de arme Dyr, naar jeg led dem løbe? Min gale Forvalter, for Exempel: — en Himmels tegns, Prophet og levende Avis, fuld af lutter falsk Politik! — skulde hans velsignede Kone og Børn sulte, fordi Hovedet for Familien har en Skrue løs? — Min fladdervorne, givtesyge Huusholderstue — Diderik, min fulde Skytte — og alle de andre stakkels Drog — de

Kom, min Siel, til at gaae for hver Mands Dør!
 — nei, lad dem i Guds Navn blive, hvor de trives
 — hvor Overbærelse tager dem under Armene, seer
 deres gode Sider, og lukker Dinene for deres Smaa-
 feil.

Tobias. Men naar vi nu gaae overstag og ikke
 kan give mere?

Telner. Ih, saa glæde vi os ved Grindrin-
 gen om, at vi gav, saalænge vi havde noget at gi-
 ve af!

Tobias. Og lade os lidt og mange, Gange-
 narre!

Telner. Narre? af hvem?

Tobias. Oftest af den lille Perpendikkel her i
 det venstre Bryst.

Telner. Lad saa være! Hjertet maa heller væ-
 re en trostydig Tasse, end en iiskold Egoist, og
 Overflod er aldrig vor Fjenddom, saalænge den Fattig-
 ge mangler det Nødtørstige — det er min Tro! — og
 bliver jeg ikke rigtig ved den, saa gjer den mig dog
 salig!

Anden Scene.

Mathilda. De Forrige.

Mathilda (Springer hen til Telner): God
 Morgen, min gode Fader! — God Morgen, gam-
 le Tobias!

Tobias (nikker venligt): Tak, Gudsengel!

Telner (tager Mathilda under Hagen; — til Tobias): Marrede mit Hierte mig ogsaa, dengang det sagde, at jeg skulde tage mig af hende? hvad?

Tobias. Nei, nei! dengang talde det, splitte mig, som en Salomon!

Telner (kysser Mathilda): O, Du min egen Tiggertøs!

Mathilda. Deres lille Tiggertøs vil jeg gjerne hedde; at være det hos Andre var tungere, men, Gud ske Lov! nu er det forbi! Husker De ellers, min Fader: i Dag er det netop et Aar siden, den gode Sophie, de Fattiges Talsmandinde, bragde mig op til Dem?

Telner. Gud lønne hende for det! Men, Pige, er det et Aar siden? Saa er det jo en Høstidsfest i Dag.

Mathilda (omfavner ham): For mig!

Telner. For os Alle.

Tobias. Ja tilvisse! — Her maa flages!

Telner. Husker Du, Pige, hvor trætt — hvor bleg Du var!

Mathilda. Og hvor modfalden — (smilende): Skøndt jeg ikke saa let taber Modet! — Men var det at undre over? — Saa uventet see min stakfels Pleiemoder ligge død paa vort Halmleie — end.

ogsaa maatte bettle en Grav til hende! — o, efter det Dieblig faldt det mig ikke tungt, at bettle det Stykke Brød, jeg ikke havde Kraft og Helbred til at erhverve!

T e l n e r (seer medlidende paa hende): Stakkels Slut!

M a t h i l d a (freidig): Ja, skøndt jeg kun er ung, har jeg dog gaaet noget igiennem. Men, Lidelser hæve vort Mod! Nu skal Sorgen aldrig mere knække mig!

T e l n e r. Heller ikke, om Du igien faldt i saadant et Menneskes Vold, som det Uffkum, der under Belgisørenheds Skiul vilde lokke Dig i sin Helvedes Snare, spærrede Dig inde, og som Du maatte redde Dig fra med Flugten?

M a t h i l d a. Nei, heller ikke da! Gud lade mig blot aldrig see ham mere!

T e l n e r. Da gad jeg nok træffe ham! At give saadan en Skurk en Lusing: det vilde være en Glæde!

T o b i a s. Riøkhale ham, Hr. Captain! splitte mine Topmaster! surre ham til Kanonen og fælde ham!

T e l n e r. Give ham en Kugle for Vandens, og ønske den kunde fare igiennem Hiernen paa enhver Forfører, der ligner ham!

Mathilda. Men paa hvad Maade maa jeg nu høitideligholde min Glædesfest, og Erindringen om, at det i Dag er et Aar siden, jeg fandt saadan en elsket god Fader?

Telner. Som Du selv vil, min Pige!

Mathilda (barnlig glad): Maa jeg give Enhver noget?

Telner. Gierne! Der har Du min Brevtaske til at bestride Udgiifterne.

Mathilda. Nei, nei, de Penge jeg behøver har jeg selv sparet sammen, og Indkøbet er besørget: den gode Tobias skal have en Karduus Tobak og en Pibetradser med mit Navn — Madame Balder et Mund Caffeetønner og et nyt Halsbaand til sin Epids — min Frier, Skolemesteren, en Tobaksdaase — min Elsker, Claus, et Silketørklæde — min Tilbeder, Diderik Skytte, en Glaske Viin — Moder Sophie de smukkeste Roser jeg kan finde — Fader Henning og Lise hver et Kys —

Telner. Skal jeg da være Stedbarn?

Mathilda (med pludselig fremvældende Taarer, i det hun klynker begge Arme om hans Hals): Dem kan jeg ikke give andet end Tak! Tak! for det Aar, som er gaaet, — og Lykke, Len og Velsignelse i hvert, som kommer! — Deres stakkels lille Bettlerpige har ikke andet at give Dem, som giver hende de Mit!

II

Telner. O, Pige! det er rige Gaver! — Men vor William, hvad giver Du ham?

Mathilda (smilende): Mit Hjerte — dersom De ikke alt havde det!

Telner. Jeg vil dele med ham — og i Mangel af den anden Halvpart, kan Du jo give ham Haanden.

Tobias (hvidskende til Mathilda): Hvad vilde saa Ludvig sige?

Mathilda (til Telner): Hvorledes mener De?

Telner. Forstaaer Du mig ikke? Du elsker jo dog William?

Mathilda. Inderligt!

Telner. Der er han. Maa jeg sige ham det?

Mathilda. O, han veed det!

Exedie Scene.

De Forrige. William.

Telner. Kom hid, William!

William. Her er jeg.

Telner. See paa den Pige der.

William. Den Befaling er ikke vanstelig at opfylde.

Telner. Og Du, Mathilda, see paa ham igien.

Mathilda. Det gjør jeg gierne.

Telner. Hvad læser Du nu i de Dine, William?

William. At de ere smukke, og at Mathilda er vittig som hun er god.

Mathilda (leer): Han gjør Nar af mig!

Telner. Men hvordan er det med Jer? I see jo hinanden ganske frimodigt ind i Dinene.

William. Ja, vi har jo heller intet Ondt gjort, hvorfor vi skulde slaae dem ned.

Telner. Elsker Du Mathilda?

William. Inderligt! det veed hun.

Telner. De har eet Svar begge to! — Hurra! nu er jeg glad! — „Inderligt! inderligt!“ — Ja, elst I kun hinanden inderligt, Børn! I kan aldrig gjøre mig større Glæde! — og med Tiden — med Tiden — men nok om det til en anden Gang! — Gud velsigne Jer, — Pige! Dreng! o, I ere mig saa fiere! — Veed Du, Mathilda, hvordan jeg vil høitideligholde denne Dag? — ved at gaae ud, og indbyde alle mine Staaddere heromkring, Blinde og Døve, Halte og Lamme, til et Glædesgilde, fordi mit Huus for et Aar siden blev velsignet med saadan en Gudsengel af en Tiggertøs, hvis Komme bragde Fryd og Fred! — Tobias!

Tobias. Holloi!

Telner. Kom med! Du skal være Skaffer, men taler Du et eneste Ord om Sparsommelighed, saa — saa knækker jeg Din Hals! (han gaar med Tobias).

Fjerde Scene.

Mathilda. William.

Mathilda. Hvad han er iegod!

William. Og hvad han elsker os!

Mathilda. Som vi elske ham! — Men, forstod Du ellers hvad han sagde?

William. Jeg frygter Ja!

Mathilda (glad): Du frygter? — Altsaa er det da ikke sandt? —

William (frittende): Hvilket?

Mathilda (langsomt): — At Du elsker mig.

William (trohiertig): Jo, Mathilda — som en Søster! — Og Du mig?

Mathilda. Som en Broder!

William. Ikke videre?

Mathilda. Nei, slet ikke.

William (hierteglad): O, det er herligt!

Mathilda. Kiære, gode William! hvad jeg holder af Dig, fordi Du ikke elsker mig!

William. Smidlertiid løi jeg dog ikke for Fader, dengang jeg sagde, at jeg elskede Dig inderligt.

Mathilda. Jeg ikke heller — men nu troer han dog, at det er den anden Kierlighed.

William. Savist; kjøndt det kom ham strax noget underligt for, at vi kunde see hinanden saa frimodigt ind i Dinene.

Mathilda. Der seer man, at Kierlighed har baaret sig ligesaadan ad i hans unge Dage som nu omstunder! — Men, vi maae sige ham den rene Sandhed.

William. Det er næsten Synd at forstyrre hans Glæde, og derfor —

Mathilda. Derfor, siger Du? — (noget ængstelig): Troer Du da, William, at Du kunde komme til at føle den anden Kierlighed for mig?

William. Hm! — men Du maa ikke blive vred! —

Mathilda. Jeg bliver ikke vred; tael ud!

William. Neppe! siden jeg har seet Forvalterens Lise. Og Du?

Mathilda. Jeg elsker Ludvig.

Begge. Ah! det lettede!

William. Altsaa kun Broder og Søster?

Mathilda. Broder og Søster!

William (giver hende Haanden). Top!

Mathilda (flaer til). Top! — Men min Ven bliver Du altid?

William. Lad nogen vove at krumme et Haar paa Dit Hoved, saa skal jeg vise Dig det!

Mathilda. Gode William!

William. Farvel, Søster Mathilda! Lise venter mig; jeg skal lære hende en Vise, medens jeg hjælper hende, at plante Blomster: altsaa seer Du selv, det er mig umuligt at bide længer. (Han løber ud).

Femte Scene.

Mathilda (allene; lidt efter) Claus.

Mathilda. Jeg fandt dog meget Godt i dette Huus: — en Fader! en Broder! — Glemsel af overstandne Lidelser — Venstab, Omhu og Kierlighed! —

Claus (kommer): Kierlighed, sagde hun? det er vist mig hun taler om!

Mathilda (uden at blive Claus vaer): Er jeg fattig? nei, jeg er riig! riig!

Claus (sagte): Desbedre, naar vi skal til at

saette Bo! (hejt): God Morgen, Mathilda -- Som-
frue Mathilda, skulde jeg vel sige.

Mathilda. Tak, Claus!

Claus. Veed Hun, hvad det er for en Dag i
Dag?

Mathilda (leende): Ja, det er Mandag.

Claus. Ja, det veed vi allesammen; men
veed Hun ogsaa, hvad det ellers er for en Dag?

Mathilda. En Glædesdag, og, Gud være
lovet! det er nu alle mine Dage!

Claus. Ja, tilvisse er det en Glædesdag, thi i
Dag er det et Aar siden vor hielmede Ro-falvede, og
Hun kom hertil — det har jeg tænkt paa!

Mathilda. Det Sidste har jeg ogsaa tænkt
paa, Claus.

Claus. Nei, se! — Jeg troer rigtig vore Tanter
mødes bestandig.

Mathilda (leende): Det skulde dog gjøre
mig ondt! Men jeg har ogsaa tænkt paa, at ville
give Dig noget i Dag; vi tales siden ved; det har
Du for det første et Haandtryk.

Claus. Ih, Gud velsigne Hende for det! —
Hi! hi! det gaaer mig lige til Hjertet.

Mathilda. Nu! Du trykker min Haand for-
dærvet!

Claus. Det kommer af, at jeg mener det
af Hjertet. Na, lad mig beholde Haanden lidt end-

nu. — Siig mig: dette Haandtryk, tilbrer det Hende ligesaa ind i Sielen som mig?

Mathilda. Nei, ikke det mindste.

Claus. Det er dog underligt, især da Huden i Hendes Hænder er saa blød — og mine ere saa haarde som Banketærskler; hvoraf kan det da komme, at Hun ikke mærker det endnu stærkere end jeg?

Mathilda (leende): Jeg tænker, Claus: Du maa nok ikke have fundet Veien saa godt til mit Hjerte som jeg, desværre, til Dit.

Claus. Na nei, siig ikke desværre! der er ingen Skade sket.

Mathilda. Slip nu min Haand.

Claus. Jeg faar vel nødes til det! — Men hør, Gensfrue Mathilda: jeg har ogsaa tænkt paa, at give Hende en Foræring.

Mathilda. Virkelig?

Claus. Og det just en Foræring af første Stuffe! — mig selv.

Mathilda. Dig selv?

Claus. Eyslevende! med Hud og Haar og Krop og Sind!

Mathilda. Nei, nu er Du ogsaa altfor gavmild, min gode Claus!

Claus. Ih, nei mæn er jeg ikke! Men jeg er ikke storagtig, og jeg tænker som saa: vi ere hinandens Bettlerpigen.

Pige — skøndt jeg har da ikke gaaet for hver Mand's Dør, saaledes som Hun, Gomsfrue Mathilda; — Captainen holder meget af os begge to; — af Hende, fordi Hun er skøn og god, og af mig, fordi der sidder et forbandet siffigt Hoved paa mig, kan jeg troe! hi! hi! hi!

Mathilda. Og dog vil onde Mennesker paaflaae, at Du skal være en Tasse!

Claus. Det er ikke andre end denne malisjøsse Diderik Elytte, som spreder saadan Snak ud iblandt Folk. I Gaar har han jo sagt paa Kroen, at min salig Fader var den største Døsmer her i Egnen i sin Tid, og da han døde, fik jeg Spektangse paa Bestillingen; men Hun kender mig bedre, lille Mathilda; derfor, vil Hun nu have mig, saa flaae til og tag imod Foræringen.

Mathilda (leende): Det maa jeg rigtig betænke mig paa et Aarstid endnu.

Claus. Et heelt Aar? nei, det er for længe. Saaledes bærer jeg mig ikke ad; dertil har jeg for meget af dette! (han pikker sig paa Vanden).

Mathilda. Hvilket?

Claus. Ih, Forfand! Naar jeg skal tænke, gjør jeg det altid af i en Kuf. Og desuden et heelt Aar! Forgylldningen kan gaae af et Pigebarn i meget kortere Tid, og mens Græsset groer, dør Koen. Maa, hvad siger Hun? hvad?

Mathilda. Farvel, Claus!

Claus (bliver staaende og nikker): Farvel, farvel! Kom snart igien.

Mathilda. Nei, jeg bliver hvor jeg er.

Claus. Godt! saa skal jeg nok holde Hende med Selskab.

Mathilda. Men mig synes Du sagde, at Du vilde gaae.

Claus. Saa? sagde jeg det? — det kan jeg dog ikke huske. — Naar, farvel, lille Mathilda, farvel — See dog engang paa mig, førend jeg gaaer. — Hun leer? ha! ha! saa veed jeg nok, hvad Klokken er slagen! (nikkende): Farvel! — farvel! — Glem ikke Foræringen. (sagte): Hun vil ikke lade sig mærke med det, men jeg tør sværge paa, hun tæller Timerne til vi kan holde Bryllup. (han gaaer).

Siette Scene.

Mathilda; (lidt efter) Habakuk.

Mathilda (allene): Stakkels gode Tasse! Men det er ikke nok hos os Piger at elske — man maa ogsaa forstaae, at gjøre sig elsket.

Habakuk (pikker hende paa Skulderen). Det er mine Ord! og jeg nærer derfor det søde Haab —

Mathilda. Hvilket Haab, Hr. Habakuk?

Habakuk. At see mig yndet i mine Handsproducter, og mine Handsproducter yndede i mig. (Han tager et sammenlagt Papiir frem).

Mathilda. Kan De tvivle om, at De er yndet, naar De læser i de tielne Dine, hvormed Madame Balder altid betragter Dem.

Habakuk. Stielmske Nympe! De veed nok, i hvilke Blikke jeg ønsker at læse Kierligheds Tunge-maal. Madame Balders Dine ere graae og intetsigende — Deres derimod ere sorte og veltalende.

Mathilda. De tager feil! — Ser De kun ret paa mig, saa vil De strax erfare, mine Dine sige ikke et Ord.

Habakuk. Maaskee ere de stumme mod mig — men mod Forvalterens Monsieur Ludvig har jeg, per Exempel, seet dem være meget snaksomme.

Mathilda. Stakkels Ludvig! han er prutten paa Ord — De derimod, Hr. Habakuk, er godt skiaaren for Tungebaandet, baade paa Vers og Prosa. — Hos Dem kan jeg lade Munden løbe — Ludvig svarer jeg paa samme Sprog han tiltaler mig.

Habakuk. Og han forstaar alting til Punkt og Prikke, har jeg mærket?

Mathilda. O ja! Han er ikke saa tung-nem.

H a b a k u k. Men apropos om Vers,
nu Alvor og ei Skiers:

Siden det i Dag er et Aar siden De først lykksaliggjorde
dette Huus med Deres forfæmende Nærværelse, har
jeg herved den Hre, at insinuere Dem et lidet Poem,
som jeg i den Anledning har forlystet raig med at for-
færdige.

M a t h i l d a. Jeg takker Dem for Deres God-
hed, og skal stræbe at giengielde.

H a b a k u k (meget venlig): Ja, vilde De det!

Den Giengield, jeg attraaer, min Smukke,
er at De ei vil Dret lufte,
naar jeg i Kielen Elfskops Stil
beskriver Dem mit piinte Hierte;
men at De lindre vil min Smerte
blot ved et lille Bisalds-smil;
og da skal Deres Habakuk
ei meer udstøde noget Suk!

M a t h i l d a (leende): De forlanger blot et
Smil, Hr. Habakuk? Jeg giver Dem en formelig
Patter!

Syvende Scene.

De Forrige. Diderik Skytte.

Diderik (med en halv Perial): Ret saa, lille Mathilda! lee ham kun ud, den stemlede Landsbøytut! Har han nu igien været oppe at rime?

Habakuk. Jeg har talt Gudernes Tunge-
maal.

Diderik. Jeg tiender nok det Naas! Hør aldrig paa ham, lille Mathilda! Ha! ha! ha! hvil-
ken naragtig Figur!

Habakuk. Jeg bærer Lærdømmens og Mu-
sernes Livree.

Diderik. Muserne? hvad er det for Tine-
gester?

Habakuk. Idiot! Barbar! det er de hellig-
ge ni Søstre.

Diderik. Og de lade deres Tienere gaae med
Hiertter paa Albuerne? Siden de give saadant et
pialtet Liberie, faae de gode Damer nok ingen til at
tiene sig om Vinteren.

Habakuk. Jeg giber ikke svare Ham, min gode
Diderik! Han er jo fuld.

Diderik. Og Han er jo gal! hvad har Han
saa at lade mig høre?

H a b a k u k. Vil Han med sin røde Næse bilde sig ind, at gjøre sine Hoser grønne hos Mathilda?

D i d e r i k. Troer Han, Magister Fibelbræt, at Mathilda vil hedde Madame Habakuk? Og hvad Smukheden angaaer, er jeg vel alle Dage ligesaa kion som Han, som Naturen tog til Mønster, dengang den vilde Kæbe et Ugiebilleb. Hvad fattes ellers min Næse?

H a b a k u k. Fattes? ingenting! he! he! he! den har snarere for meget!

En saadan Næse just kan i et Ansigt syne; — den har sit eget Eving, og ligner meest en Tryne! he! he! he!

D i d e r i k. Hvad! en Tryne! —

M a t h i l d a. Yes! yes! mine gode Venner! I maae ikke skændes. Jeg skjøtter ikke om at være Tvister's Uble.

D i d e r i k. Hvorfor vil han da holde sig op over min Næse?

H a b a k u k. Og hvorfor gjør han Nar af mit Navn?

M a t h i l d a. I har begge to Ret! — baade Næsen og Navnet, hver i sit Slags, ere Pariteteter.

H a b a k u k. Jeg har arvet det efter min salig Bedstefader!

Diderik. Ha! ha! en rar Urb! Nei, min Næse kan jeg takke mig selv for, og den har kostet mig nok, det veed jeg!

Habakuk. Ha! ha! det er ogsaa noget at rose sig af. Nei, jeg er en ærbar og erfaren Poet og Pædagog! —

Diderik. En Pædagog? hvad er det nu igjen for et Dyr?

Habakuk. En Ungdomslærer! (stolt): Hvad er Han?

Diderik. Jeg er en duelig Skytte.

Habakuk. Ha! ha! som ikke kan see en Flue paa Væggen!

Diderik. Men desto bedre Fuglene i Luften; desuden gaar jeg aldrig paa Jagt med en Fluesmække, undtagen naar jeg vil bruge Hans Næse til Jagt-Revier. — Hun skal ikke bryde sig om, hvad den Spensdebog siger, Somfrue Mathilda! Hun kender mig jo nok; jeg er, gid jeg stee en Ulykke, saa ærlig en Karl, som der nogensinde har drukket sig en Ruus!

Mathilda. Endogsaa Din Forsikkring vidner om Din Ærlighed og Sanddrubed.

Diderik. Og saa holder jeg af Hende — næsten endnu mere end af mine Jagthunde!

H a b a k u k. Seg elsker ogsaa, jeg! Mit Hjerte
spruder Gnister!

ud af hvert Svedehul min Elskovs
flamme brister! —

D i d e r i k. Na, hold Mund med sin rimede
Kierlighed! den har ingen ret Art!

M a t h i l d a (leende): Al! jeg lykkelige Pige!
hvor jeg vender mig, har jeg en Elsker!

D i d e r i k. Kan det vel være andet? Hvem
der seer Hende, maa strax holde af Hende. Endog-
saa Bildfremmede misunde os vor Bettlerpige — for
Exempel i Gaar Eftermiddag, da jeg var ude i Krat-
tet, og vilde fiske en Skovskade, men saa feil og
skied en Krage istedet — kom der ikke en fremmed
Person til mig, og spurgde mig om vor Captains lille
Pleiedatter, og fortalte han havde hørt hende rose af
Alle, og længedes saameget efter at see hende —

M a t h i l d a. Hvem var det?

D i d e r i k. Ja, kender Vor Herre ham ikke
bedre end jeg, saa kommer han aldrig i Himmerige, den
Stakkel! men et næt Stykke Karl var det for Resten,
og jeg kunde ogsaa godt lide ham — fordi han reedde
vor Mathilda!

H a b a k u k. Reent er det som den klare Dag:
Hver, som har Dine, Sands og
Smag,
i hende finde maa Behag! —

Diderik. Nu gier jeg Dig et Nalledrag!

Habakuk. Hvad saadan en Skytte er grov og upoleret! Han forstyrret En midt i Meningen.

Diderik. Derfor vælg Dig en anden Text til Din Prædiken, Mester Habakuk, thi understaer Du Dig at jage paa mine Enemærker! — Lille Mathilda, dersom Hun ikke vil, at jeg skal puste den Rysbeskytte et Par ufordøielige Bly-Kugler i Bælgen, saa giv ham i en Hast den fulde Ladning, og send ham til Hækkensfelt med de andre Trækfugle.

Mathilda. I frie altsaa begge til mig?

Diderik. Jeg reent dievleblændt!

Habakuk. Lille uforlignelige,
søde, skielmske Bettlerpige!
alt et Har sig monne snige —

Diderik (truende): Er Du nu paa Rimesjagt igien? Tag Dig i Agt, siger jeg endnu engang! — (til Mathilda): Smæk Låsen fra Lædersækken, og lad vor Rynken faae Ende. I Dag er det et Har siden jeg først fik Lugten af Hende, og i al den Tid har jeg jo gaaet og givet mig saa ynkeligt som en Jagthund i en Lænke. Jeg kan sværge paa, jeg har haft saadan en Rierlighedssildebrand i Hiertet, at jeg

over ti Gange om Dagen har maattet gaae til Kroes, for at prøve paa at slukke — men ligemeget bjalp det!

Mathilda. Nu vel da! — Men naar jeg skal giøre den Erklæring, hvortil jeg opfordres, saa maae ogsaa alle mine Friere være tilstede, og Kløverbladet er ikke fuldt, saalænge Claus fattes. (Hun løber til Døren og kalder): Claus! kom lidt op! og bring mig saa med det Samme de Ting Du finder paa mit Spebord.

Diderik (til Habakuk): Pas paa: I faaer en lang Næse!

Habakuk (smilende): Spot ei, min gode

Diderik!

men tøv et lidet Dieblig!

Attende Scene.

Mathilda. Diderik. Habakuk. Claus.

Claus (med en Kurb): For Mageligheds Skyld pultede jeg det altsammen her i Spekurven.

Mathilda. Det gjorde Du Ret i; den kan komme mig ret tilpas.

Claus. Jo, luur mig! jeg er ikke saa dum —

Diderik. — Gør Du seer ud til!

Mathilda. Hr. Habakuk! — Fatter Diderik!

rik! — lille Claus! — i et heelt Aar har jeg haft daglige Prøver paa Jeres Hengivenhed for mig —

Claus. Jeg er Hende saa tro som vor Port-hund er mig.

Diderik. Naar det kan fornøie Hende, lader jeg flyde til Maals efter min Næse.

Habakuk. Af Enese liflige Sonnetter
mit Hjertes Gælelser De giætter!

Mathilda. Jeg erkliender at denne Godhed, kjædet — jeg er den uværdig! — Lille Claus bestormer mig med sin Vittighed — Diderik Skytte flyder mig den ene Pii! i Hjertet efter den anden — og Magister Habakuk tilbyder mig med al Gravitet sit Hjerte paa en poetisk Presenteerbakke: — hvad skal jeg arme Dige nu gjøre?

Diderik. Tryk løs! Tag den Rette — og gib de Andre Døden og Dievelen!

Mathilda (seer vorelsvillig paa dem alle Tre):
Ja, det er let sagt — men: hvem er den Rette?

Diderik og Habakuk (hver paa sin Side, i det de tage hendes Hænder): Det er mig! mig!

Claus (hvidster hende over Skulderen): Tag mig! mig! — jeg er jo den Rette.

Mathilda. Den Sag kræver Overlæg! —
(til Claus): Her er Ungdom, Forstand og Vnde —

(til Diderik): her Riikhed og Edruelighed — (til Habakuk): og her Lærdom og poetiske Gaver — kuster skønne Fortrin! —

Habakuk, Diderik og Claus. Ja, ikke sandt? ikke sandt?

Mathilda. — Som — (leende): dog ikke røre mit haardnakkede Hierte! Men, Hengivenhed fortjener altid Tak! — og til Tegn paa, at jeg paa skønner den, saa giver jeg mine tre Venner en lille Gave hver; — Claus pynter sig med dette Tørklæde, for at behage en anden Pige; — (giver ham et Silketørklæde): — Magister Habakuk tager sig en Priis Tobak — (giver ham en Daase); — og Fatter Diderik drikker min Skaal, og drukner sin Kierlighed i denne Glaske Wiin! (Hun rækker ham Glasken). Mine tre Friere derimod ere nok saa gode, at dele denne Kurb imellem sig, indtil jeg faaer Tiid at flette to til, og saa have den Fornøielse at give dem hver een. Tjenerinde! (Hun løber leende ud).

Niende Scene.

Habakuk, Diderik og Claus (staae Alle Tre forbløffede og holde paa Kurven; lidt efter) Captain Telner.

Claus (seer efter Mathilda): Men hva — hvad skal det betyde?!

Diderik. Ih, for Satan! rene Død for Penne:
ge: hun giver os Alle Tre Kurven! — men jeg vil ikke
have den!

Habakuk. Seg ikke heller!

Claus. Ja, hvad skal jeg med den? (de kaste
Kurven).

Habakuk. Skytte! dengang skød I feil af
Papagoien!

Diderik. Gior I ikke Nar af mig; men tag
Der selv en Priis Contenance!

Claus. Herregud! jeg Risdhoved, som selv
hentede Kurven!

Telner (kommer): Hvorfor Dieblen staae I
der, og hænge med Hovederne?

Diderik. Der er hændet os en forbandet
Streg, Hr. Captain!

Habakuk (pathetisk): See, fulsort Skiebne
sig mod os væbne! —

Diderik. Vi har Alle Tre været paa Frieri —
og Alle Tre faaet denne Kuro til Deling!

Telner. Af Mathilda, ikke sandt?

Claus (grædende): Af jo!

Diderik. Jeg bliver desperat! (han brister
glubst af Glaffen).

Habakuk. Al! dalet er min Haabets Stjerne!
og sorte Dunster om min Hierne
sig hvirvle i en broget Kredss! —
at jeg var død jeg var tilfreds!

Telner. Ha! ha! ha! Vil I tre Narre for
Hvor tænke paa at frie til Mathilda? Et Vigehierte
er et Ekib, som aldrig lystret anden Vind end Rier-
ligheds, og den er vist Jer stik imod. Hver af Jer
havde fortient en heel Kurv allene.

Claus (grædende): Den lovede hun os net-
op en anden Gang!

Telner. Lad de Givtegriller fare! (til Claus):
Du er hende for dum — (til Diderik og Habakuk):
og I ere hende for gale og for gamle! Desuden
har jeg selv en Rikreste i Baghaanden til Mathilda,
og endnu i Dag declarerer jeg Mariagen.

Diderik. Hvor skal jeg dog finde Trøst!?

Telner. I Flaflen.

Diderik. Wyde mig slikt! — Som om jeg
brød mig om —! (Han drikker atter).

Claus. Jeg troer, jeg gaaer i Jorden af
Sorg!

Telner. Naan, ad hvad Wei gaaer Du da til
Graven?

Claus. Forbi vort Hønschuus, og saa paa
venstre Haand, til Andeparken!

Telner. Lykke paa Reisen! Kiv mig til,
naar Du kommer til den anden Verden.

Claus. Ja, ja, Spot og Skade følges ad!

Habakuk. Det er kun altfor sandt, desværre!
men spot os ikke, kiere Herre!

Diderik (tager Glasfen fra Munden). Af
Stikpiller bser man ikke; men at jeg skulde bse saa
bitter en Skaal paa fastende Hierte! —

Telner. Hm! seer jeg ret, baade paa Glas-
fen og Dig, er Du endda ikke saa ganske fastende.
Nei, naar Du vil gaae paa Kierlighedsjagt, min
gode Diderik, saa skyd en hviid Vind efter Mathilda,
og sigt paa et Wildt, der passer sig bedre for Din M-
der, for Exempel: min Huusholderffe.

Habakuk. O ja, gior det! tag hende. Jeg
Kriver Bryllupsvisen.

Diderik. Madame Balder istedet for Mathil-
dabarnet? Ja, saa skid jeg rigtig nok atter feil, og
fik en Krage istedet for en Skovskade! (til Claus og
Habakuk): Men I, mine to Kivaler, vi skal sident
op at nappes! Jeg kan aldrig tale om alvorlige Ting,
naar jeg er tør i Halsen; men naar jeg har stukket
Foræringen ud til Bunds, og ikke har andet end den
tomme Glaske tilbage, saa tales vi ved. Hører I,
Dromedariusser? jeg fordrer Jer begge to ud paa Vi-
stoler — Dig, Claus Dumpap! — og Jer, Mester

Habaluk! — og saavist som jeg kan træffe lige, og forleden skød Lugtehaarene af Madame Balders sorte Kat, saavist skal hver af Jer have en Snees Rævehagl lige midt i Hjertekulen! (han gaaer).

Tiende Scene.

Captain Telner. Habaluk. Claus.

Telner. Ha! ha! ha! det pirrer ham endnu i Panden, at han i forrige Tider har været Soldat!

Claus. Rævehagl i Hjertekulen? nu har mit unge Liv da Ende!

Habaluk (skielvende til Telner):

Den Bildmand! han truer!

Mit Hierte alt gruer!

Jeg beder Dem: styr

det glubende Dyr!

Telner (leer). Er han bange, Habaluk?

Habaluk. Just ikke bange, men jeg føler dog en vis — en vis Benauelse! Den Skytte — den Skytte —!

Telner. Han træffer ikke altid hvor han sigter; desuden vil jeg være Fredsmægler. (til Claus): Hvordan har Du det, Krysster?

Claus. Com'en Hare mellem en Flok Hunde, Hr. Captain! Jeg skulde have dette Tørklæde til at pynte mig med, sagde Mathilda — nei, nu bliver det mig et Grædetørklæde! — og holder Diderik Ord at skyde mig for Planeten, saa kan Mathilda bruge det til at forbinde mig med, at jeg dog ikke skal ligge og bløde mig ihjel, naar jeg er død!

Telner. Saa Du har ogsaa gjort Dit Testamente?

Claus. Jeg kiender Diderik! og mig har han desuden alt haft et Horn i Siden paa fra i Fjor engang, da vi vare paa Rævejagt sammen. Han befalede mig at tie bomstille, mens vi stode og lurede udenfor Rævekulen, for at Mikkel ikke skulde mærke Uraad, men da jeg saae den lumste Satan kigge frem, sagde jeg paa Tydsk — som jeg har lært af Magister Habakuf; — „da is die Fuchs!“ — og strax smuttede Bæstet tilbage igien, hvorover Diderik blev saa arrig, at han nær havde slaaet mig for Panden med Geværkolben. „Hvorfor holdt Du ikke Riævt, Du Skabhal!“ sagde han til mig; men jeg svarede: „Hvor kunde jeg nu vide, at Rævene her i Sielland forstaaer Tydsk?“ — Kiøndt her ere mange af det Folkefærd. — Det glemmer han mig ligesaaalidet som mit Frieri til Mathilda! — Men vil han mig til Livs med sine Pistoler, saa skjuler jeg mig bag Magister Habakuf — saa veed jeg dog, at Ruglen skal gaae tvers

igiennem ham, inden den naaer mig! (han løber ud).

H a b a k u k. Vor Herre bevare mig fra at blive Skiermbræt paa den Maade! Uh! mig synes alt, at Kuglen er fareet igiennem min Mave!

M a d. B a l d e r (udenfor): Saa lad mig dog have Ro at passe min Gierning!

T o b i a s (ligeledes): Nei, først et lille Togt med mig!

T e l n e r. Der har vi Madame Balder; nu kan vi putte vore Tunger i Lemmen, indtil hun faaer affnakket!

H a b a k u k. Og gid jeg kunde giemme mine Dren i min Tobaksdaase!

T e l n e r. Skam sig! Skionner Han ikke bedre paa hendes Kierlighed? —

Ellevte Scene.

Captain T e l n e r. H a b a k u k. T o b i a s (fører)

Madame B a l d e r (lempelig ind forved sig).

T o b i a s. Hr. Captain! hun nægter at lystre Commando: derfor bogserer jeg hende fra Aabyssen herop til Dem selv.

Mad. Balder. Min Tærtepande — mine
Kager! — Nei, Han er dog et forfækkeligt Men-
neske, Tobias! Han troer nok, at Han ruller en
Foustage for ved sig? — Hr. Magister! synes Dem
ikke, det er en Skam?

Habakuk. Det ikke nægtes kan, høistærende
Madam!

Telner. Hvad er der paa Færde med Jer?

Mad. Balder. Ih, Tobias voldsfører mig!

Tobias. Er det ikke sandt, at Hr. Captai-
nen i Dag kespiser alle de sultne Stakler, som vil
melde sig, for at gaae til Bakken med os Andre?

Telner. Jo! jeg har selv været ude omkring,
at bestille en Skok herhen.

Mad. Balder. En Skok? naa, nu har jeg
nok! Vilde der bare komme Bøllingsfæde flyvende
giennem Luften!

Telner (alvorlig): Derfor har jeg Hende,
Madame.

Mad. Balder. Sandt nok, Hr. Captain;
(snakksom): og uden at rose mig selv: mit Kiskken
er mit Himmerige! — Derfor fortryder det mig just,
at den skielmske Tobias trak mig bort fra Tærtepan-
den. Nu tør jeg sværge paa, at Posteien gaaer i
Madskabet — og det skulde have blevet en Postei —
uhm! extradelicat!

Telner. Vi kan bedre undvære Posteien, end
de fattige Brødet.

Mad. Balder. Gud bevare mig fra at mis-
unde dem det! Men her kommer saameget Skarns-
pak af Tiggere; hvem veed, om Somme af dem ikke
kan have været drattede ned af en Galge.

Telner (smilende): Saa maatte de jo gaae
igien.

Mad. Balder. Ja, hvem veed! de see ud
til allehaande.

Telner. Nok, Tobias har kun gientaget min
Befaling, at i Dag skal alle sultne Munde være mig
velkomne, og mættes til Erindring om den Glæde
Gud for et Aar siden forberedte mig.

Mad. Balder. Hvorved, om jeg tør spørge?

Telner. Ved Mathildas Komme.

Mad. Balder (spodst): Saa det er alt et
Aar siden den Soel begyndte at skinne, hvorved alle vi
Andre bleve saa fordunklede — (Skottende til Habakuk):
at vi nu maae staae som foragtede Lamper?

Telner. Med eet Ord kan jeg hæve al Hens-
des Partiiskhed mod Mathilda: — hun har nylig gi-
vet Habakuk Kurven.

Mad. Balder (glad): Er det sandt?

Habakuk (sukkende): Al, ja! hun kaldte mig
en Kuro!

Her staaer jeg som en eenlig Epuro! —

Mad. Balder (atter mild): Hm! De kunde da vel faae Eelstak, der var ligesaa godt som hendes; men ellers siger jeg jo ikke andet, end at Mathilda er et fornuftigt Barn, og et godt Barn — hun har saamæn nylig foræret mig et Pund Caffeebønner, og et Halsbaand med Bielder og Bogstaver til min Epids, — saa nydeligt, at jeg ikke vilde skamme mig ved selv at gaae med det. — (Smilende): Saa hun har lært Hr. Habakuk at indsee sin Daarlighed?

Tobias. Ja, hvad vilde han ogsaa paa den Galléi?

Mad. Balder. Sandt var det! ha! ha! ha! nei, lige Børn lege bedst!

Tobias. Død og Plage, Madame Balder! Jeg kan høre, hvor Ilden snurrer om Tørtepanden; Posteien brændes vift.

Mad. Balder. Na nei, Marthe passer nok paa. Men i alt Fald: Forsigtighed skader ikke. — (hun raaber ud af Døren): Marthe! bliv ved Ekerstenen — Else! Fluur Potter, Pander og Gryder! — Dorthe! strø fiin Sand paa Ristkengulvet! — Giertrud! giv Rattene sød Mælk! — (hun kommer atter frem). Saa! nu veed de Bæstet dernede.

Telner. Nu, Madame Balder! Hun besørger da alting paa bedste Maade. Lad mine Staaddere ingenting fattes; heller vil jeg mangle ved mit eget Bord.

Mad. Balder. Det veed jeg. Det var vel ikke første Gang vi havde givet Stegen bort af Fadet, og selv gaaet sultne fra Bords.

Telner. Naa, naa, Madame Balder! godt Ord igien — det gjer jeg aldrig mere.

Mad. Balder. Husker Captainen det gamle Ordsprog?

Telner (afbryder hende): „Den, som gjer til han tigger, skal flaaes til han ligger!“ — For Gandsen! endnu tigger jeg dog ikke og kommer det saavidt, vil jeg heller ikke gaae trostesløs fra nogens Dør.

Mad. Balder. Jeg skal indrette alting som naar vi har Staadbergilde til de store Høitider. — Men, Hr. Captain — saa maa jeg have Penge!

Telner (tager sin Brevtaske frem). Ikke mere end billigt. Her — her — Men for Satan! her er jo ingen! — Hvor ere dog de Seddler jeg for havde i min Brevtaske?

Tobias. Husker De det ikke, Hr. Captain? Øste ud, til Døve og Blinde — Onde og Gode —!

Telner (holder ham godmodig for Munden): Tys, tys, Strandmaage! Krig ikke til Sterm for Tiden! — Har jeg da ikke Lov at bruge mine Bann, coseddler som Anviisninger paa glade Ansigter? — (til Madame Balder): Send Bud over til Forvalteren; lad ham slye Hende Penge saamange Hun behøver. Lad os aldrig spare for den Fattige! den Stier,

vi give ham, gjør os rige i Sielen. Det er af de
 Vexler, som ikke rette sig efter anden Cours, end den
 Hjertet sætter — og troe I mig: ved den Handel vin-
 der man altid hundrede Procent, om ikke her, saa
 hisset! (han gaar).

Tolvte Scene.

Tobias. Madame Balder. Habakuk.

Tobias (seer efter ham): Skade, min gode
 Herre, om Din Gavnildhed skulde gjøre Dig bankerot
 her paa Jorden — skøndt den vist gjør Dig til Mil-
 lionair i Himmerige!

Mad. Balder. Saa takkefuld, Hr. Habakuk?

Habakuk. Jeg nægter ei, her inden Hiernens
 Planter

omsvæve alffens underlige Tanker.

Mad. Balder. Al ja! hver har sit Kord,
 Jeg tænker ogsaa paa saamange Ting — (hun seer
 paa Habakuk): fra gamle Tider!

Tobias. Men Hun glemmer sit Himmerige,
 Ristekket! Hille den Ulykke! nu kogde Suppegryden,
 splitte mig, over! Løb, løb!

Mad. Balder. Det haster ikke med mig.

Tobias. Jo, har jeg kogseret Hende op paa Dækket, saa lad mig nu stuve Hende ned i Rummet igien. Kom, min Kare!

Mad. Balder. Tobias! kan Han da ikke lade det Drilleri være! Slip mig! Han frøller mit Tøi! — Jeg bliver vred! — Saa hjælp mig dog, Hr. Habakuk!

Tobias. Nei, stop! en Tæretønde og et Blækhorn passe ikke sammen. Rører jeg ved Magistervæn, er jeg bange han gaaer i Stykker; derfor tag ikke ham til Boldgiøtsmand. I Grunden er Hun og jeg jo dog gode Venner; altsaa et lille Kys til Forliig.

Mad. Balder. Jeg kysse en Matros? jo — mæn!

Tobias. Naa, naa, Hr. Habakuk bliver ikke jaloux —

Habakuk. Nei, dertil har jeg ingen Ret.

Tobias. Og salig Barberen sover en sød Søvn — han mærker det heller ikke.

Mad. Balder. For ham, den Eiel, kunde jeg endogsaa i hans levende Live have gjort alt hvad jeg vilde, dersom jeg havde været af det Slags. Han snorkede altid som en Contrabasse, især naar han kom i det Grønne.

Habakuk. Til Hvile i den grønne Dal
os falder tielne Matteredgal! —

Tobias. Naa, Kyttet! Kyttet! — Eaa lover jeg, paa Hendes Bryllupsdag med Habakuk at fyre Hende 27 Kanonstød.

Mad. Balder. Jeg holder mere af Lyden af en Giol end af en Kanon.

Tobias. Saaer jeg ikke Kyttet? hvad?

Mad. Balder. Jeg maa da vel, for at blive af med Ham! (Hun kysser Tobias).

Tobias (hvidskende): Og for at blive ene med Habakuk! jeg forstaaer en halvqvædet Bise. Nu er han flot; tag ham vis, som Ganden tog Hollænderen! (han skyder hende henimod Habakuk). Det er velbekendt: vi Matroser kan ikke lade være at slaae Gæffen løs, ikke engang i det Dieblig vi sætte til med Top og Tavl, men gid jeg sidde til Dommедag fortvøiet paa Ryggen af et Marsviin, om vi mene noget Sndt med det! — Der, tag hende, Magister! og god Lykke til Farten! (Han gaaer).

Trettende Scene.

Mad. Balder. Habakuk.

Mad. Balder. De Sømand har saa deres eget Sprog. —

Habakuk. Ja, hver Fugl synger med sit Nøb.

Mad. Balder. Derfor kunde jeg heller ikke blive for Alvor vred paa ham; det var altsammen hans Skæmt.

Habakuk. Det troer jeg selv.

J bedste Elsk just findes fleste Tinter;

han mener intet Ondt med alle sine Tinter.

Mad. Balder. Og heller ikke med Kyttet; det blev baade givet og taget i al Ufskyldighed. De kunde ellers troe —

Habakuk (næsten uden at høre efter hende): Hvilket, høistærede Madam? (ved sig selv): Til Trods for den plumpe Skytte maa jeg endnu engang bestorme min Hiertelskede! —

Mad. Balder. Ih nu — hvem veed? — Jeg var jaloux paa Mathilda — Tobias kunde jo let forurolige Dem. —

Habakuk (som før): Al nei, det har ingen Fare. (ved sig selv): Jeg maler min Elskov med brændende Farver! —

Mad. Balder. Ingen Fare? — hvorfor da ikke? — Gammel Kierlighed rusier dog aldrig ganske.

Habakuk (sagte): Hun vil mig til Livs! —

Mad. Balder. Og nu, da Deres Haab hos Mathilda dog glipper —

Habakuk. En Digter aldrig Haabet slipper!
til Parcens Livets Traad afklipper;

han til dets Hønningbæger nipper;
 og Kurven, som mig rakdes nys,
 man vil ombytte med et Kys!

Mad. Balder. Med et Kys? Saa fiender
 De ikke Mathilda ret! Hun leer Dem kun ud, istedet
 for at jeg kunde glemme Deres Troløshed, og maa-
 ske endnu med Tiden —

Habakuk (vil bort). Maa jeg udbede Resten
 siden! —

Mad. Balder. Men saa hør dog, Hr. Ha-
 bakuk! —

Habakuk. Madam! De gunstigt vil undskylde
 Licentia poetica;
 for i et Vers min Skat at hylde
 jeg iilsomst skynder mig herfra.

Mad. Balder (holder paa ham). Det er en
 Pammelig Licentias poeticas, at glemme sine Eder
 og Løfter!

Habakuk. Den Raal, hvori jeg spottet før,
 jeg nedrig skulde nu udsøbe!? —
 Jeg er Madammens Serviteur!
 jeg kan ei bie! jeg maa løbe!

Mad. Balder (slipper hans Haand med Har-
 me): Oh, saa løb til Hækkensfelt, og riim og priim der!
 (De gaar ud ad forskellige Sider).

U n d e n A c t.

(En borgerlig Stue hos Forvalteren).

Første Scene.

Henning (siddet og læser Aviser). Sophie
(strikker).

Henning (halv ved sig selv): „Belgis-
renhed“ — den Artikkel er fort. — „Decono-
mie;“ — den er sielden; — hm! — hm! — „Po-
litik“ — lutter Løgne! — Ah, her kommer noe-
get. —

Sophie. Nu, Henning! vil Du ikke klæde
Dig paa?

Henning. Tys, Moerlille! tys! — Der har
Regjeringen gjort en forbandet Duf.

Sophie (kold): Saa?

Henning. Det er godt at mærke, at jeg ikke
siddet med i Statsraadet: saa var det aldrig fæet.

Sophie. Saa?

Henning. Havde jeg en Raaber, der kunde naae til Kongens Dre: jeg skulde give ham nogle visse Raad, som baade han og hele Landet skulde have Godt af!

Sophie. Saa?

Henning. Du med Dit: „Saa? saa?“ — Du er saa kold som en Tistap!

Sophie. Ved Politikken, ja — den forstaaer jeg mig ikke paa.

Henning. Men det er jo Din egen Skyld, Moerlille! Hvorfor læser Du ikke Aviser? hvorfor vil Du ikke lære af mig, som har saamange politiske Kundskaber, at jeg er født til Statsminister! — Statsminister, siger jeg? — Jeg burde ikke forvalte et Gods — jeg burde forvalte et Kongerige!

Sophie (leende): Na, Gud naade Dig! — og Kongeriget med!

Henning. Gjør mig ikke vred, Sophie! Hvor tidt har jeg ikke lagt Planer? —

Sophie (stielmsk): Og hvor tidt har Du ikke forregnet Dig?

Henning. Hvad! har jeg da ikke gjort Krigsoperationer? ladet Armeer marschere? —

Sophie (leer). — Paa det gamle Landkort! — og medens Du legede General, og indtog Fæstninger i

Indbildningen, fik vore Heste Snive og vore Faar Kopper!

Henning. Snak! — Jeg er alt ved Fødselen bestemt til noget Stort, noget Krigerisk, dersom mine Forældre havde havt Vorne til at bringe mig paa min rette Bane. — Jeg er født under S k y t t e n —

Sophie (godmodig): Veed Du hvad, Faer? —: jeg troer snarere Du er født under K r e b s e n, og at det er derfor saamange af Dine Ting gaae Krebsgang!

Henning (tager hende om Livet). Du er nu saa slem i Dag! — Naa, hvad har Du da paa mig at klage?

Sophie. Ingenting, naar Du vilde lade Din Politiseren, Dine Himmeltegn, Spaadomme og især Din toffede Skinsyge fare!

Henning. Du er saa smuk, Moer!

Sophie. Na, jeg er ikke smuk for Andre end for Dig! — Jeg med mine to vorne Børn ved Siden af mig — jo, jeg har tiidsnok med min Smukhed! — Kiere Henning, Du er den bedste Mand, den sømteste Fader, den troeste Tiener — og alligevel —!

Henning. Alligevel? — tael ud!

Sophie. Alligevel havde min salig Fader Ret, dengang han sagde til mig paa vor Trolovelsesdag: „Sophie, tag Henning — men stræk altid Tøringen efter Nøringen, og bliv ved Din tarvelige Levemaade;

thi han kan nok gjøre Dig til en lykkelig Kone, men aldrig til en riig Madame.

Henning. Blev Du ikke Forvalterkone: hvad vilde Du vel have mere? Skændt med Tiden —

Sophie. O, jeg havde ladet mig nøie med meget mindre! Jeg er lykkelig med Dig, med min lille Lise og min gode Ludvig; Du er agtet og afholdt i Egnen som en brav Mand, der gierne deler sin Brødskorpe med den Fattige. Jeg skjøtter hverken om at bytte min tarvelige Stue med en prægtig Sal eller min kiere holsteenke Hue med en Modens Soelhat — men jeg vilde gierne — (tager Henning venlig under Hagen): — at Du, Faer, skulde lade Verdens Konger og Keisere selv regiere, thi Du veed dog selv, at af lutter Iver for Regimentet i Persien og Tyrkiet, glemmer Du sommetider Captainens Gods i Sielland.

Henning (kløer sig bag Øret): Ja — det kan nu vel være —

Sophie. Du er ham dog saa hengiven.

Henning (syrig): Jeg gaaer i Ilden for ham!

Sophie. Det veed jeg. Du er ikke af de Forvaltere, som forvalte saaledes, at de kan købe Gods, naar Herremanden gaaer om at tigge. Men, medens Du læser Aviser, og Han holder offentligt Assistenthuus, uden at faae enten Pant, Capital eller

Kenter, nærmer den Tiid sig maaffee, da Modgang træder ind af hans Dør, uden først at banke paa.

Henning. Dersom han vilde sælge Godset, veed jeg, at den nye Naboherremand, Jagtjunkerens, skal have stor Lyst til vore Skove.

Sophie. Og hvor skulde vi saa hen? Var det sagt, at han beholdt Dig i sin Tjeneste?

Henning. Det skiettede jeg heller ikke om. Den Karl har Ord for at være endnu værre Pigejæger end Ravejæger, og en ung Herremand og en smuk Forvalterkone —!

Sophie. Kommer Din Kaptus nu over Dig igien?

Henning. Nei, nei, jeg siger kun saa. Men troer Du desuden, at jeg vil blive Forvalter til min Dødsdag, saa tager Du feil. Jeg har saa mine visse Kiendmærker af Stierne — Du kan endnu blive Generalinde inden Du dør, Moer!

Sophie. Du er ikke ret klog!

Henning. Ikke? hvad vædde vi, dersom jeg var General, og vilde i en Hast have Ende paa Kriggen, det skulde nok lade sig gjøre: Etionhed har sine medfødtte Baaben; naar man sendte en Krigshær smukke Piger og Koner ud imod en Hær af Soldater, vilde der snart blive sluttet Fred! Men uden Spøg:

Bettlerpigen.

D

Du bliver vist en fornem Dame, thi af den sidste Maaneformørkelse udregnede jeg —

Sophie. Jeg bryder mig ikke om Maanen!

Henning. Gud velsigne Dig, Meertille, da ligner Du den dog i visse Poster: Du har altid havt dens Rydskehed, uden nogensinde at være smittet af dens Ubestandighed.

Sophie. Og endda er Du lige jaloux?

Henning. Ikke paa Dig, men paa dem, der kan see det Samme som jeg: at jeg har en kion Kone.

Sophie. Nu kan jeg sige Dig, at Taalmodigheden forgaaer mig!

Henning. Men veed Du da ikke, at jeg har den Gave, at kunne regne ud af Himmeltegnene —?

Sophie. Jeg veed, at somme Folk kan være meget kloge paa Himmelen's Løb, og store Narre paa Jorden — og af dem er Du!

Henning. Men for at komme tilbage til Maanen —

Sophie. Nei, kiere Henning, lad os blive ved Jorden!

Henning. Vil Du da nægte mig, at Manden i Maanen seer Alverden?

Sophie. Jeg har ikke den Ære at kende ham;

men at Ulverden seer Maanen, det vil jeg tilstaae Dig.

Henning. Naar, følgerig — Men man kan aldrig tale alvorligt med Dig! — Du vil vel heller ikke troe, at Drømme — ?

Sophie. Jeg troer, at det Ende, vi gjøre om Dagen, ængster os i Drømme, og jeg holder for meget af min Nattero til at ville forstyrre den, — og saaledes tænker og handler Du ogsaa, Mand!

Henning. Etiondt vi aldrig blive enige, er Du dog en velsignet Rælling!

Sophie. Og Du en brav Mand!

Anden Scene.

Henning. Sophie. Claus.

Claus (til Henning, som atter vil sætte sig): Jeg har en flittig Hilsen fra Madam Balder; Herren har sagt, at hun skulde kun sende Bud over til Hr. Forvalteren, saa fik hun strax —

Henning. Forstyr mig ikke! Jeg vil just ifærd med at fuldende en Finance-Plan, som jeg har gjort til at bestride hele Landets Udgifter med Sietteparten af hvad der før er gaaet med. Her er den! Naar den kommer ret i Gang, skal Kongens Kasse

se aldrig fattes Ducater, og vi Andre have Specier som Nøddefrøer. (sætter sig).

Sophie. Hvad er Dit Grinde, Claus?

Claus. Jeg skulde bede Forvalteren lade mig faae 400 Rigsdaler.

Henning (springer op). 400 Rigsdaler! Hvor skal jeg tage dem fra? Der er ingen Penge i Kassen, og jeg kan ikke giøre Udvei til 400 Stilling!

Sophie. Brug nu Din Financeplan, Henning!

Henning. Ja — den kan kun anvendes i det Store, og med Tiden — med Tiden!

Sophie (leer). Saaledes ere alle Projectmagere!

Claus. Da vil Madammen blive bister, naar jeg ikke bringer Penge hjem med, for vi skal have stort Traktement.

Henning. Fremmede fra Byen?

Claus. Nei, kun fra Bønderbyerne heromkring; det er et af vore sædvanlige Staaddergilder. Captainen tracterer Gudsens Tiggere, fordi det i Dag er et Aar siden den lille Mathilda kom til os.

Sophie. Er det alt et Aar? — O Gud! den Dag glemmer jeg ikke! — Og det er i den Anledning Captainen giør Gilde?

Claus. Ja, Madam Henning.

Sophie. Gud lønne ham for det! — Du maa endelig skaffe Penge, Henning!

Henning. Ja, hvorfra? I Gaar fik Cap-
tainen de sidste, men hvad forslaaer det? — Dog,
et Par Stæder har vi Penge tilgode; dem vil jeg
skrive op, og saa kan Claus — Hør: kan Du læse
Skrift?

Claus. Jeg veed ikke; jeg har aldrig prøvet
paa det.

Henning. En herlig Brevdrager! Naa, saa
maa jeg selv afsted. Vel kunde jeg ogsaa ride ned til
Fogden, som har indkrævet nogle Smaasummer hos
Bønderne — men min Ridehoppe styrtede jo i Gaar.

Claus. See, se! er Skæggene døde? og
hun var dog frisk og karst i Forgaars! — Herregud!
der kan man see, hvor snart det er bestilt med os! —

Henning. Det gjorde mig endt nok, at miste
den; hun var af tyrkisk Race.

Claus. Al nei! Bæstet var saameen ligesaa
god en Christen som Hr. Forvalteren eller jeg. Hun
var baade tillagt og født her i Sognet.

Henning. Min Rudst er ogsaa syg. — Hør:
kan Du da kjøre for mig?

Claus. Spørg om det! Det var jo mig, som
væltede Hr. Forvalteren forgangen Kyndelmisse!

Sophie. En smuk Unbefaling for en Rudst!

Henning. Nu huffer jeg det. Jeg skal nok vogte mig for, at komme tiere op at age med Dig! Du havde nær knækket mig en Arm.

Claus (leer). Na, det var kun saa et Provvestykke!

Henning. Saa vilde Du vel nu lade mig knække Halsen, for at giøre Dit Mesterstykke som Rudst? — Veien over den store Eng er saa desuden slem med de mange Muldvarpestud.

Claus. Tavist! Var jeg i Captainens Sted lod jeg den Eng brolægge. Vi har dog Kampestene nok.

Sophie. Hører Du, Henning? Claus giør ogsaa Projecter. — Du burde rigtig have Premie af Landhuusholdningselskabet, Claus!

Henning. Siig til Drengen, at han skal spænde for; jeg vil selv fiøre; men først maæ Hestene have en Skieppe Havre — dog, den vil jeg selv give dem, thi blive de stakkels Bæster snydte for deres Rettighed, kan de ikke klage over Uret. Nu kommer jeg strax. (Han klæder sig paa).

Claus (leer). Nei, deri har Forvalteren Ret. Saamange Heste, som jeg nu i mine Dage har omgaaedes, har jeg, Rakkeren tage mig, endnu aldrig hørt en sige et fornuftigt Ord! (han gaaer, men vender om igien). Forvalteren kunde jo sætte sig paa

Bognen, mens der spændes for; det var dog altid saameget af Beien sparet. (gaaer til Døren).

Sophie. Nu hører jeg en Hest tale!

Henning. Dosmerpande!

Claus (vender atter om). Kaldte Forvalteren?
— Saa jeg maa ikke have den Ære at kjøre for Forvalteren?

Henning. Nei, jeg betroer ikke Dig mit Liv.

Claus. Det har ingen Fare. Lader Vore Herre os leve, haaber jeg, vi kan endnu allesammen blive begravede her paa Godset.

Henning. Ved at studere min Almanak i Morges, og anstille en Sammenligning imellem de tre Himmeltegn Steenbukken, Væderen og Tyren, fik jeg desuden en Ahnelse om, at der maaskee kunde hændes mig en Ulykke i Dag.

Claus. Steenbukken, Væderen og Tyren? er det Himmeltegn?

Henning. Ja, min Søn! — (løber fra Sophie, som binder hans Halsklud). — og her skal Du see —!

Sophie. Saa staae dog stille! ellers kommer jo ingen af Jer afsted.

Claus. Hille den! hvad der er mange hornede Kræ blandt de himmelske Legemer! Jeg tænkte, de havde allene hjemme her paa Jorden. — Det for-

tryder mig ellers ret, at jeg ikke faaer Lov at komme med til Fogdens; han skal have tre kionne Tøse; vel har jeg aldrig seet dem, men forleden, ude i Overdrevet, mødte jeg et Kulb Grise, der hørde ham til — ret de deiligste brogede Grise man vil see for sine Dine! — og ligner hans Døttre dem, saa maa det være overmaade smukke Pige børn! Nu løber jeg, og lader Drengen spænde for. (Han løber ud).

Tredie Scene.

Henning. Sophie.

Sophie. Saa! nu er Du jo langt om længe færdig!

Henning. Ja — (gaaer til Bordet): lad mig bare først —

Sophie. Hvad søger Du om?

Henning. Om Landkortet.

Sophie. Du behøver dog vel intet Kort, for at fiøre ned til Bondebyen!

Henning. Nei, men jeg maa jo dog see, hvordan de fiendtlige Armeer staae, inden jeg sætter mig paa Vognen.

Sophie. Lad nu de fiendtlige Armeer stotte sig selv, og skal Captainen Hielpetropper. Farvel, og Lykke paa Reisen!

Henning. Farvel, Moerlille! farvel! (gaaer, men vender atter om). Det er sandt —

Sophie. Er Du endnu ikke gaaet, Molepeer?

Henning. Jeg glemde Aviserne — og min Tobakspibe — og, Død og Plage! Almanakken!

Sophie. Og et Par af Dine fem Sandser!

Henning. Nei, Moerlille, dem og min Rierlighed til Dig har jeg allevegne med mig. - Nu lev vel saalænge! Pas paa Huset som en brav Kone, mens jeg er borte, og kommer her forlibte Snuuskaner, saa sig dem kort Bæst! — Skamfærd, Rædding! der flyver Gnister fra Dine brune Dine ned i mit Hjertes Hjerte! Er det da et Under, at jeg misunder enhver, at see paa Dig, og ruger over Dig som Dragen over sin Skat! — Titter jeg lidt længer paa Dig, gaaer jeg ikke af Pletten! — Farvel, Sittemoer! farvel! (han gaaer).

Fjerde Scene.

Sophie; (siden) Lise.

Sophie (allene). Gud har givet mig en god Mand i min Henning; — naar han kun var lidt mindre gal! — men naar han kommer op paa en af sine Riephæste, snakker han rigtig nok

sømmetider saaledes, at ingen med Villighed kunde nægte ham den første ledige Plads i en Daarekiste. Imidlertid, et godt Hjerte undskylder Alt, og det har han! — Derksom han skulde komme tomhændet fra Fogden — Captainen maa ikke gaae glip af sin Høitid. Jeg har mine Melkepenge for förrige Maaned liggende — dem vil jeg bringe Madame Valder, og med det Samme besøge min kære Mathilda. (Hun falder): Lise!

Lise (indenfor): Moder!

Sophie. Fly mig min Pung, som ligger i det brune Skab.

Lise (bringer Pungen). Her, kære Moder!

Sophie. Jeg gaaer et Grinde op til Herregaarden. Bliv Du ved Huset saalænge.

Lise. O, Moder! biev lidt — jeg vil spørge Dig om noget. Kan Du huske, hvor Du saae Fader første Gang?

Sophie. O, som om det var skeet i Dag! —: i Kirken. Dengang var Din Fader ret kien; han stod i Kirkegangen udenfor vor Stool, og var en næt og peen Bondeskarl. Præsten talde just om Jacob og Rachel, og Egtestandens Lyksalighed; og — jeg veed ikke, hvordan det var — men vi sukkede begge paa eensgang, og vore Dine mødtes.

Lise. Mødtes Jeres Dine? — (sagte): Jo,

det kiender jeg nok! (høit): D, fortæl mere, Moder!

Sophie. Det gjør jeg gierne, thi mig synes, det bringer mig den Tiid tilbage. Tiorten Dage efter stode vi Fadder sammen, og da Præsten paalagde os, at sørge for det stakkels spæde Barn, mødtes atter vore Dine, som om det fromme tause Løfte var en Slags Pagt imellem os, — og da Orgelet i det Samme begyndte at tone, trillede Taarerne mig ned ad Kinderne.

Lise (sagte): So, det er rigtigt! (høit): Mere, fiere Moder!

Sophie. Da vi kom i Fadderhuset, saa — (smilende): Jeg veed ikke engang, om jeg gjør Ret i, at fortælle Dig det.

Lise. D jo! thi ellers giætter jeg det vist! — Naa? da Du kom i Fadderhuset? —

Sophie. Saa kyssede Din Fader Barnet paa Panden — og hvad mener Du? — : jeg listede mig til at trykke mine Læber paa det selvsamme Sted.

Lise. Ja, ja! det havde jeg ogsaa giort! — (langsomt): troer jeg.

Sophie. Din Fader mærkede det —

Lise. Og saa blev Du vist rød?

Sophie. Som dryppende Blod!

Lise (sagte): D, alting har været i gamle

Dage ligesom nu! (høit): Hvad saa mere, flere Moder?

Sophie. Ih, hvad mere! Siden talde vi tiere sammen; vi mødtes allevegne; Henning gjorde sig Grinder til min Fader, som var Gartner; — vi plantede Blomster sammen —

Lise. Plantede Du og han og saa Blomster sammen?! og hvad blev Enden paa det?

Sophie. Lykke og Belsignelse, mit Barn, skøndt vi aldrig kom til at eie Herregaarde. Henning spurgde mig en Dag, om han ikke til Høst maatte række mig Brudekrandsen af de Blomster vi plantede i Baar; jeg loe; Spøg blev til Alvor; og ved Mikkelssdag bleve vi viede i den Kirke, hvor vi ved Paasketiid havde staaet Fadder sammen.

Lise (fusende ud): O, gid det var ligesaa nær med os!

Sophie (forundret): Med os? Hvilke os?

Lise (slaaer Dinene ned): — Mig og William, Moder!

Sophie. Elske I da hinanden?

Lise. Jeg troer ja, Moder — for det er gaaet os ligesaadan som Du beskriver det med Dig og Fader, undtagen at vore Dine mødtes ikke allene i Kirken — men i Mathildas Kammer, og i Haugen, og i Skoven, og paa Engen, og — rundt omkring! Men for

uskyldig Kierlighed er vel ethvert Sted lige helligt? ikke sandt, Kiere Moder?

Sophie. Kiere Barn! William er ikke Din Lige.

Lise. Det synes mig dog, Moder, thi vi ere næsten af eens Alder, vi ere lige glade — og altid enige!

Sophie. Og Du har dult denne Kierlighed for mig?

Lise. Nei, slet ikke, Moder; men jeg vidste ikke selv, hvad det var, førend for lidt siden.

Sophie. Hvortledes opdagede Du det da?

Lise. Ja, nu skal Du bare høre: William fortalte, at Captainen vil trolove ham med Mathilda; jeg holder meget af Mathilda — men paa eengang blev jeg vred paa hende! — jeg syntes endog saa hun var ganske fæl — indtil William sagde mig, at hun skattede ligesaa lidt om ham som han om hende. Da jeg hørte det, forgik strax baade Breben og Mathildas Fælted, og havde jeg været hos hende, kunde jeg have taget hende om Hovedet, og kysst hende og bedet hende om Forladelse tusinde Gange!

Sophie. Captainen vil giøre Mathilda med William? — Vor stakkels Ludvig!

Lise. Væk ikke ham, Kiere Moder! — Mathilda er ham ligesaa tro som jeg er William.

Sophie. Men Captainen! —

Lise. Han er god; han holder af William og Mathilda, og vil gjerne see dem lykkelige; det kan de ikke blive som Mand og Kone, men kun med mig og Ludvig. (omfavner Sophie). O Moder! naar Du og Fader sige Ja, kan vi endnu alle Fire blive viiede til Høsten, ligesom Du og Fader, og ligesom Du græde af Glæde, - naar vi høre Brudepsalmen spilles paa Orgelet!

Sophie. Gud give det! Men hvoraf skulde I leve? Din Fader er en fattig Mand, og Cap- tainen er heller ikke længer velhavende.

Lise (freidig): Men vi ere unge og stærke, Moder! Vi kan arbejde for hinanden og med hin- anden — og Han, som mætter den hungrige Spurv, og klæder Lilien paa Marken, vil heller ikke lade os vansmægte: det kan Du vist troe, min eiegede Mo- der! — Ah! nu er jeg lettere om mit Hierte! jeg har udøst det i Din Barm; ved den fandt jeg Næring som Barn — ved den vil jeg stedse finde min Tilflugt i Rummer!

Sophie (slynger Armen om hende): Ja! ja! det skal Du, mit gode Barn! Mit Moderkavn er min Trøst og min Lykke. Naturen selv bandt vore Hjerter sammen med en Kæde, som aldrig brister, og ingen Skiebne kan nogensinde rive dem fra hinanden! (de gaar ud sammen).

Femte Scene.

(Smuk Skovvej. I Baggrunden Bakker med et Rillebæld, hvorefter gaaer en Træbro. Paa den ene Side en gammel Teg, hvorunder er et Sæde af mosgroete Stene.)

Jagtjunker Darning. Johan.

Darning. Herlige Skove! Jeg maa have dem! Naar de komme til mine, skal ingen i Landet have skønnere Jagt end jeg!

Johan. Trøer Herren da virkelig, at Captain Telner vil stille sig ved Godset?

Darning. Hm! man kunde vel nøde ham til det. Den forrige Eier af min Herregaard havde alt betydelige Prioriteter i Telners Gods, og ved Købet tilfaldt de mig. Jeg har siden opkøbt mange Forbringer paa ham — og altsaa er jeg nu hans Hovedcreditor. Den toffegode Smand veed ikke selv hvordan han sidder i det — jeg har en Advokat, der forstaaer at dreie Loven som en Værstabel, og derfor haaber jeg nok, det skal gaae an! — Men hør: er Du ogsaa vis paa, det var Forvalteren, der kørte ud?

Johan. Ja, jeg gik ham jo lige tæt forbi henne ved Ledet, men han var saa fordybet i at læse

Uviser, at han ikke engang saae mig; og Hestene lod han gaae som de lystede.

D a r n i n g. Ha! ha! ja, det er en snorrig gammel Fyhr! Jeg gjorde hans Bekiendtskab ved et Høstgilde; han politiserede med en Degn og to Skovfogder, og medens de sloge baade Russer og Spaniere, gjorde jeg saa smaat Cour til hans kionne Datter.

S o h a n. Jeg saae det; og skiondt jeg veed, Herren er ingen Kofforagter, undrede jeg mig dog over, at De gad tale saalænge med saadan en lille Landsbyggaas.

D a r n i n g. Forandring er Sielen i Livet. Indde i Byen har jeg truffet saamange Piger, der vidsde alleting, at det morede mig, her at treffe en, der vidsde ingenting — og det skulde fornøie mig meget at blive hendes Læremester.

S o h a n. Saa skal jeg bande paa, hun slap heller ikke uden Lærepenge! Herren lader sig ikke nøie med eet Slags Jagt.

D a r n i n g. Efter Harer jager jeg kun paa visse Tider af Aaret, men efter kionne Piger hele Aaret igiennem, og der er en Velsignelse af det Bildt her i Sielland! Jeg har hørt mange Lovtaler over en Blut, Captainen skal have taget til sig — jeg har alt adskillige Dage gaaet paa Udkig efter hende, men forgievs. Indtil jeg nu kan gjøre Bekiendtskab med

denne Skionhed, vil jeg, for at nytte Tiden, forsøge min Lykke hos den lille Forvalterdatter. Medens jeg veed Faderen er ude, vil jeg gøre mig et Grinde derhen, og spørge om ham; maaskee kan jeg træffe paa Datteren, og forisætte Conversationen fra Høstgildet. Veed Du, Johan, om der er nogen Moder, Fæster, Moster, Bedstemoder der i Huset?

Johan. Nei. Jeg er endnu saa lidt bekiendt her.

Darning. Det er Glæde; thi jeg vil ti Gange heller træffe paa en bidst Lønkehund i en Port, end saadan en Dydsvogteresse hos en Pige, jeg har i Riggerten. Jeg har bestandig haft den Erfaring, at det er meget vanskeligere at narre en quindelig Argus, end de stakkels blinde Egtemænd og Fædre, især naar man veed at sætte en Maddik paa Krogen, der enten frister Fordelen eller en Vandlingsgrille, og af dem har denre Henning nok. Jeg har derfor ogsaa i Ende at gøre ham et Elags Tilbud, at blive i min Tjeneste som Forvalter, dersom jeg ellers finder det Umagen værd, at begynde en formelig Amourette med hans Datter.

Johan. Med Forlov? hvormange pleier Herren saaledes at have i Riggerten paa eengang?

Darning (leende): Alle de kionne Ansfigter jeg faaer Die paa! Tallet er ubestemt.

Bettlerpigen.

E

Johan. Dersom De tørde, oprettede De vist gjerne et tørfist Serail paa Deres Gods?

Darning. Tørde? man tør Alt hvad man vil. De ti Bud ere gaaet af Moden: dem tør man gjerne springe over, naar man kun kan det ellers: „Du skal ikke lade Dig forbløffe!“ — det er mit Balgsprog. Men ellers var et Serail ingen ueffen Indretning. Saa kunde man dog have sig en complet Samling af alle mulige Skønheder.

Johan. Men hvorledes kan Herren ellske saa mange paa een gang?

Darning. Det gaaer meget godt an: thi seer Du: jeg elsker Dinene hos een — Næsen hos en anden — Læberne hos den tredje! — Her indtages jeg af en Lilliebarm — hist af en nydelig lille Fod! — Jeg veed endnu kun een Pige, der i eet og alt behager de mig.

Johan. Vist den lille fattige Glut — Sette hed hun jo! — med de sorte Dine — hende, som De for to Aar siden loffede op til Dem, under Paastub at give hende noget til hendes Pleiemoders Begravelse?

Darning. Netop! Du har giættet det. Uagtet hun var slet klædt, fraalende Aand og Fryghed ud af hendes runde Ansigt. Hun havde en vis piquant Mine, en elskværdig Trødsighed, der henrev mig saa dievelst, at hvis jeg nogensinde skulde være gal nok til

at give mig, maatte det være med en Copie af hende. Huffer Du hendes Skønhed, Johan?! —

Johan. Ligesaa godt som Deres Brede, dengang hun var løbet sin Wei, og vi ikke fandt andet end hendes Silhouet, som hun havde tabt paa Flugten.

Darning. Og som jeg endnu er forlibt eller dum nok til at bære hos mig, ret som om jeg var en arcadisk tro Hyrde! ha! ha! ha! — Ganden tage den lille Hø! hun var mig for klog. Hvor godt jeg havde lukket Buret, smuttede hun mig dog af Hænderne, og siden har jeg aldrig kunnet faae Spoer paa hende. Men det lover jeg: træffer jeg hende en anden Gang, skal jeg holde bedre fast paa mit Rov!

Johan. Hr. Jagtjunkerens ligner sig selv ved en Høg, der har snappet en Due.

Darning. Nævn aldrig Jagtjunkerens, naar jeg gaar paa Eventyr. Incognito kan der gøres meget, som forarger, naar det sker aabenlyst; derfor har jeg ogsaa ladet Uniformen blive hjemme, thi ligesaa godt som Pigerne kan lide Munderingen, ligesaa bange ere de for dens Rygte. Levede vi i et catholisk Land — jeg var upaatvivlelig bleven Munk, thi saa kan man dog have den Fornøielse, i sine egne Klæder at give et smukt Skrivebarn Forlæbelse for de forbigangne Synder — (leende): og med egen

Profit sælge hende Afslad for de tilkommende! —
Du møder mig udenfor Forvalterens Hauge. (gaaer).

Johann (allene). Uden at bagtale min Herre, tør jeg nok sige, han er bedre Ben med Fanden end en god Christen burde være! — dog, hvem veed, om han er Christen? af hans Kirkegang skal jeg ikke slutte mig til det, thi han kommer der aldrig, undtagen naar han staaer fadder til Bøndernes Børn, der ligne ham paa en Priis — eller naar han paa en Confirmations-Søndag voltigerer tvers over Stolene, for at monstre de kionne Piger. (han gaaer).

Siette Scene.

William og Ludvig.

Ludvig. Og det kunde Du gjøre for mig? Afstaae mig den Lykke at blive Gier af Mathilda? Broder! Broder! hvorledes skal, hvorledes kan jeg takke Dig!?

William. Der behøves ingen Tak. Jeg elsker hende jo ikke. Jeg elsker Din Søster, det veed Du.

Ludvig. Men foretrække Lise for Mathilda! Ved at see hende, høre hende, tænker jeg mig altid den rene Glædes levende Billede!

William. For mig er Lise Ulyldighedens Engel!

Ludvig. Mand og Vittighed tale ud af hendes sorte Dine!

William. Jeg seer min Himmel i Lises blaae!

Ludvig. Men tænk Dig —!

William. Tie stille, thi om vi disputere fra nu af til i Morgen, blive vi dog aldrig enige. Elskeren finder aldrig nogen anden Pige saa smuk som den, der har hans Hjerte. Eller vil Du kanske overtale mig til, selv at beholde Mathilda?

Ludvig. Nei, for Guds Skyld —!

William (leende): Det nytte Dig heller ikke — thi skøndt jeg holder meget af Dig, Ludvig, kan jeg dog umuligt tiene Dig deri. — Jeg tænker paa, naar vi engang faae vore Piger til Koner: hvad det vil blive et Liv!

Ludvig. Lær vi ogsaa tænke derpaa?

William. Skam Dig! — Du er ung — Du er forelsket — og Du kan forsage? Haabet, Broder, er vor Alders Riigdom, som ingen kan tage fra os, og den almægtige Kierlighed giennemstrømmer vort hele Væsen! den brænder i mig med al mit Jodeclimass Jid! O, Kierlighed! henrivende Følelse i Unglingens Hjerte! Din Magt er underfuld! Dine Qualer kan ingen Tunge tolke — Dit Held kan Sielen neppe fatte! — Kroner kan ikke betale Dine

Piinsler — Himlen neppe opveie Dine Glæder! —

Ludvig! føler Du ikke dette som jeg?

Ludvig. Jo! jo!

William. Nu ere vi lykkelige, men der venter os en endnu herligere Tid!

Ludvig (med stigende Jid): Ja, naar Mathilda er min!

William (ligeledes): Og Lise min! (omfavner ham): O Ludvig! Ludvig!

Ludvig. Vi vil aldrig skilles ad!

William. Aldrig! Vi vare Brødre som Drenge — vi vil blive ved at være Venner som Mænd!

Ludvig. Vi leve sammen!

William. Vi døe sammen! — Strax om Morgenens hedder det: „God Morgen, Ludvig!“ — (rækker Haanden ud).

Ludvig (snaer til): „God Morgen, William! Hvordan har Du sovet?“ —

William (syrig): I Kierligheds Arme! o, sødt og saligt!

Ludvig. Saa arbeide vi —

William. — For dem vi elske! Bore Koner lave selv Maden —

Ludvig. Tarvelig Kost! — men hvor den vil smage!

William. O, alting bliver Herreretter!

Ludvig. Saaledes gaar det Dag ud og Dag ind!

William. Har for Har, uden Forandring! Og naar saa vore Børn blive flere —!

Ludvig. Har vi alt Børn?

William. De komme! en heel Flok Rolinger, Gutter og Glutter — alle sunde, gode og raske! —

Ludvig. Og som ligne os og deres Mødre!

William. Gøre de ikke det, naar de ere sunde, gode og raske? — Min første Dreng kalder jeg op efter Dig.

Ludvig. Og jeg min efter Dig.

William. En ny Ludvig!

Ludvig. En ny William! —

William. Vener som vi —

Ludvig. I Liv og Død!

William. Men vi faae ogsaa Døttre! —

Ludvig. Smaa Mathildaer! —

William. Smaa Eiser! — dem givte vi med vore Drenge!

Ludvig. Det bliver dobbelt Brøderkab!

William. Hurra! og dobbelt Glæde! det skal være deres Fædreneerf.

Ludvig. Herregud! kanstee bliver der heller ikke stort andet at arve.

William. Nøisomhed, Styrke og et ærligt Navn! vore Børn skal ligne os: deres Hjerter skal eje den uendelige Riigdom af et aldrig sønderknust Mod, af en Freidighed, der er stærkere end Eliebsnen, og af en grændseløs Kierlighed for dem de elste! Hvor er den Fader, som kan efterlade sine Børn rigere Skatte? — O Ludvig! Haabet hæver mig til Himlen, men — Glæden overvælder mig!

Ludvig. Nei, den overvælder Dig ikke; den triller i store Draaber ud af Dine Dine.

William. O Tak, al gode Forsyn! at Du lader mig føle, hvad det er at græde af Glæde! Farvel, Ludvig! Med al denne Salighed i mit Hjerterte gaaer jeg fra min Ven til min Pige! (Han gaaer, men standser, da han møder Mathilda): Der er Din! — Mathilda! hielp Du Ludvig at fuldende den Himmelborg, han og jeg har bygt os i Tanken, og som Du og Lise skal beboe med os i det virkelige Liv! (han gaaer).

Syvende Scene.

Mathilda. Ludvig.

Mathilda. William taler om en Himmelborg. Han mener vel et Luftcastel; thi komme vi til at boe sammen, saa bliver det vist kun i en Hytte.

Ludvig. O Mathilda, lad os det! naar vi i denne Hytte erhverve i Dag, hvad vi fortære i Morgen — har vi da endog saa om Aftenen kun vor Kierlighed tilbage: ere vi da ikke rigere, end mangen Konge paa Thronen?

Mathilda. Oh, naar en Elsker spørger sin Pige om det, kan han altid være vis paa, at hun svarer: Ja! — Men har William sagt Dig, hvad vor Belgierer Captainen i Morges lod sig forlyde med?

Ludvig. Ja! — og jeg nægter ikke: jeg skielvede.

Mathilda. Sagde han Dig da ikke ogsaa sin egen og min Beslutning?

Ludvig. Jo; den oplivede atter mit Haab.

Mathilda (med Ild): O Ludvig! det skal ikke glippe! Her under dette Træ, hvor Din Moder for i Dag et Aar siden fandt mig forladt og venneløs, her rækker jeg Dig min Haand! Lad denne Græsstatue være vor Kierligheds Alter — under Himmelen's store Hvælving lover jeg, hvad jeg engang som Brud skal gientage under det hellige Kirketag: at giengielde Sønnen, hvad jeg skylder Moderen — at elske Dig indtil Døden!

Ludvig. O, Mathilda!

Mathilda (omfavner ham): Din Mathilda!

Ludvig. Min elskede Mathilda!

Mathilda. Åh, Ludvig! Din fattige Mathilda!

Ludvig. Du fattig? Hvad glimrer da skønnest? den Riges Guld eller den Fattiges Dyder? — Og hvad eier vel jeg?

Mathilda. Det jeg fattes: et Navn. Hvem er jeg? Ingen Barn! kun Barmhiertighedens!

Ludvig. O Mathilda! Naturen var Dig en gavmild Moder: gjør hende ikke Uret!

Mathilda. Det vil jeg ikke hører. Jeg takker hende, fordi hun gav mig et tiækt Hjerte, der ikke trodser Skiehnens, men dog har Kraft til at bære dens Byrder. Hvordan vilde det vel ellers have gaaet mig — da jeg pludselig saae min stakkels Pleiemoder ligge død ved min Side! — da et Uhyre løkkede mig i sin Vold, og jeg paa Flugten fra ham mistede det Gnestte, der maaskee kunde have hjulpet mig til at finde Frender, hvis jeg endnu har nogle i Verden! — Mulm og Mørke vare for min Fod og omkring mig — men Tanken om min Ukyndighed styrkede mig, og var min Ledestierne i Sorgens Nat! Nu, Ludvig, nu er det allevegne lyst og klart! — Din Moder blev min — jeg fandt en Fader i den ædle Telner — en Broder i William — og jeg favner min Fremtids Haab, og hele mit Livs Lykke i Dig!

Ludvig. Du er min!

Mathilda. Ja, Din! — tre Friere har jeg givet Kurven i Dag, men Dig, som har Hjertet, giver jeg Haanden med. Hold den fast!

Ludvig. Jeg slipper den først i Døden! Aldrig blev nogen Nagt sluttet med renere Hjertes over et Fløiels Teppe, end vor over denne Græstue.

Mathilda. Hold Du mig smukt Græsset i Vret! det har mangen Nat været min Seng. Græsset er Jordens Kappe, Lærkens Hus, Biens Værksted, Dyrets Frokost, Lammets Leie, og Staaenderens Sofa!

Ludvig. Fortryllende Munterhed! O, Mathilda! kunde jeg dog ganske bringe Dig til at glemme, hvad Du har lidt!

Mathilda. Det har jeg glemt! Mit Liv seer stedse freidigt fremad — aldrig taareblændet tilbage. Fra Barndommen af var det min Løne at drikke smilende af Livets Kalk, enten den var fyldt med Henning eller Malurt! og troe Du mig, kære Ludvig, naar man tømmer den uden at knurre, saa lader vor gode Gader hisset oppeielden de bitterste Draaber blive tilbage paa Bunden.

Ludvig. Kunde jeg hævne Dig paa den Skurk —!

Mathilda. Sy! tænkt aldrig paa Hævn.

Hans Samvittighed vil maaskee engang hævne mig
bittere end jeg ønsker.

Ludvig. Er det da ikke Mandens Pligt at
hævne og befriærme Kvinden?

Mathilda, (smilende): Jovist, Du har Ret!
Manden skal udøse sit Blod for os, og vi vore
Taarer for ham; derfor fødtes Manden stærk og
Kvinden blid.

Ludvig. O, Mathilda! jeg skatter ikke mit
Blod høiere end Dine Taarer. Kan jeg ikke altid
kandse dem — o, det skal være min sødeste Fryd at
tørre dem af!

Mathilda (som før): Saa bide dog indtil Du
seer mig græde! Du veed nok, jeg holder meest af
at lee; skiondt stundum har jeg vel sendt et lille Suk
efter det Klenodie, som jeg nødtes til at lade blive
tilbage i min Kantsmands Vold.

Ludvig. Et Klenodie?

Mathilda. For mig: min afdøde Moders
Silhouet, med tre Ord skrevne af hendes Haand.
Jeg havde den hængende i en Lidse om min Hals;
men da jeg hidsede mig ned fra Vinduet af det Kam-
mer, hvor jeg var indespærret, maatte jeg have tabt
den; og at tænke paa at faae den tilbage, da jeg
kort efter savnede den, havde været igien at kaste
mig i Ulvens Strube. Den var ganske uden Værd
for Andre — blot indfattet i en smal Skildpaddes

Kamme; — men for Datteren var det en dyrebær Skat! Jeg saae den Moder, som var død fra mig i min Vugge — jeg tænkte mig hvert et Træk, den døde, sorte Silhouet ikke kunde udtrykke, og den barnlige Kierlighed gav Skyggebilledet en Engels Udseende! — (I det hun smilende fører Fingrene op til sine Dine): dog, borte er borte! tabt er tabt! — (syrig): men Grindringen lever her — her i de milde Sølelser Skatkammer!

Ludvig (tager hendes Haand): Dime Datter!

Mathilda (smilende): Den, der ikke var om Datter, blev heller aldrig god og kierlig Kone — og det lover jeg Dig med dette Haandtryk at blive! Men lad mig nu være ene, kiere Ludvig! (i det hun seer hen til Træet): Jeg kom hertil for at afgjøre en Hiertesgæld.

Ludvig. O Mathilda! jeg giættede Dit fremme Hiertes Sølelser, og jeg var vis paa, at møde Dig her i Dag.

Mathilda. Her mødtes vi første Gang! — Om et År, Ludvig, gaae vi maaskee i samme Grinde hertil sammen.

Ludvig. Som Mand og Kone, for at takke Gud, som samlede os her.

Mathilda (med Tilfæld): Ja!

Ludvig. Elskede Pige! viis mig ofte dette
 feire Maal for alle mine Ønsker og Forhaabninger, o!
 saa faaer jeg ny Kraft til at naae det ved min Stræ-
 ben! Saa snart et Landsbykald giver os Brød, slut-
 ter jeg Dig som Brud i mine Arme. Folkelærer
 og Ægte mand: o, hellige Hædersnavne! Dø-
 den er jo den hulde Stierne, som viser Veien til Lyk-
 salighedens Tempel — Lysten er det falske Lys, den
 bedrageriske Lygtemand, som leder Mennesket til Un-
 dergang. En Hauge og en vennehuld trøstende En-
 gelinde vare vor første Faders Belsignelser; Fristelsen
 og ustadig Omflakken paa Jorden vare hans Forban-
 delse. Mathilda! min Brud! Du aabner mig atter
 det tabte Paradiis. Et uskyldigt Liv skal berede os en
 rolig Død. (Han gaaer).

Uattende Scene.

Mathilda (allene, efter et Ophold):

Her var det, hvor jeg segnede under Sörgens
 og Hungerens Bægt — her lukkede Matheden mine
 Dine — (syrig): og her, her aabnede jeg dem
 igien i Sophies Arme! — Fra dette Træ ledte hun
 mig som en Frelsens-Engel hen i en Faders Favn!
 — her gav Velgiørenhed mig anden Gang Livet! —
 her lærte Kierlighed mig at føle dets Værd! — D,

gamle, ærværdige Stamme! hvormange Fordringer
 har Du ikke paa min Taknemmelighed: Du har be-
 bygget min Sammer og min Fryd: lad mig knæle
 ved Din Fod, og vande Dine Kædder med mine
 Taarer! — (Efter et Ophold reiser hun sig). Saa!
 — nu er jeg lettere! Min Følelse behøvede Luft, og
 fandt den i Blædestaarer! — Et Aar, et eneste
 Aar har bragt denne lykkelige Forandring — jeg var
 forladt og allene — og nu, nu smiler Livet til
 mig med alle Ungdommens, Glædens og Kierligheds-
 dens Tillokkelser! — O, algede Forsyn! modtag
 min Tak, mit Løfte: aldrig skal jeg i Lykkens
 Skød glemme den, som sukker under Skiebne's
 Jernaag; og fra Nødens Torneleie vil jeg løfte en-
 hver Ulykkelig op til mit taknemmelige Hjerte! (Hun
 gaar).

Third Act.

(Forvalterens Huus).

First Scene.

Lise (allene, klimprende paa en Guitar):

Fader er ude — saa tør jeg vel nok prøve, om jeg kan den Vise William skulde lære mig. Fader siger bestandig, det er kun de fornemme Damer, som har Lov at spille Tiden med at synge, og især spille; men siden jeg aldrig har været ham ulydig i nogen anden Ting, saa kan dette dog ikke være nogen stor Synd. Jeg holder saa meget af Alt, hvad der kan gøre mig tierere for William! (Hun synger).

R o m a n c e.

I.

Ustyldighed er Qvindekjønnets Smykke;
en Lilljekrans er Pigens Hæderspyd;

med Sneens Skær den rene Qvindedyd
fremstraaler klar, og skaber varig Lykke.

2.

Dig, Kierlighed! har os Algodhed givet;
Du er vort Held, vor Trøst, vor Støttestav!
Du græder som en Engel ved vor Grav;
Du følger os som Ven igiennem Livet!

3.

Men, unge Mø! vogt Dig for den Tilbeder,
som smigrer sødt, men ikke agter Dig!
hans Smil er Død! hans Løfter ere Svig!
og til en Afgrunds Svælg Din Fod han leder!

4.

Hiin Kierlighed Din Hiertefred vil dræbe!
Din Stiændsel er dens Attraa og dens Fryd!
o, troe den ei! en kiertlig Barsel lyd:
Gift vorder Elskov paa vanhellig Løbe! —

(Ny Melodie af Du Puv).

Nei, det er dog en urimelig Vise! — Kierlig-
hed blive Gift? denne søde Gørelse — nei, det er
umuligt! Den, som har skrevet Visen, lyver! Kier-
lighed veed ikke hvad Svig og Falskhed ere; den gjør
Bettlerpigen.

netop Hjertet frommere og bedre — thi jeg har aldrig været saa god som fra den Tid jeg begyndte at elske William. — Men naar var det jeg begyndte at elske William? (betænker sig): Det var — det var — det maa vist have været den allerførste Gang jeg saae ham! thi, det er underligt: jeg kan slet ikke huske den Tid, da jeg ikke elskede ham! — (Der bankes). — Kom ind!

Anden Scene.

Lise. Darning.

Darning. Med Tilladelse: er Forvalter Hennings tilstede? (sagte): Ypperligt, at jeg strax traf hende!

Lise. Nei, min Herre; jeg er ganske allene hjemme.

Darning (sagte): Desbedre!

Lise (sagte): Det er den fremmede Herre, som talde saameget til mig paa Høstgildet. — (høit): Men maaskee kommer han snart, dersom De har Tid at biev saalænge.

Darning. Jeg kan aldrig nytte min Tid bedre, end ved at tilbringe den hos saa smuk en Pige.

Lise (leende): Paa det Lag! er jeg smuk?

Darning. Og det spørger De om? Husker De ikke, at jeg havde den Fornoielse, at forføre Dem det adskillige Gange paa det Høstgilde, hvor vi vare sammen?

Lise. Jo! — men jeg husker ogsaa, at jeg troede Dem ikke.

Darning. Og hvorfor ikke?

Lise. Moder siger, en Pige maa aldrig troe de fornemme Herrer; de har lidt en Ekelssag bag Dret.

Darning. De Gamle har deres egne Begreber; men vi —

Lise. Oh, Moder er ikke saa gammel som hun er klog! Vor Præst siger det Samme.

Darning. Jeg holder ikke af de Mennesker, som, fordi de ikke mere selv har Lust til at mede, finde Fornoielse i at plumre Bandet for Andre. Troe De mig og Deres Speil bedre end Præsten.

Lise (trohættig): Er De da rigtig saa ærlig?

Darning. Jeg — jeg — Hvorfor spørger De om det, mit smukke Barn?

Lise. Jo — for De ser slet ikke ud til det.

Darning (sagte): Guden tage Landsbyskalkvædeten! Jeg troer, den er mere skarpsynet paa 17 Kar, end en Hovedstads-Coquette paa 40! (heft): Og den Uet kan De gjøre mig, uden at kende mig

nsiere? Diet er Sielens Tolk! — og, troer De, mit Die lyver?

Lise. Na nei — men De maa ikke blive vred! — just derfor; thi De har rigtig et Par grumme — hvad skal jeg nu kalde dem? — grumme polidste Dine; — det mærkede jeg alt. den Gang ved Høstgildet, thi naar De saae paa mig, saa blev jeg rød — skøndt jeg aldrig har giort noget, hvorfor jeg behøvede at blive rød; — og naar De saae længe paa mig, blev jeg ordentlig ganske bange — især da De valtsede med mig.

Darning. En utidig Angest! Troe mig, smukke Barn: jeg er alle deilige Pigers Ven, og for mig skal De vist aldrig have Årsag at frygte.

Lise. Da sagde William dog, da jeg fortalte ham det, at jeg skulde vogte mig for saadanne Diebst, og at jeg aldrig mere maatte dansse med Dem.

Darning. Ah! den, som raaber: „hold paa Lyven!“ er lidt den, som selv har skaalet. Hvem er denne William?

Lise (neier). Min Kæreste og, med Guds Hielp, min tilkommende Mand, dersom bare —

Darning (smilende): „Med Guds Hielp,“ siger De? —

Lise. Ja, den er allevegne god at have med.

Darning. Men De sagde ogsaa: „der =

som fare!“ — Er De og *Sieur William* kanske ikke rige?

Lise. O, kom det an paa Kierlighed, troer jeg vi bleve det rigeste Brudepar, der nogensinde har været til! men for Resten —

Darning. Skulde der da ikke findes en god Ven, som vilde gribe den nøisomme Kierlighed under Armene?

Lise. Ah, saadanne Venner ere sieldne at finde. Desuden forlange vi ikke Almisse; dertil er *William* for stolt. Baade han og jeg kan og vil arbejde —

Darning. Til Arbejde ere disse smukke Hænder for spæde og for bløde. — Men vel! lad *William* arbejde — vi skal give ham nok at bestille!

Lise. Saa? vil De det?

Darning. O, fra Morgen til Aften! og medens han er ude, holder en Ven af Huset hans smukke lille Kone med Selskab.

Lise (opmærksomme): En Ven af Huset?

Darning. Ja. — Lad Manden arbejde: det er hans Kald! — lad Konen behage, fortrylle, og glæde sig selv, i det hun glæder Andre: dertil blev hun skabt! — Har jeg ikke Ret?

Lise (forfærdet): Tie! — Slip min Haand! slip! — Nu, nu seer jeg, det er sandt, hvad der staaer i Bisen!

Darning. Hvilket?

Lise. At Kierlighed kan blive Gift paa en vanhellig Læbe — paa Læber som Deres! Nu veed jeg, hvorfor jeg blev bange for Deres Dickast: jeg huskede paa det Billede, som er malet paa Altartavlen i vor Kuke: Judas har samme Dine som De! De ligner ham! Min William derimod er Johannes, som klynger sig op til sin Lærers Brøst. Der staaer Dyd og Hengivenhed i hans Dine: Deres er fælt og frækt! Gaae fra mig, bort! — O, Gud give Lov, at Du kommer, William! (Hun støtter hen i hans Arme).

Tredie Scene.

William. De Førrige.

William. Hvad er her paa Færde? — Hvad vil De her?

Darning. Tale med Forvalter Henning, unge Herre.

Lise (med Taarer og Angest): Gjør mig Fortred, William!

William. Hvad! De rober —?

Darning. — At sige Jomfruen de sædvanlige Hverdagscomplimenter, som, jeg beklager, hun mangler Dannelsen til engang at forstaae.

Lise. O William! jeg forstod ham kun altfor vel!

Darning. Komfruen behagede at lægge en strafværdig Mening i mine Dine, endstændt jeg troer de talde det uskyldigste Sprog af Verden.

William. Begjærlighedens! ah, det er ikke allene Bastiljen, som dræber med Dinene. Forførelsens Blif er mere giftigt!

Darning. Men jeg forsikker Dem —

William. Tie! — her taler Uskyldigheds Taarer — der Lasterens Grækhed.

Darning. Hvad Met har De —?

William. Den helligste: hun er min Brud.

Darning (bukler): Til Lykke!

William. Ja, til hendes og min Lykke mangler hun saa ganske, hvad De og Deres Lige kalde Dannelsen, at hun uden Betænkning foretrækker, at blive en fattig Karls ærlige Kone for at være Vellystningens glimrende Frille — og dog, seer De, hun har Forstand nok til at kiende en Niding for hvad han er.

Darning. Unge Herre! jeg anseer mig ophøiet over Deres Fornærmelser; thi ellers —

William. Hvad ellers? Blev Forførelse her til Lands straffet med Galgen, vilde Du blive endnu mere ophøiet, inden Din Død! — Kom med, Lise, fra denne forpestede Lust. Du græder, og det er Mands Pligt at astørre Uskyldighedens Taarer. Men vi, Herre, vi tales ved! thi viid: den Skurk, der torde tænke paa at vanære min Brud, betænker jeg

mig intet Dieblig paa, at hugge i Stumper og Stykker! (han gaaer med Lise).

Fjerde Scene.

D a r n i n g (allene).

Var jeg en uerfaren Stakkel, som strax lod sig forbløffe, maatte jeg nu see bansat slaa ud! Men nei, her kommer mit ellevte Bud mig atter ret tilpas, og jeg leer! — Den unge choleriske Herre blusede som en Ralkun i Kammen, naar den soer en rød Rirole! Lad ham det! — Ganden staar i disse Elflere, der ere taabelige nok til at elske for Alvor: med al mulig Tillid til deres uskyldige Nympher, kan de ikke taale, at Andre finde det smukt, som de selv synes om. Jeg maatte dog være en Grædøsmer, om jeg fandt en Rose paa min Vej, og ikke engang rakte Haanden ud, for at plukke den! gjør jeg det ikke, kommer der vel en Anden, som er mindre samvittighedsfuld: det er min Logik, og den tillader Alt! — Denne lille Markrose vilde rive — det er hos mig at gyde Dlie i Jlden! Og saa den næsvise, plumpe Tilbeder — blot for at straffe ham, burde Rosen plukkes, om det saa kun var, for i næste Dieblig at raste den bort. — Lad mig see: hendes Fader er fattig og lidt narrisk: maaffee kunde man saa underhaanden kjoøbe af ham, hvad Datteren er saa

dum, ikke selv at ville sælge. Det er ikke første Gang jeg har prøvet den Handel. Sagtens hørde den ikke med iblandt de Ting, som vare bekendte før end Synden blev til; men for mig har Fornøielsen Bux altid været Kundskabets Træ! — (Han gaaer, men standser i Døren). Hvad seer jeg! En vakker Brunette i holsteenskt Dragt — en Ceres i blomstrende Fylde! Ah! saa har jeg maaskee dog ikke gaaet mit Grinde forgievet. Jeg bliver for det første, hvor jeg er!

Femte Scene.

Darning. Sophie.

Sophie (affides): En Fremmed! — (høit):
Min Herre —

Darning (galant): Nei, tvertimod: Deres
Tjener, min smukke Pige!

Sophie. De er her saa allene —?

Darning. Det har jeg kun været saa Minu-
ter. Jeg slap en deilig Blut for en deiligere.

Sophie. Jeg forstaaer Dem ikke. Hvem sø-
ger De?

Darning. Jeg har fundet mere end jeg søg-
te: Skønhed! Ellers vilde jeg tale med Forval-
ter Henning. — Hører De maaskee her til Huset?

Sophie. Ja — jeg hører her til Huset.

Darning. Treffer jeg endnu en tredje Skionhed, saa sværger jeg paa, det er Gratiernes Tempel. — De er ventelig en Cousine af den lille Lise, thi jeg veed hun har ingen Søstre?

Sophie. Jeg er rigtig nok i Slægt med hende. (sagte): Jeg maa fritte ham ud.

Darning. Nær i Slægt?

Sophie. Temmelig. (sagte): Vist ham fra Høftgildet, som Lise talde om!

Darning. Vil De hende vel, saa væn hende af med den bidste Tone. Dyden maa aldrig vise Kløer, det klæder den ilde. Jeg siger hende et Par smukke Ting, og strax farer hun i Veiret som en Raket, indtil en Strøm Taarer omsider flukkede det flygtige Blus i hendes Elskers Arme.

Sophie (sagte): William har været her, — godt! saa er jeg rolig. (høit): Tavist, hun er noget uerfaren.

Darning. Aldeles raa, udannet — uden Fornærmelse for Deres Cousine: en lille Gaas! — Man kan strax see, der er stor Forskiel paa Dem og hende.

Sophie. Ja, i visse Henseender kunde jeg gierne være Moder til hende.

Darning. Det modsiges Deres Ansigt: det

tillader Dem i det høieste at være hendes ældre Søster.

Sophie (med Fiinhed): Ansigtet bedrager, min Herre!

Darning. Det kan være Tilfældet hos vore Modedamer, som, naar de lege følsomme og tørre Dinene, beholde Kinderne's Roser paa Fingerenderne, saa deres hvide Aluns: Handsker see ud, som om Damerne havde taget sig en Priis spansk Tobak; men ikke her! ikke her!

Sophie (med Bægt): Jeg forsiktrer Dem, min Herre: vilde jeg tage Masken af, De fik et ganske andet Ansigt at see, end det jeg nu viser Dem.

Darning. Og dog vilde det fortrylle mig.

Sophie. Det tvivler jeg paa!

Darning. Hverken Fruentimmer eller Mandfolk gaae nogenstinde ganske uden Maske. Hvad er Fruentimmerne's Smil, Suk og Taarer? —: Maske, for at berøve os vor Frihed!

Sophie. Og hvad er Mandfolkene's Smiger, Bønner, Eder og Forsikringer? —: Maske, for at forstyrre vor Hiertero! Ingen Jæger stiller træskætere Snarer op for at fange det arme Wildt, end visse Mandfolk for at jage deres uskyldige Doffte i Garnet. Dog — det behøver jeg vist ikke at sige Dem!

Darning (munter): De har Ret, jeg veed det! jeg veed det! (sagte): Hun er sarcastisk: nu troer jeg, at jeg bliver forlibt i hende! (høit): Jeg tilstaaer Dem gierne: i ingen Handel i Verden bedrages der mere aabenlyst end i Omgang mellem de to Kion, som ere skabte til hinandens Fryd og Plage. Men hvad siger det, naar vi kiende hinandens Baaben? Det gjør Kampen interessant og Seieren glimrende. Vi studere vor hele Levetiid paa at bedrage hinanden. Hvorfor sidder Damen tre, fire Timer ved Toilettet om Morgenens? —: for inden Aften at gjøre en skafels Dievel til Nat! Kort sagt: Nat og Dag bede de ret andægtigt Himlen om Bistand til at gjøre den viseste af dens Skabninger til en Gæf og en Slave!

Sophie. Og Nat og Dag bede Mændene Himlen om Bistand til at gjøre den huldeste af dens Skabninger foragtelig og ulukkigelig!

Darning. Ikke den alvorlige Tone, min Smukke! den muntre klæder Dem bedre.

Sophie. Og dog er den Masse.

Darning. Deres vittige Dine sige Nei. Men om end saa var: det er nu engang min Ekiodesynd at foretrække den yndige Masse for den barske Sandhed. Derfor vilde den lille Lise heller aldrig kunne fængsle mig saaledes som De. Hun er Knoppen — De er den udprungne Blomst — hun vil aldrig blive hvad De er.

Sophie. De vil smigre mig, men jeg troer Dem ikke.

Darning. Det burde De, hvis De kiendte Dem selv. Jeg maatte jo være blind, for ikke at see Forskiellen imellem Dem og den lille Cousine. Lise er skabt for en Kierlighed, der gaaer med Sørgemangschetter — De, for den enthouusiastiske Eidskab. Hun er den døde Ufskyldighed, De det muntre Liv. Jeg holder nok af landlig Kierlighed og landlige Glæder, dog helst saaledes som Poeterne male dem i deres Idyller: enhver Phyllis har sin Daphnis; hver en Eng bliver et Kierlighedstempel — og eet Fortrin er der især ved denne arcadiske Elskov: de elskende Par blive aldrig viede som Mand og Kone — det er især en deilig Ting!

Sophie (sagte): Den Ryggeløse! (høit): De nyder altsaa ikke Egtebaandet?

Darning. Fordi det er et B a a n d; kiøndt man har da hittet paa Midler baade til at slappe det og løse det. Man kan, Gud ske Lov, have en smuk Kone til Stads, ligesom saameget andet: Det er egentlig kun den gemene Mand, som nyder hvad han har. Vi Andre, vi har Koner, uden at leve med dem, Huse, hvori vi sielden komme, og Kofke, kiøndt vi spise hos Restaurateurerne: det er den moderne Levesmaade!

Sophie. Som det lader, tilstæder den meget.

Darning. Den tilstæder Alt, og gjør et lille Rierligheds-Engagement baade solidere og behageligere end en gammeldags Ektepagt. En rigtig Elsker, for Exempel, er et Piggendefæ for en kion Pige. Naar han nærmer sig, forsvinde de gamle Meubler; Træstole forvandles til Mahogny-Divaner, Uld til Silke, Garderoben vorer, Skuffer og Kuffer fyldes med Præstiosa! — Har man lyst til Forandringer: intet binder En til det Evindelige Gæt og det Samme. Jeg kjendte enaang en vis Dame: hun havde bestandig sine Elskere efter Aarsiderne: om Vinteren, en Bundtmager — thi det er en god Amant med Frost og Sne! — Men saasnart Sommeren kom, maatte den tykke Bundtmager vige Pladsen for en spinkel Knipslingshandler, der forærede hende en brabandst Sommerkaabe — og det kalder jeg at indrette sine Ting med Forstand!

Sophie (sagte): Forfærdeligt! (høit): Tys, tag Dem i Agt! lad for alting ikke Lises Moder høre de Grundfætninger.

Darning. Hvad er det egentlig for en Slags Moder?

Sophie. Hm! det passer sig ikke, at jeg viser hende.

Darning. Saa bagtal hende! hvortil har man vel ellers gamle Onkler og Tanter, førend den Tiid kommer, da man skal arve dem? — Dog, nu nok om Lise og hendes fiere Familie! At tale om tredje Person i sin Tilbedtes Nærværelse, er et Man fra Kierlighed. Naar tilstæder De mig en Sammenkomst under fire Dine paa et sikkrere Sted end dette?

Siette Scene.

De Forrige. Henning (bag ved).

Henning (sagte): Hvad nu! Sagtjunkerens allene med min Kone!

Sophie. De vil have en hemmelig Sammenkomst med mig?

Darning. Det er mit varmeste Onske.

Henning (sagte): De tale om en hemmelig Sammenkomst? Død og Helvede!

Sophie. Nu vel! vær i Morgen tidlig ved den gamle Eg i Kratstoven, saa skal jeg sende Dem et sikkert Bud.

Henning (sagte): Hun sætter ham Stævne! Nu har jeg nok!

Darning. Et Bud? kom heller selv!

Sophie. Maaskee — men saa tager jeg Lises Moder med mig.

Darning. Den gamle Her? nei, for alting ikke!

Sophie. Hvor jeg gaaer, er hun altid med.

Darning. Hvad vil De med det stygge Hængetræ —?

Henning (gaaer frem). Saa! nu veed jeg da, hvad det var for en Ulykke Steenbukken, Bødereren og Tyren spaaede mig i Morges!

Sophie (sagte): Min Mand!

Darning (sagte): Forvæltaren! aha! (høit): Jeg søgte just Dem, kære Henning —

Henning. — Hvor De vidste jeg ikke var!

Darning. Og saa spurgde jeg denne smukke Pige —

Henning. Det er en forbandet Løgn!

Darning (heftig): Løgn! Hvilket?

Henning. At hun er Pige.

Darning. Hvem siger saa?

Henning. Det gjør jeg! — det gjøre mine to vorne Børn!

Darning. Børn — vorne Børn! Hvem er hun da?

Sophie (neier): Den gamle Her, det stygge Hængetræ: den lille Lises Moder!

Darning. Hvordan! hendes — hendes Moder!? —

D a r n i n g. Debedre! Saa kan Eagen snart
være afgjort mellem os.

H e n n i n g. Det længe jeg selv efter. Hør:
har Han nogentid følt Vægten af et godt forsvarligt
Bidstæft?

D a r n i n g. Hvad!?

H e n n i n g. Seer, Han? Saadan en Knippel,
ført af en gammel dansk Næve, hærdet ved Arbeide,
og forynget ved et Hierte, blussende af billig Har-
me?! —

D a r n i n g. Grove Karl! —

H e n n i n g. Savist har jeg mere i min Natur
af den bidste Bulbider, end af den loggrende Wind-
spiller. Der er ligesaamegen Marv i mine Knokler
som Gift i Dit Hierte!

D a r n i n g. I glemmer nok, til hvem I taler!

H e n n i n g. Til Dig — til en Kieltring, der
understaar sig at foreslaae en Fader at sælge sit
Barn! Efter mine Forældre har jeg arvet et Navn
saa reent og hvidt som nyfalden Biersgsnee; det vil
jeg igien efterlade mine Børn. Afsted! og kommer
Du oftere over min Dørtærskel, er Du Dødsens!

D a r n i n g. Ha! ha! ha! ret saa! Den, der
i Uffelhed og Griskelser bevarer sin Dyd, er den sande
Helt! — men ellers vil det ikke vare længe, inden
hæverken Du eller Din Herre har enten Huus eller

Døttærkel — og da er det min Tiid at triumpherel (han gaaer).

Attende Scene.

Hemming (allene). Er Du en Junker? naa, saa lad mig i Guds Navn være en Tigger! — Naar man ikke vil sælge Hæder og Ære, Kone og Børn, saa er man en grov Ruold! — Det fortryder mig, at jeg ikke gjorde Alvor af det, og bankede Støvet af Kieltringens Kiøle paa Kieltringens Krop! Mine Næver fløede dog, og Vidstestastet vippede saa det var en Lyst! — Jeg skal bringe min gode Herre dette Sørgebudskab! Ham vil han forfølge, og paa mig vil han hævne sig; — hvad mig selv angaaer, jeg frygter ikke, om jeg endogsaa aldrig havde andre Hielpemidler: Fattig og nødlidende vil jeg altiid sove sødere paa Halm end han paa det blødeste Bøller. — Men Prygl burde han have haft! Prygl burde han have haft! det er holdne Varer; og naar man skriver sin Klage med et godt Vidstestast paa en Kieltrings Ryg, saa bliver den ham saa vel i Hukommelsen, at man slet ikke behøver at sige: „drages til Minde, I gode Mænd!“ (Han gaaer).

Niende Scene.

(En Stue paa Herregaarden).

Tobias. Claus.

Claus. Saa han raader mig dog rigtig, Tobias, endnu ikke at lade Mathilda fare, skøndt hun gav mig Kurven?

Tobias (ironisk): Gier Du det, maa Du være en Hundsvot! Hun maatte jo troe, at Du har ladet Dig skræmme af Dideriks Trusser; og for Satan! Du har dog vel lidt Mod?

Claus. Ja, — lidt Mod nok har jeg! — Hvad er egentlig det Folk kalder Mod?

Tobias. Spørger Du om det, Hundetunge? Det er et Slags Mandhaftighed og Lyst til Hæder, som gjør os blinde for Fare og Død. Det er en vis Koldblodighed midt i Heden, lom lader os ansee Raarsdestik, Sabelhug og Kanonstød for slet ingenting.

Claus. Hor! kunde man ikke bitte paa en Maade til at tæmme Ruglerne og gjøre Sablerne og Raarderne sløve? saa kunde man være tapper med en god Samvittighed, og saa vilde jeg slaaes hver evige Dag.

Tobias. Ejon!

Claus. Vor Skolemester siger, at alle Folk ere Ejoner: Somme slaaes af Frygt for Skroget, og

Andre af Frygt for Ekammen. Men at denne Diderik tør være saa dumdriftig —!

Tobias. Lad os dele Dødet, saa bliver der nok til Jer begge: Du er dum, og han driftig. Du er jo saa bange for ham som en Hare!

Claus (kløer sig bag Øret): Nei — bange for ham er jeg just ikke — især naar jeg ikke seer ham. Hvor er han nu?

Tobias. Han tager sig en Luur ovenpaa den Ruus han drak sig i Mathildas Foræring.

Claus (glad): Na, saa har han vel glemt Udfordringen, naar han vaagner!

Tobias. Det troer jeg neppe. Den Karl er saa glubsk, som om han havde haft en Hap til Fader, en Havhest til Moder, og et Marsviin til Guldamme.

Claus. Ja, han er ikke god, at bides med! Det er en farlig Medbeiler, jeg har, jeg syndige Pølt!

Tobias (smilende): Du kender endnu ikke den farligste!

Claus. Magisteren, mener Han? Javist, han er ligesaa lærd som Diderik er mandhaftig.

Tobias. Rigtig! han er saa lærd, at han kan citterne udenad paa alle Captainens Bøger, men han veed ikke et Ord af hvad der staar i dem. Du maa

Sophie. — Som De selv har betroet Deres Anslag mod Datteren!

Henning. Hvad! han vilde —?

Sophie. — Forsøre baade Din Kone og Din Datter, min stakkels Henning!

Henning. Men det Støvnemøde han skulde have i Kratstoven ved den gamle Eeg —?

Sophie. — Var blevet med Dig! (til Darning): thi der seer De det Bud jeg vilde have sendt i mit Sted; han besørger alle mine Commissioner til mine Elskere; og naar Manden gaaer Konens Grinde, maa det sagtens blive godt forrettet! Hvad mener De?

Darning (sagte): Fordømte Rædding!

Henning. Fikkemoer! Søde Fikkemoer! kan Du tilgive mig?

Sophie. Din Mistro havde fortient en længere Angest. — Men De, min Herre —

Darning. Hvad jeg? — Jeg spøgde. Jeg fandt Dem for smuk til at være Lises Moder og min Ven Hennings Kone, og det finder jeg endnu: — er der noget Dødt i det?

Henning. For en Ulykke! det siger De, og lader mig høre paa? —

Sophie. Oh, lad det ikke undre Dig! Her-
Bettlerpigen.

ren har sagt mig Ting, som hvis de høre til den galante Tøne —!

Henning. Ja, tak Du Gud, at Du ikke veed, hvor fornem og hvor gemeen man kan være paa een gang!

Sophie. Du har Ret, og jeg vil ogsaa bede Gud bevare mig fra at erfare-det! — Min Herre! De maa tilgive den jævne Landsbykone, at hun tillod sig at spille en Smule Gæst, med den fine Modesjunker. De kom til en fattig Mands Huus, og vilde fylde det med Samvær og Glædsel, forføre hans Datter, og besvække hans Kone. De vilde berøve ham hans eneste Skatte; men see! De gaar herfra meget fattigere end De forlader os. Harmen og Udmøggelse ere i Deres Hierte — Fred og Freidighed ere i vore! Jeg skal nu fortælle min Datter, at endogsaa hendes Moder, „den gamle Hæ, det støgne Hængetro“, er hendes Medbeilerinde, og hermed, Hr. Sagtsjunker! — (nei er leende): har jeg den Ære — at foragte Dem af mit inderste Hierte! (hun gaar).

Syvende Scene.

Henning. Darning.

Henning. Haarde Bitterhed! det falder jeg at tale! — Har min Riddling ikke godt Mundlæder? hvad?

Darning (sagte): Fordømt! Hendes Spot er værre at børe end Mislingelsen!

Henning. Og De er her endnu? Gaae Deres Vej, ud af mit Huus!

Darning. Saa forstaae dog Skæmt! Jeg mærker, I Folk ere banskot nøieregnende i visse Poster.

Henning. Nøieregnende? fordi vi ikke vil taale Besskæmmelse? For Dievlen! den Fattige er ogsaa Menneſke og kan føle! hans Værd er ligesaa blankt Metal som den Riges! Jeg har ingen Stierne for mit Hjerte, men jeg har ligesaamegen Værdfølelse i det som den fornemste Excellence! det er mit Ridderbaand og mit Adelspatent! og den, der blot seer paa min Kone med et frækt Dye: lad ham vogte sig for min Næve! den er haard som Jern, og falder tungt, hvor den rammer!

Darning. Ikke strax saa hidsig, min fiende Henning! Vi, som gode Venner —

Henning. Venner? der er Maade med! Jeg er ikke af de Egtemænd, som lukke Dinene, mens Andre kysse deres Koner.

Darning. Jeg har ikke tænkt paa Din Kone! Det var blot den quindelige Forsængelighed, som maaskee lagde en anden Mening i mine Ord —

Henning. En anden Mening? og det jeg selv hørde? Stævnemødet! — Nei, troe ikke at

narre mig! Jeg er selv en gammel Politicus, og Deres Nytte kender jeg som min Almanak. Derfor gaae Deres Vej!

D a r n i n g. Naar jeg har ferrettet mit Erindr. Jeg kom, for at sige Ham som Captain Telners Forvalter, at mine Prioriteter i hans Gods ere ham opsigte — og at jeg desuden, ifølge disse Documenter — seer Han? — har Fordring paa ham for mere end 20000 Rigsdaler, som jeg ufortøvet kræver betalte. — Meld nu Hr. Capitainen denne behagelige Efterretning. Jeg veed, at han, af lutter Omhu for hele Landets Staaddere, kender sine egne Pengesager saa godt, at den vist vil overraske ham.

H e n n i n g. Er det virkelig saa galt!? — D, min arme Herre!

D a r n i n g. Afstaaer han mig Godset i Mindes-
lighed, kan alting endnu blive godt. Sagten paa hans Enemærker behager mig, i alle Henseender. For-
kræk Dig ellers ikke, gamle Henning! Du selv skul-
de intet tabe ved Byttet. Naar vi kun blive enige, ih
nu, saa beholdt jeg Dig som Quasi-Forvalter, og Du
beholdt Din kære Egtesælle i uforstyrret Fred og Ro.
Du veed, Din Datter staar mig an; Du sagde selv
Du er en gammel Politicus, som kender Verden —
og jeg er vis paa, at Du forstaaer mig? —

H e n n i n g (seer skivt paa ham). Ja — jeg
troer rigtig nok, at jeg forstaaer Dem!

de jo Ham og Claus ud; Claus er en Krøller, som ikke tør see en Karl under Dinene — men Han, Magister, Han har jo gaaet med Raarde i forrige Tider hver Fastelavn, naar vi fløge Ratten af Lønden.

H a b a k u k. Ja, men jeg trak den aldrig.

T o b i a s. For Satan! den er dog vel ikke rustet i Skeden? Krisk lidt op paa sine Fægtetekster, og lad mig sige Diderik fra Ham, at Han nok vil slaas om Mathilda, ikke paa Pistoler, men paa Raarde.

H a b a k u k. He! he! det kunde være artig nok — især hvis Diderik blev bange, og ikke mødte.

T o b i a s. Rigtig! saa beholdt Han Gren, uden at vove Skroget.

H a b a k u k. Jeg maa dog først forsøge, hvad Virkning min Epistel gjør paa det Kampesteens-Hjerte.

T o b i a s. Den samme som at skyde med fogter Urter paa en Tredækker. Der er hun! for nu med de matte Rugler!

Ellevte Scene.

Mathilda. De Forrige.

H a b a k u k (standser hende, da hun vil gaa igiennem Stuen). Hør, skønne Nymfhe, hvad jeg spinger! —

Tobias. Det er en Ugle, der tuder!

Mathilda. Hvad behager, Hr. Magister? er jeg den Nymphe?

Habakuk (bliver ved): Naar jeg Dig seer,
Du mig forpinger! —

Mathilda. Saa lad os ikke mødes for tidt,
ellers kommer De snart til at gaar enoen Gang i
Barndom. (vil bort).

Habakuk. Den Kurv, hvormed De mig cre-
peerte,

mit Hjertes Jnderste blesseerte! —

Mathilda. Spør dog ikke Deres stakkels Pe-
gasus saameget! Det arme Dyr er færdigt at blive
ligesaa trangbrystigt som De selv.

Habakuk. Dit Lynildsblik, Du søde Unge,
er skarpere end selv Din Tunge!

Prosaisk talt: er alt Haab ude?

Mathilda. Ja!

Tobias. Hiv Kierligheden over Bord, Magister!

Habakuk. Hvad!

Seg ei husvales med et Blik?

ei med det mindste Bifaldsnik!

Mathilda. Nei!

Tobias. Hun har et Hjerte saa haardt som
en spydaars Beseit!

Habakuk. De ikke røres ved mit Suk?!

III

Mathilda (i hans Tone): Nei, kjereste Hr. Habakuk!

Habakuk. Og jeg, som havde haabet, paa denne Høitidsdag i det mindste at blive beæret med et lille Kys.

Mathilda. Af Madame Balder? Jeg skal bede hende om et til Dem! (vil løbe ud).

Habakuk. Af nei, af Dem!

Mathilda. Det skal De faae paa Deres Bryllupsdag. Nu har jeg Hastværk. (vil bort).

Habakuk (holder hende i Riolen). Jeg løber med!

Mathilda. Omkøb med mig? Det vil trætte de gamle Been!

Habakuk. Gode! jeg løber omkøb med en Mynde!

Vel er jeg ingen Dog, men dog De mig tillader,

ei til Methusalem jeg er Tipoldefader!

Tobias. Han hænger ved som Beeg eller Tiære!

Mathilda. De er mig en Pokkers Sybr, Hr. Magister! Nu vel! paa eet Bilkar, skal De endogsaa faae to Kys, og det strax.

Habakuk. Og det er? Siig det! Jeg har dem alt! jeg har dem!

Mathilda. At De kan naae mig! — Ha! ha!
 ha! De har dem ikke! (Hun løber ud).

Tolvte Scene.

Habakuk. Tobias.

Tobias. Stop! stop! Reer i Læ! Hvormange Mile vil Han segle i Bagten med den Fart?

Habakuk (sætter sig og puster). Na! der var en Tiid, da mine Been vilde have staaet mig bedre bi; men nu —!

Tobias. Ja, nu kan Han nok aldrig nogen Morgen putte dem i sine sorte Hoser, uden at tænke paa et Par Stænger Særgelak? Men der hører Han nu selv, at det hun især kaster Ham i Næsen, er at Han ikke er rask nok. Nei, der skal andet til, end alt dette rimede Tranterara; det forslaaer ligesaa meget som en Halvpæglsoplen i en Buttelerer! Lind Couragen op, kast Poeteriet Ganden i Vold over Bord, spænd den gamle Hirschfanger ved Eiden, og hug saa Næse og Dren af Diderik, naar han har sovet Rusen ud.

Habakuk. Men Blodsudgydelse —!

Tobias. Ei, hvad er en Duel andet end en Kareladning uden Sneppert? Naar Mathilda hører, Han har været oppe at laaes for hendes Skyld — han bliver gal af Forlibelse!

sege at jage ham og Diderik paa Grund, og stifte dem ud hos Mathilda.

Claus. Ved Forærlinger, mener Han? (hemmelighedsfuld): Ja, tie kun til næstkommende Uge, saa bliver jeg riig!

Tobias. Hvordan det?

Claus. Jo, jeg har taget mig en Lotterieseddel!

Tobias. Men er Du ogsaa vis paa, at Du vinder?

Claus. Jo, det passer jeg nok! Da Collecteuren spurgde mig, hvilke Nummere jeg vilde have, svarede jeg, det var mig ligegyldt; han kunde bare give mig de fem, som komme ud i næste Træfning: — det maa jeg forstaae!

Tobias (alvorlig): Ja, saa ligger Du paa sikker Undergrund! — Men det var dog egentlig ikke Forærlinger jeg meende; dem bryder Mathilda sig ikke om. Du skulde forstaae Dig paa disse kunstige Klausser, som de kalde Færdigheder, Talenter —

Claus. Oh, i den Post lader jeg mig ikke lumpe! Jeg kan sløite i Singsene og paa et Lægblad, spille paa Humle, og jeg har ogsaa lært at dandse. Jeg gav den halte Mads Husar sex Skilling for hver Times Lere; men da det kastede mig saamegen Umasse, at sætte Sedderne udad, hvad gjorde saa jeg? — : Jeg sagde: „jeg giver Jer tolv Skilling om

Timen, men lær mig saa at bantse, saadan — med Gødderne indad!" — og det gjorde han.

Tobias. Ja, jeg seer, Du har alting vel inden Børde. Du er sagtens finnere end den tynde Magister, der kunde ligge i Lø af et Kabelgarn, og end Diderik, der har et Fies som en rødmalet Gal-
lion; men det er dog endnu ikke nok; for at tage Lu-
ven fra dem, maa Du kunne rime og skyde.

Claus. Rime? nei, saadanne Gødens Run-
ster besatter jeg mig ikke med; jeg er et Christen-
Mands Barn! Og skyde? — Jeg har endnu aldrig
løbnet et Gevær, men med Plassert og Nøglebøsse
skyder jeg som en Helt!

Tobias. Kunde Du bringe Mathilda et Styk-
ke Bildt, som Du selv havde skudt — dermed vilde
Du roe Dig et Allerhelvedes Stykke frem i hendes
Hiertes Farvand.

Claus. Er det rigtig Hans Alvor, Faer To-
bias?

Tobias. Troer Du, jeg er en Lurepande,
der siger eet og mener et andet? det er ligesom at see
til Ost og roe til Vest. Skytte mod Skytte, saa er
Du dog altid den Yngste. Diderik, den gamle Bræn-
dviinsbimpel, imod Dig, det er ligesom et Krus
tyndt Ol mod en Bolle Arrakpunsch.

Claus. Hi! hi! det mener jeg med!

Tobias. Naa, saa styr da Din Raas ud i Skoven. Skyd det første det bedste Du treffer, og læg saa Fangsten for Mathildas Puffelanker. Hvem veed, om I ikke endnu kan komme til at svinge i een Røje sammen?

Claus (vifter sig med Mathildas Torklæde).
 Na, tael ikke om det, saa bliver jeg saa — saa underlig om Hjertet! — Naa, jeg vil følge Hans Raad, Gaer Tobias, og blive Skytte af bare Rierlighed. Dersom samme Kræ kunde gøre det Samme som vilde, havde jeg ingen Nød: jeg og Peer Skrædder har købt os en rødkroget Griis i Compagni; den skulde fedes til Vinteren, men for en Willigheds Skyld fik jeg vel sagtens Lov at slagte min Halvpart strax, saa kunde Peer Skrædder lade sin gaar til Julen. Nu skynder jeg mig paa Jagt! (Han løber ud).

Tiende Scene.

Tobias; (lidt efter) Habakuk (pyntet).

Tobias (allene). Ha! ha! ha! — ja, gjør Du kun det, Dødsmerpande! Du gjør nok ligesaamegen Nytte paa Jagt som en Kammerjunker i et Kers! — Jeg har min evige Plaseer af at gøre de tre Narre endnu galere, end de ere! — Der har vi, splitte mig, Magisteren! — Naa, Tut! hvad bliver det til imellem Ham og Madam Balder? Skal hun

snart Riste Navn, og forøge Magistergraden med
nogle smaa Habakukker?

H a b a k u k (haanlig): Saa fløt en Smag knap
nogen mig tiltroer!

Mit Hjerte bluffer for et andet Noer!
og den maa være punderlig og smuk,
som engang verder Madam Habakuk!

T o b i a s. Ja, jeg veed da nok, hvor Han ag-
tede at gaae om Bord, men lad Han sit Anker! —:
Mathilda vil jo ikke have Ham.

H a b a k u k (selvtillfreds): Hm! jeg har her dig-
tet en Rrim: Epistel, og naa! hun har læst den, haa-
ber jeg nok

At Nymphen synger af en anden Tone,
eg gier mig Egtefierlighedens Krone!

T o b i a s. Paa det Lag! det er galt Bestik!
hun fløtter ikke om at frøne Ham. Hans Vers
hjælpe Ham ikke for en suur Eild. Hun vil have en
Karl med Mod i Brystet. Hikke den sorte Enge! nu
tænker jeg paa noget, hvorved Han kunde insinuere sig
hos hende som hos en Hund ved en Gleskestank.

H a b a k u k. Hvad er det — hvad er det, min
Kære Tobias?

Lad høre, lad høre!

Seg er lutter Dre!

T o b i a s. Der er ingenting Pigerne lide bedre,
end at man vover sin Trøst for dem. Diderik fordre-

H a b a k u k. Ja, vidsde jeg det — !

T o b i a s. Troe mig paa mit Ord; jeg kiender
Pigerne !

H a b a k u k. Men om jeg nu fik et Stik i min
Søndagekiøle —

T o b i a s. Ud Helvede til med Kiolen, naar
kun Skindet holder !

H a b a k u k. Siig ikke det; Skindet kan heles,
og af to onde Ting vil jeg næsten heller have et Saar
i Armen end i Ermet, thi jeg har Puf hos min
Barbeer, men ikke hos min Skrædder.

T o b i a s. Det kalder jeg at tale som en Philo-
soph ! Jeg varstøer da Diderik om Hans mandhafti-
ge Beslutning.

H a b a k u k. Man skal prøve alting i Verden,
og for at vise Mathilda at jeg ikke er bange, saa
maaskee — !

T o b i a s. Net saa ! man maa aldrig vise Fien-
den sit Agterspeil, og naar man gaar paa Frierads,
bør man sætte alle Segl til. En rask Tøs gjør ikke
mere af disse forsagte Ferskvandskrabber end en Dr-
logsmand af en Pærestude.

H a b a k u k (brystende sig): Det troer jeg selv !

En militairist Mir og Raarden ved vor Side
er begge Dele Ting, som Pigerne kan lide !

Tobias. Hvad andet? Det er, smætte mig, saa naturligt som at en Mands Næse sidder midt i hans Ansigt!

Habakuk. Ja, det — det er meget naturligt.

Trettende Scene.

De Forrige. Claus (med en Bøsse og en Pose).

Claus (springende af Glæde): Jeg har det! jeg har det!

Tobias. Hvad har Du?

Claus. Bildt! Bildt! en heel Pose fuld!

Tobias (leende): Du har vel Satan heller! Og det har Du fludt?

Claus. Ja, det har jeg fludt.

Habakuk. Claus flyde Bildt? he! nær jeg havde sagt:

(leer spodsk): det er nok fløet paa Rattejagt!

Claus. Saa? sagde Han det, Hr. Magister? Det er kun Avind, som taler af Hans Mund!

Tobias. Og Du har virkelig været paa Jagt!

Claus. Ja, jeg har virkelig været paa Jagt.

Tobias. Og selv fyret Bøssen af? Du bilder mig noget ind!

Claus (trækker Tobias hen til en Side, og hvidsker til ham): Nei, imellem os: jeg har ikke løst net et Skud. Jeg havde endogsaa glemt at tage Krudt med — men tæt indenfor Stenten mødte jeg en Karl, der saae ud som en Krybeshytte, med en Pose paa Nakken — og da jeg dattede ham paa, at han nok gik paa ulovlige Veie, saa lod han sig fræmme til at sælge mig Posen og hele Klatten for to Rigsdaler.

Habakuk Af Clauses Hvidsken hist om Posen, (sagte): jeg troer, der Ugler er i Posen!

Tobias. Ha! ha! ha! Det var bamsat fiffigt af Dig!

Claus. Ja, ikke sandt? Jeg er en polidst Skielm! Naar Mathilda nu faaer Bildt, kan det jo være hende ligegodt, om jeg har skudt det eller ikke, naar hun kun troer det. Men røb mig ikke!

Tobias. Vist ikke. Hvad Slags Bildt er der i Posen?

Claus. En Hare og en stor Fugl, kan jeg føle udenpaa; jeg har endnu ikke havt Posen oppe.

Habakuk. Saa lille Claus er bleven saa for-
voven,

at Han tør skyde vilde Dyr i Stoven?—

Claus (foragtig): Det tør jeg! Jeg haler endogsaa Fuglene ned af Luften. Naar man først veed Grebet, er det som ingenting. (løber til Døren, og kalder): Mathilda! Gjemfrue Mathilda! aa, vær saa god, og kom lidt ud!

Fjortende Scene.

Mathilda. Claus. Habakuk. Tobias.

Mathilda. Hvad vil Du mig?

Claus. Med Forlov: jeg vilde nok give Hende en lille Foræring.

Mathilda. En Foræring? mig?

Claus. Ja, jeg har, for Løiers Skyld, været lidt paa Jagt, og skudt os et Par Stykker Vildt, som jeg har i denne Pose.

Habakuk. Du altsaa, er en Krybessytte, for hvem Captainen sig bør hytte!

Mathilda. Gaaer Du paa Jagt, og kan skyde, Claus? Det Talent har jeg aldrig vidst Du besad. Jeg troede snarere Du var bange for Skud.

Claus. Gjemmen! nei, jeg er rast! — og sigte kan jeg, uh! — see bare! (han sigter ud af Vinduet).

Mathilda. Oh, det er jo en Ro Du sigter paa ude paa Engen!

H a b a k u k. He! he! Han flyder Røer!

af Latter snart jeg døer!

C l a u s. Tavist er det en Ro, den store — men
saar Hun ikke den lille Fugl, der sad paa dens ene
Horn? — den var det jeg vilde flyde.

M a t h i l d a. O, spar baade Roen og Fuglen
— ligesom den sidste ser jeg rigtig nok ikke.

C l a u s. Ja, nu fløi den, men jeg saar den
ligesaa grangivelig — som jeg nu ser den Flue, der
spadserer frem og tilbage deroppe paa Eidehuus-Gav-
len; (peger ud af Vinduet): Ser Hun heller ikke
den?

M a t h i l d a. Nei! saa skarpt Syn har jeg
ikke; jeg kan kun høre den t r a m p e. Men hvad er
det da for Bildt Du har i Din Pose?

C l a u s. Na, baade af de tobenede med Fier og
de firebenede med Haar. (sagte til Tobias): Jeg kan ikke
nævne dem anderledes, førend jeg ser hvad det egent-
lig er for Slags.

T o b i a s (sagte til Claus): Ganden tage Dig,
Du hule Skielm! Du veed dog altid at snoe Dig.
(Han hjælper Claus at aabne Posen).

H a b a k u k. Evi! den Jagt er ret en barbarisk
Forlystelse!

At dræbe Luftens fiedrede Indbygger,
som hilser Morgenens med Gang,

samt skyldfrit Kræ, som under Egens Skyg-
ger

sig boltrer paa den grønne Bang!

Claus. Her er for det første —! — (Han
standser forbløffet).

Tobias. Hvad Dievlen er det!? Det er jo en
Gaas!

Mathilda. Ha! ha! ha! en Gaas? —

Habakuk. Hvad! He! he! he! en Gaas? —

Claus. Ja — men — men, det er en vild
Gaas!

Habakuk. Jeg bander paa, den er tam! —
See! —

Claus. Ja, det troer jeg nok, nu da den er
død og borte! Lad den ligge, Magister!

Mathilda. Ha! ha! ha! der har vi —: (i
Habakuks Tone):

„— — Luftens fiedrede Indbygger,

„som hilser Morgenens med Sang!

Vel at mærke: naar Gaasen kvækker!

Claus. Wie kun! her er mere! —

Tobias (i en tør Tone): Rigtig! See her —
her er ogsaa en vild Griis.

Claus. Nei, nei! det skal være en Hare! —

Mathilda. Hvad? ogsaa en Griis? Ha!
ha! ha!

Tobias. Den er af Tigerarten: den er breget.

Claus. De ere blevne omstæbte!

Mathilda. See her: „det flydfri Kræ, som
under Egens Skygge
„sig bolttrer paa den grønne
Bang!“ —

Habakuk havde Ret: han meende, naar Evinene om
Efteraaret gaae paa Olden! ha! ha! ha! — Tak
for Din gode Mening, lille Claus! men behold Du
selv Din Griis og Din Gaas; I passe ypperligt
sammen, og jeg nænner rigtig ikke at stille saa-
dant et Kløverblad ad! (Hun gaaer leende ud).

Claus. Men, Herre Gud i Himmels Rige!
har man da i Verden seet Mage? —

Habakuk. — Til Skytte? He! he! nei, al-
drig! Er dette det Bildt Du har studt? he! he! he!

Tobias (ganske alvorlig): Naa, naa, det er
blevet tamt af at komme i Posen.

Claus (hurtig): Ja, ja! saadan er det gaaet
til; og det er heller ikke saa underligt, for seer I —!

Habakuk (leende): Nei vist ikke, Hr. Kry-
beskytte! det er meget naturligt. Saaer jeg ellers
aldrig nogen farligere Rival, he! he! he! saa tænker
jeg endnu at blive den, der fører Bruden hjem! —
Velbekomme Maaltidet!

Saa sandt jeg kalder mig Magister,
jeg troer, at jeg af Latter brister!

En saadan Skytte maa jeg prise,
 som skyder tamme Gæs og Grise!
 He! he! he! det er Løier! tusinde Løier! (han gaaer
 leende ud).

Claus. Na, jeg arme Claus!

Tobias. Grynter Du nu, Dit Pindsvin?
 Her: gjorde man Dig Din Ret, saa skulde man put-
 te Dig selv i Posen, og hive Dig over Bord til Reier
 og Makreel, Du Jagtjunker, som skyder Wattegrise
 og tamme Gæs istedet for Harer og Holzsnepper! Og
 Du vil tænke paa at entre en smuk Tøs? Splitte mi-
 ne Bramseil, kommer Du i det Farvand, løber Du
 lige buus paa Cap Horn! og reis Du nu ad Hel-
 vede til med Din Fangst! (Han gaaer).

Femtende Scene.

Claus (allene, siddende paa Hug foran Posen).
 Skield I kun! — griin I kun! — Jeg vil reent
 forsværge, at gaae enten paa Jagt eller Frieri me-
 re! — Det har ikke været en vild Krybskytte, der
 folgte mig Posen, men en tam Tyv, der har gaaet
 omkring og raplet fra Bønderne! — Men seer jeg ret?
 — Naa, slaae mig nu ihjel og lad mig leve! Jeg vil
 være et Skarn, om det ikke er min egen Griis, som
 jeg havde til Halvts med Pter Skrædder! Jeg kien-
 der den tydelig paa de spraglede Spætter, og paa de

to Mærker, vi klippede den i Dreene, for at kiende hver sin Halvpart. — Herregud! saadan skal man treffe gamle Venner og Bekiendtere igien! — Dit arme Kræ! skulde Du døe saadan, ligesom et nyfødt Barn i Bugen, uden at komme til Ekiels Aar og Alder?! — Ja, ja, Gaasen er sagtens altid de to Rigsdaler værd, og siden det da ikke kan være anderledes, vil jeg søge at forslaae Sorgen ved en Bid Gaasesteg og en Mundfuld Grisespylte! (Han gaaer med Posen).

F i e r d e A c t.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Captain Telner. Madame Balder.

Mad. Balder. Først nu bragde Forvalteren
Ludvig mig Penge, thi dem hans Moder før var her
med forflogt ikke meget.

Telner. Gaa eller mange: for mig havde selv
en meget ringere Sum havt stor Værdi. For at vol-
de mig Glæde gav den gode Sophie sine sammenspare-
de Skillinger! Af slige Emaa-Omhjælgeligheder læ-
rer man ofte bedre at kende sine sande Venner, end
af store glimrende Offere. — Hvormeget bragde Lud-
vig?

Mad. Balder. 300 Rigsdaler. Ja, Lud-
vig vil gierne have Grinde herop paa Gaarden! —

Telner. Han og William ere gode Venner. —

Mad. Balder. Hm! var det blot for Williams Skyld, saa — Jeg veed nok hvad jeg veed! — Uden at rose mig selv: ingen Tar snuser bedre efter Græblinger end jeg efter en Hemmelighed.

Telner. Og ingen Telegraph er mere expedie til at forplante den videre frem, end Hendes Tunge! Men nok om det. Væs nu paa at besørge alting paa bedste Maade for mine Stakler. Et godt Saltmadsfad og fuldtop —

Mad. Balder. Ja, jeg veed nok, Hr. Captainen holder ikke af den nymodens Viis, at beverte med Theevand, skiondt det er fornemt.

Telner. At beverte med ingenting, er endnu fornemmere; men jeg vil heller møtte Folk paa Dansk end lade dem sulte paa Fransk.

Mad. Balder. Det skal dog vel ikke være andre end vort eget Sogns Fattige?

Telner. I Nødens Time høre alle Landes Ulykkelige til eet Sogn: til Barmhiertighedens.

Mad. Balder. Jeg troer, Gud forlade mig, Captainen vilde være ligesaa god mod en Morian som mod et ordentlig christent Menneske!

Telner. Det er heller ikke Skindet, som gjør Forskiellen. Alle Rieltringer, hvide eller sorte, ere af een Nation, ligesom alle brave Folk ere Landsmænd, om den ene endogsaa er født i Grønland, og den anden under Linien. — For det første vil jeg —

Mad. Balder (gestæftig): Ja, det veed jeg! —

Telner. Før end jeg har sagt Hende det? —
Der skal dækkes nede i den store Lade.

Mad Balder. Godt, Hr. Captain! jeg veed
der skal dækkes nede i den store Lade.

Telner. Ja, nu da Hun har hørt det af mig.
3 Usten skal der hænges Lygter rundt omkring —

Mad. Balder. Rigtig! jeg veed, der skal
hænges Lygter rundt omkring. Skal der ogsaa være
Lys i Lygterne?

Telner. Ja! See det vidste Hun ikke, men
det burde Hun have vidst. Saa lader jeg Musikan-
terne komme, at mine Stakler kan faae sig en Dands.

Mad. Balder. Vidste jeg ikke nok, at
Etaadderselskabet skulde have sig en Svingom! Ha!
ha! det vil blive Løier, at see de Blinde dandse med
de Halte!

Telner (tvingende sig med Møie): Nu igien!
— Og saa vil jeg —

Mad. Balder. Godt! lad mig om det! Jeg
veed hvad Captainen vil! —

Telner. Nei, Du selvfløge, snakkesyge Ca-
tan! det veed Du ikke! Jeg vil, at enhver skal have
noget hiem med sig.

Mad. Balder. Der har vi det! baade i Sæl
og i Pøse!

Telner. Ingen Anmærkninger! Skynd sig, Madame!

Mad. Balder. Det behøver Herren ikke at bede mig om. Jeg er saa vins som en Bibe! (hun gaaer).

Telner. Og saa fladderagtig som en Skade! — Hør! bag os saa en stadselig Rage, med et W og et M i Træk.

Mad. Balder (vender om). Et W og et M? — Herren vil nok sige et L og et M — og et W og et L? Jeg veed det! jeg veed det!

Telner. Hvad veed Hun nu igjen?

Mad. Balder. Alleting. Hm! man har gode Dine, har man!

Telner (tørt): Nei, Hun har stygge Dine: de ere graae.

Mad. Balder (stødt): Min salig Mand kaldte dem perlesfarvede; men om de nu endogsaa vare grønne, saa har jeg dog seet med dem, og det uden Briller, at William og Forvalterens Lise, og Mathilda og Forvalterens Ludvig — de elske hinanden!

Telner (heftig): Hvad!? Nei, Mathilda og William elske hinanden!

Mad. Balder. Na ja, som Sødsfende.

Telner. Nei, for Satan! som Røresten! Endnu i Morges sagde de —

Mad. Balder. — Endnu i Morges sagde de til hinanden, her paa denne Plet, at de aldrig vilde være Mand og Kone — det stod jeg paa Luur udenfor Døren, og hørde!

Telner. Skam sig!

Mad. Balder. Naar Hr. Captainen saa befaler —

Telner. Paf sig!

Mad. Balder. Ned i Røkkenet, hvor jeg besørger et W og et L paa Ragen! (sagte): O, Gud skee Lov, at jeg fik Lust! den Hemmelighed har pinet mig værre end Colik! (hun gaar).

Anden Scene.

Telner. Tobias.

Telner. Er det sandt? veed Du det ogsaa?

Tobias. Hvilket, Hr. Captain?

Telner. At mit kiereste Haab glipper! At William og Mathilda bedrage mig!

Tobias. Hvem siger saa? Sænk et Lod femten Favne dybt ned i deres unge Hierter, og gid jeg aldrig have Lykke eller Stierne paa Farten giennem Livet, om Captainen finder en eneste falsk Blodsdråbe — nu svoer og staak Tobias!

Telner. Men de elste hinanden ikke!

Tobias. Ih nu, til Huusbehov — som Sødsæende!

Telner, Mit kæreste Dasse —

Tobias. — Var at see Børnene lykkelige. Lad dem have Lov at sige: „Hver tager sin, saa tager jeg min!“ — og pas paa, Hr. Captain, det vil glæde Dem mere, end at see en rødøiet Brud og en Brudgom saa suur som en Widdikebrygger. Hvor et tvungent Par knæler for Alteret, lute Svindsot og Galdefeber under Brudekammelen, og der er det Fanden, som agerer Degn og siger Amen.

Telner. Hold Mund! forsvar dem ikke!

Tobias. Jeg siger hvad jeg mener. Jeg kan ikke lægge Jernbaand paa mit Hjerte som paa en gammel Foustage.

Telner. Foretrække Lise for Mathilda! —

Tobias. Nydeligt taklede Fartøier begge to, Hr. Captain!

Telner. Mathilda elsker Ludvig! —

Tobias. Saa flink en Knøs, som der nogensinde tog Post mellem Forstavn og Bagstavn!

Telner. Na! dog ikke saa flink som min egen Dreng, min William! Jeg er saa rasende paa den Knægt! —

Tobias (smaaleet). Ja, det kan jeg høre!

Telner. Understaaer han sig at komme for mine Dine —!

Tobias. Saa faaer han først en Lusing — og siden et Kys!

Telner. Jeg vil ikke see ham — ikke tak med ham! —

Tobias. Med Mathilda ikke heller? Er hun ogsaa skreven paa det sorte Bræt?

Telner. De Utafnemmelige! de vare begge skrevne i mit Hiertes Junderste! — men nu sletter jeg dem ud! reent ud! Endnu i Morges glædede jeg mig saa hiertelig til at see dem som Mand og Kone, og nu — nu er mit Haab og min Glæde Fanden i Bولد! Men de — de skal gaae samme Dei! Understaae Dig ikke at lade dem komme til mig! fast dem paa Døren — ned ad Trappen! — Jeg vil ikke see dem for mine Dine, det — det Skarnspak, som jeg elsker saa høit! ikke see dem for mine Dine! (Han gaaer ind i sit Cabinet).

Tredie Scene.

Tobias; (siden) Madame Balder.

Tobias. (allene). Holdt Du Ord, min gode Herre, saa vilde Sorgen snart lukke Dine Dine. Han er skier som chineesisk Porcellain, men han duer ikke til at bære Nag eller lade Soel gaae ned over sin Brede. — Huusholdersten, den gamle Hegle, gif fra ham da jeg kom ind? Altsaa er det den Gladderastte, der har halet Riævt op. Skiondt det var vel, han fik Sagen at vide, skal jeg dog hvidste hende en

Dievel i Dret, forbi hun ikke lod Børnene selv aabne ham deres Hierterum. (Han kalder ud af den midterste Dør): Sei! Madame Balder! kom lidt ind!

Mad. Balder (kommer). Sei? — er det en Maade at tale til mig? Han bilder sig nok ind, at det er en af Hans Ulkepander Han kalder paa? En Chirurgus. Enke er ikke vant til flig Confert! Hvad vil Han mig?

Tobias. Betroe Hende noget i Vennevold. —

Mad. Balder (glad): En Hemmelighed kan-
ske? O, saa lad mig strax faae fat paa den! — dog
lad mig først give Pigerne deres Instrux. (Hun raa-
ber ud af Døren): Else, bed lille Grethe sige til Ma-
lene, at Maren skal polere Lygterne og Karen Robers-
tusses begynde at bage Vbleffiver! — Naar, hvad var
det nu, kiere Tobias? Hemmeligheden! Hemmelig-
heden!

Tobias. Har Hun nu atter mønstret sit Dag-
driver-Regiment? Saa hør da nu, hvad jeg vil be-
troe Hende: det gode Raad: — en anden Gang at
sætte en Stopper paa sin Rageknivs-Tunge, og ikke
komme her med Hendes Hokuspotus, og stifte Ufred i
Huset!

Mad. Balder. Gjør jeg Hokuspotus og stif-
ter Ufred? For mig kunde der gierne groe Græs baa-
de i Forligelses-Commissionen og i Hof- og Stads-
Bettlerpigen.

Ketten, saa fredsommeligt et Gemyt er jeg! Mellem hvem skulde jeg Stakket have stiftet Ufred?

Tobias. Mellem Captainen og Børnene.

Mad. Balder. Det er en skammelig Beskyldning! Mathilda har jeg bestandig roest, og sagt, at hun lignede mig paa Næsen; — og William holder jeg saameget af, at jeg tidt og mange Gange har deelt en Bakkelse imellem ham og min Spids; veed Han det!

Tobias. Da veed jeg dog ogsaa, at Hun har kaldt ham en Skarnsbreng, og villet slaae ham paa Dret!

Mad. Balder. Ja, det var engang, da han vilde rive min Kat.

Tobias. Vel ere vi gode Venner, men besat-ter Hun sig med at være Sammensætteriske, gloe i mine Dine! Kaster jeg ikke en Entrehage i Hende, kalfatter Hendes Pianker, og kommer Hende paa Boven, saa det, bums! kraf! ratsch! vil knage i alle Toldene!

Mad. Balder. Jeg forstaaer mig ikke paa Hans Matrosjak. Tael til mig om en Dyrebog, det veed jeg hvad er.

Tobias. Nu Passiar nok! Hun har pumpet Sladder, og det skulde Hun lade være.

Mad. Balder. Ikke Sladder! Jeg havde

kun en Hemmelighed paa mit Hierte, og den vilde
u. Enhver veed, jeg er ingen Sladdermand.

Tobias. Men jeg siger Hende —!

Mad. Balder. Og jeg erklærer Ham —!

Tobias. Hør først, hvad jeg vil sige! —

Mad. Balder. Snak kun! jeg hører.

Tobias. Det er bestilt i et Minut —

Mad. Balder. Men naar Han er færdig,
vil jeg ogsaa tale et Minut — kun to Ord.

Tobias. Li om Hun vil! Seer Hun: Hens-
des Tunge —

Mad. Balder. Min Tunge? hvad den?
Siig Alt hvad Han vil!

Tobias. Hun lader mig jo ikke komme til at
tale.

Mad. Balder. Vær aldrig bange, at jeg
skal afbryde Ham. Jeg er ikke af det Slags.

Tobias. Godt! Saa hør da —!

Mad. Balder. Jeg har givet mit Ord, og
hvad jeg lover, det holder jeg!

Tobias. Jeg vil sige Hende —

Mad. Balder. Jeg er stum som en Gist!

Tobias (bliver ved): Det klæder ilde —

Mad. Balder. Nei, Taushed klæder godt!
derfor tier jeg. Snak Han kun, og kom saa ikke og
sig, at jeg ikke vil lade Ham tale.

Tobias. For Satan! det er jo Hende, som taler!

Mad. Balder. Nei, det er da forfækkeligt! Munden løber jo paa Ham som en Riep i et Hiul!

Tobias. Og jeg faaer ikke et Ord indført.

Mad. Balder. Ikke? Jo, Hans Minut er vist for længe siden ude. Nu skulde jeg tænke Touren kom til mig.

Tobias. Reeb i Seglene! Jeg siger —!

Mad. Balder. Han siger, Han siger! Men jeg vil ogsaa have min Besyv indført! —

Tobias. For den sorte Syge! Hun trumfer jo ud i eet væk!

Mad. Balder. Saa hold deg op med An evige Praten, Monsieur Sladderhank! Jeg er ikke stiaaren for Tungebaandet til at kunne snakke omkap med Ham! Men det sværger jeg paa: jeg vil ikke aabne min Mund til Ham, førend Han har besluttet sig paa Taushed som jeg, og lært at indsee, at det klæder ilde at have en Mund som en Peberqværn! Farvel! (Hun gaaer).

Fjerde Scene.

Tobias; (lidt efter) William og Ludvig.

Tobias (allene). Ganden staaer i det gamle

Bagtlib af en Kvinde! Hun lader Knebren løbe som en Matroskicælling paa en Røstbag, og Tungen faaer ikke mere Ro end et Fløi paa Toppen. Det er ingen Løgn: tankeløs Hierne vaaser meest og høiest, ligesom den hule Tromme gjør meest Rabalder! — Men der har vi Synderen!

William (kommer med Ludvig). Tobias! hvor er Fader?

Tobias (hvidskende): Stille! Her er Uklare. Madame Balder har taget Tappen af sin Sladdertørre; han veed alleting.

William. Just nu, da jeg selv kom, for at tilstaae ham det! —

Tobias (meget høit): Er det Captainen Du vil praje? Han er ikke hiemme. (sagte): Jovist er han! det er Løgn jeg siger.

William. Jeg maa tale med ham! —

Tobias. Jeg skal nok sige ham det, naar han kommer hjem. (sagte og pegende til Cabinettet): Han er derinde! derinde! — Det andet er falske Signaler.

Ludvig. Han er da meget fortørnet?

Tobias (sagte): Ja, nu bruser han som en Orkan, men vi faae nok Havblik.

William. Er han virkelig ude?

Tobias. Hvad andet? Jeg lyver ikke — (sagte): uden efter Befaling.

William. Lad mig komme ind i Cabinettet.
 Claus sagde mig jo, at han var hjemme.

Femte Scene.

De Forrige. Telner.

Telner (kommer heftig ud): Nei, Din Knægt!
 nei! jeg er ikke hjemme!

Tobias. Der kan I høre! Vil I ikke troe
 mig, saa troe nu ham selv. Han er ude.

Telner. For Dig er jeg aldrig mere hjemme.
 Paa Døren!

William. Min gode Fader!

Ludvig. Hr. Captain! —

Telner. Hvad vil I mig?

William. Bede om Tilgivelse! —

Ludvig. Og Velsignelse!

Telner. Ja, var jeg en Esel, saa tilgav og
 velsignede jeg strax! — (til William): Du er dum!
 — (til Ludvig): og Du uforskammet! — (til Wil-
 liam): Du forsmaaer Mathilda — (til Ludvig): og
 Du tør elske hende!

William. Kiere Fader! lad Ludvig og mig
 dele vor Brøde, saa blive vi kanskee begge at undskyl-
 de. Hvor kan Du være vred paa ham for det Sam-
 me Du vilde ynde hos mig?

Telner. Gledste Ord udrette intet hos mig.

Ludvig. Jeg elsker Deres fiere Mathilda sa
heit! —

Telner. For Dievlen! det er just Ulykken!

Ludvig. Og hun mig igien!

Telner. For Satan! det er endnu værre!
Bort, begge to! bort!

Siette Scene.

De Forrige. Mathilda og Lise.

Tobias (flyder Mathilda lempelig henimod Telner): Kan De ogsaa sige: „Bort!“ til hende?

Mathilda. Min Fader! min Belgiorer!

Lise. Gode Hr. Captain!

Telner. Sirenesang!

Tobias (til Ludvig og William): Pas paa!
naar Havfruerne blive ved at qviddre, saae de dog
Stormen til at lægge sig.

Mathilda (til Telner): Troer De virkelig, der
er en falsk Tone i min Siel? nei, det troer De ikke!

Lise. Bliv ikke vred, fordi jeg elsker Deres
William! jeg kan ikke giøre for det, men — lade det
være, kan jeg heller ikke.

Telner. For — for Dievlen! jeg jo heller
ikke! — Gjordomt med de Gruentimmer! der er Musik
i deres Ord! Jeg vil være vred — jeg er vred! —
men Hjertet løber af med mig — og skændt I har

giort mig en hansat Streg i min Regning, saa —
saa faaer jeg vel finde mig i, at have fire Børn istedet for to! (Han breder Armene ud; de fire Unge klynge sig op til hans Barm).

Tobias. Paa det Bodmeri vindest 100 p. St.,
Mr. Captain! — Hurra! nu slipper jeg for at lyve
mere, thi saasnart jeg skal til det Arbeid, kommer
jeg paa Timen i saadant Bekneb, at enhver kan mærke
en Equulpen i min Tales Strøm.

Telner. Men saa kald mig da nu ogsaa
Fader!

Ludvig. Tor jeg? —

Lise. Og jeg?

Telner. Savist, ja! — Alle Fire! — Jeg er
endda ikke saa slem som jeg lader.

Alle Fire. Fader!

Telner. Det Ord er Dlie i Bølgerne! —
Mathilda! Eliebnen lagde sit Nag paa Dine Skul-
dre; jeg vilde gøre hvad jeg kunde, for at lette
det, men jeg tog feil. Tidt er jeg barst som en
Storm, men Du er en Blomst, der bøier Dit Ho-
ved saa ydmygt under min Eidenstabs Hvirvelvind,
at det var Synd, den skulde knække Din Stilk, der
ikke har andet at hælde sig til end mig. Elst Ludvig
som Din Brudgom — men William som en søn
Broder — og glem aldrig, at jeg er Din Fader!

Mathilda (med Taarer): Aldrig! — Jeg har jo ingen anden Fader — ingen anden Broder fiendt!

Telner. Ludvig! Kion paa hvad jeg her giver Dig — saa vil denne Bettlerpige, med Dine Forældres Betsignelse, gjøre Dig lykkeligere, end Du kunde blive med nogen Prindsesse. Jeg kender min Mathilda!

Ludvig (med Tørelse): Jeg vil ikke love — jeg kan ikke takke!

Mathilda. O, Du, som læser i Menneſtes Hjerter, ſkue herved! og lad min Belgiorer føle, hvad jeg mangler Ord til at tolke!

Tobias (folder Hænderne): Amen!

William. Fader! hvorfor ſkal jeg og min lille Liſe være Stedbørn, medens Din Godhed ſtrømmer ſaaledes ned over Mathilda og Ludvig? Elſter Du mig mindre end dem?

Telner. Er Du miſundelig, Knægt? — Kyſ ham engang, Liſe, ſaa glemmer han alting!

William. Aldrig min Erkiendtlighed for Dig, Fader!

Liſe (smilende): Kyſſe William? — ja, det vil jeg gierne! men — tør jeg det ogsaa uden Faders og Moders Forlov?

Tobias (hvidſtende): Vor Herre ſeer det i

Faders og Moders Sted, og siger Ja paa deres Begne.

Lise. Jeg har endnu aldrig før kyst Dig, William — men jeg har tidt havt Kyst dertil.

William. O, hvad en elsket Piges Læber dog ere en herlig Lægedom imod Frygt og al Tungtsindighed!

Telner. Nu ned i Haugen, Børn! Glæden er for høi og hellig til at indesluttet i et Huus, byggt af menneffelige Hænder. Under det store blaa Telt, som hvælver sig saavel over Staadderen som Kongen, trives den bedst. Alle disse venlige Dine sige: „gid vi vare Mand og Kone!“ — det skal I med Guds Hielp blive. Giver mig Jeres Hænder! — Saa, nu ere I trolovede. Slynger Jeres Arme om mig og om hinanden — og Ekam faae den, der nu skiller os ad, uden Døden! (han gaar med de fire Unge).

Syvende Scene.

Tobias; (siden) Diderik.

Tobias (allene). Nu har jeg dog døiet mangen haard Kuling i Livet uden at flæbe, og paa een-gang præster denne Glædesstorm mig Vandet ud af Rypsterne! Sy, Tobias! bliver Du en Kiællinges præst? — Dog, det kan være det Samme, naar ingen seer det, uden Han deroppe, som vel sagtens maa

vide, hvorfor han har givet Dinene Taarer baade, i Sorg og i Glæde! — (Han gaar, men standser ved Døren). Hvem er det, der kommer? Diderik, godt! Saa skal jeg have mine Narre op at bages! (til Diderik, som kommer ind): Naar, har Du nu sovet?

Diderik. Saa haardt som et gammelt Gieldssbeviis. Dræsløshed er Dievelens Hovedpude, hedder det jo, og for ikke at være ledig, tog jeg mig en lille Luur. Men kan Du ikke sige mig, hvor jeg skal finde de de to Hallunker, Claus og Habakuk?

Tobias. Hvad vil Du dem?

Diderik. Curere dem for den Hovmodsfæber, at sætte Doner, hvor jeg alt har opstillet mine Garn. Troe Du mig: det er herlige Medicamenter, som gives ind giennem en ladet Pistol. Naar en Patient bare har faaet et Par gode Bly-Piller ret til Livs, saa beklager han sig aldrig over Doctoren.

Tobias. Hvad! er det da rigtig Dit Alvor —?

Diderik. — At skyde de Hunde paa Peltzen, som man skyder en Naar i et Dueslag!

Tobias. Ah, Du skal heller ikke saa strax heise Seiersflaget! Jeg kan lade Dig vide, Habakuk tager imod Udfordringen; men, paa Pistoler vil han ikke slaes.

Diderik. For mig kan han vælge hvad Vag-

ben han vil, ligesaa Knappenaaale til Kanoner. Jeg er Karl for min Hat i hvad det skal være!

Tobias. Han griber til Spiddet. Du veed nok, at han i gamle Dage gik med Hirschfænger.

Diderik. Kom an! jeg skal hirschfængre ham! En gammel Soldat tager ti Habakukker paa sin Samvittighed, end sige en skimlet Magister med to Ueberkoppe - Been!

Tobias. Ah, hvad han fattes i Drøiden, har han i Høiden.

Diderik. Jeg var tilfreds han var saa lang som Goliath selv! Jeg holder af store Modstandere, og Alt hvad der er stort. Det har altid været min største Lyst, at sticere en Skinke for med min Sabel, stange mine Tænder med en Bajonet, og drikke Sopper af et Pottemaal!

Kattende Scene.

Claus. Tobias. Diderik.

Claus (sagte): Hille den! Der er Diderik paa Benene! faaer han Nys om, at jeg har været paa Jagt i hans Skov, saa hugger han mig til Finket! (vil liste sig ud).

Tobias (seer ham). Stop, Claus! spring over til Habakuk —

Diderik. Er Du der, Hvalp? Du kommer

ret tilpas. Nu kan jeg spække Dig i Lobene paa samme Tiid jeg laver Røræg til Fanden af Magisteren.

Claus (sagte): Tænkde jeg det ikke nok? (høit og rystende): Na nei, Gaer Diderik — Han skal ingen Uleilighed — giøre sig. — Jeg afstaaer Ham Jomfrue Mathilda — til evig Arv og Eie, nu og allenstund!

Diderik. Sagens hjælper Din Afstaaelse mig ikke stort, men for Dit eget Vel er det mig dog kiert, at Du erkiender mig for Din Overmand. Havde Du ikke giort det, jeg skulde leget Himmelspræt med Dig og vippet Dig saa høit i Veiret, at Karne og Krager kunde have havt Tiid at æde Dig i Lusten, inden Du kom ned igien!

Claus (sagte): Na, Gud naade mit arme Skrog! (høit): Jeg mærker af alleting, at Mathilda er ikke Kone for mig — skøndt længe holder jeg ikke ud at gaae som Pebersvend paa min Alder!

Tobias. Saa tag Du Mutter Balder. Hun har længe frydset efter Brudsfængs-Havnen, men bestandig styret feil Raas — og jeg maa partu have hende spleset til en Mand.

Claus. Madame Balder og jeg? nei, vi to søbe ikke godt Raal sammen. Naar jeg bare engang kommer for Skade at slaas et Fad, en Terrin, en halv Snees Glas eller en Bunkes Tallerkener i Stykker,

saa er det som om jeg havde trukket hende ligesaa mange Tænder ud af Gummerne. Desuden er hun mig for gammel.

T o b i a s. Skal jeg frie for Dig til den lille Grethe Malkepige?

C l a u s (ryfter leende paa Hovedet): Nei, nei, Tak for mig!

D i d e r i k. Den raa Tøs? hun er igjen Claus for ung.

C l a u s. Na, hun er endda ikke saa raa og saa ung som hun seer ud til — for hun har dog allerede faaet et Barn, og tient for Amme, det veed jeg!

T o b i a s. Spring nu efter Habakuk.

C l a u s. Strax! (sagte): Gud ske Lov, at jeg slap for Dideriks Næve! (han løber ud).

Niende Scene.

T o b i a s. D i d e r i k.

D i d e r i k. Nu vil jeg hente min gamle Dyren-dal, og slibe den saa skarp som en Ragnekniv, for at barbere Magisteren uden Sæbe.

T o b i a s. Gjør det! og gaaer der for lang Tiid med Slibningen, skal jeg nok tage Din Absent.

D i d e r i k. Gjøres ikke nødigt. En Duel er for mig saa let som at fiske en Hare. Jeg skal snart

være paa Pletten igjen. Men det siger jeg Jer: naar jeg har hørt Skolemeesteren i Skole, kommer J til at sanke hele Tuppen op i Stumper og Stykker! (han gaaer).

Tiende Scene.

T o b i a s; (strax efter) H a b a k u k.

T o b i a s (allene). Ha! ha! ha! en pralende Skytte og en fladdervorn Barbeer, det er ligesom i gamle Dage tre Kringler for en Skilling!

H a b a k u k (kommer med Hirschfænger ved Siden).

Betragt engang! liig de trojanske Helte,

jeg træder frem med Sværdet spændt ved Bælte!

T o b i a s. Død og Plage, Habakuk! Han seer jo saa martialt ud som en Branders!

H a b a k u k. Krudt, Svovl, Salpeter er mit
Blod!

Troe ikke, at jeg laer mig lumpe!

Med Tigerkraft, med Lovemod

jeg sætter Knægten paa — (han standser).

Troer Han ikke, Tobias, at Diderik faaer en Angest i Blødet, naar han seer mig?

T o b i a s. Tør hælde sig. Han har altid været bange for Giengængere.

H a b a k u k (seer sig frygtsom om). Kommer han?

Tobias. Han længes, kan jeg mærke? Naa, jeg skal sætte alle Segl til, og hente Diderik herop. Var Han ikke saa tiæt som Han er, Habakuk, vilde det være et fordyvent Stykke Arbeid at tænke paa at entre den Karl. Han har nylig selv fortalt mig, at han har en Røje-Matradse, som er stoppet med luter Knebelsharter af Jølk, han har revet op i Splinter og expederet Fanden i Vold i Duel.

Habakuk (rystende): Virkelig?

Tobias. Ja, det er en Himmelhund! og saadan en Blodtapning er en Lækkasie, som ingen Lømmemand kan reparere. Men Han er da heller ingen forsagt Hundesteile; derfor Taalmodighed. Jeg henter Sværdfisken herop. Saa kan I tumle Jer en Dyst paa Dækket. (han gaaer).

Ellevte Scene.

Habakuk (allene). Jeg er næsten bange, at min Mandhaftighed bekommer mig ilde. Saadan en Skytte er et glubst Monstrum, en Hydra, et Lærnæist Sviin! — Min eneste Trøst er, at han ikke fægter saa godt som han maaskee skyder; og for nogle og forgetyve Aar siden øvede jeg mig dog et Par Gange paa at fægte — med Fleuretter! — Bange er jeg ikke — nei — men den Hirschfænger, den generer mig! — Var det paa tørre Hug, og jeg var

vis paa at være den Stærkeste, saa troer jeg næsten, at jeg havde mere Courage. — Men saa Wren! — Wren! — og den Roes jeg kan indlægge mig hos min Skionne — at ja! — — Herregud! der er dog mange stygge Opfindelser til i denne Verden. Man har hittet paa hundrede Maader til at skille Folk ved Livet — og ikke paa en eneste til at forlænge det en Timestiid eller to. Det er, som der staaer i min Elegie:

Naar Døden byder: „Lampen sluk!“

saa tør vi ikke knye et Mus.

Naar Parcen siger: „Søster, klap!“

vi ned i Graven gjør' et Trip!

Men bort med slige Betragtninger! Det klinger som om jeg var bange — og det er jeg, Gud ske Lov, ikke! — Mit Blod er kun i Roq — det bruser — men bange er jeg ikke. Jeg har jo baaret Kaarde før i Dag — og ud skal jeg nok faae den: jeg har smuurt den med grøn Sæbe, for at faae den til at glide. — Være jeg forstod at bruge den ret! Sagen er dog kun, at være den, der treffer først, og saa hytte Skindet — som de kalde at parere. Jeg vil dog øve mig lidt. Nu er denne Stoel Diderik — og jeg, jeg er mig selv. (Han fægter, men uden at trække Hirschfængerren ud af Skeden). En, to! — En, to! — Jeg giver ham en Terts — derpaa vil han give mig Bettlerpigen.

en Dvart — men jeg practiserer ham saa næt en Dvint lige for Hjertekulen, saa han dratter paa Næsen. (Han støder Stolen omkuld). — Han raaber: „Pardon! jeg er blefferet!“ — og jeg svarer: Stat op! jeg skienker Dig Livet! — (Han løfter Stolen op). — Ja, saadan gaaer det. (Han bliver ved at fægte): En, to: — En, to! —

Tolvte Scene.

Habakuk (fægtende). Tobias. Diderik (med en gammel Kaarde i bredt Gehæng ved Siden, og Handsker paa). Claus (bag ved).

Tobias. Net saa! En, to! — En, to! —
Han øver sig, kan jeg see!

Habakuk. Saa smaat! (sagte, flottende til Diderik): Der er han!

Diderik (i militair Tone): Bliv ikke vred, fordi jeg lod Ham vente.

Habakuk (sagte): Han giver alt gode Ord; det gaaer som jeg sagde! (høit og broutende): Siger intet — skøndt Taalmodigheden begyndte næsten at forgaae mig.

Tobias (sagte): Jeg vil blive i Farvandet, thi de to Ubefatte maae dog ingen Skade gjøre hinanden.

Claus (kommer frem). Ha, maa jeg ogsaa see paa de Løier, at de stikke hinanden ihjel?

Tobias. Savist; vi ere Secundanter, vi to!

Habakuk (tørter sin Pande). Løier? fy!

Diderik. Claus! har Du bestilt Graver og Liigbærere?

Claus. Til hvem?

Diderik. Til Habakuk.

Claus. Han er saa frisk som en Hest, synes mig.

Diderik. Seer Du da ikke, at han vil slaes med mig? det er det Samme som at være halvdød. Karlen synger alt paa det sidste Vers.

Habakuk (sagte): Pub!

Tobias. Ingen Gloser og Gluffer! det stris der imod Ridderlovene. Keen Leeg, splitte mig! Den af Jer, som vender Riolen i Beiret, falder paa Wrens Seng.

Habakuk (sagte): Riolen i Beiret!? Jeg taber Beiret!

Claus. Wrens Seng? hvad er det, Faer Tobias?

Tobias. En herlig bred Røie, maa Du troe. Der kan ligge 10000 i den jævnsides, uden at de mærke noget til hinanden. Spørg Du kun Erobrerne; de forstaae at rede den Seng!

Claus. Sove Folk ellers godt i den?

Tobias. Saa godt, at de aldrig mere vaagne.

Claus. Saa Gud give, at min Møster, Smedekonen, som jeg skal arve, laae i den!

Diderik (trækker). Er Han færdig, Habakuk?

Habakuk (stammende): Strax! — lad mig bare først tage min Paryk af, at den ikke skal komme i Ulave.

Diderik. Behøves ikke. Jeg skal nok frisere den op paa Jeres egen Parykblot. Troe I mig: — (svinger Raarden). jeg har her en herlig Kræppekam!

Habakuk (flyer Claus Parykken ganske beængstet): Hold Du den, Claus, siden Du er Secondant. — (til Diderik): Naa, saa kom da! (han sætter sig i Stilling).

Claus. Det seer gefærligt ud! Magisteren gjør sig saa krum som en Kommenskringle.

Diderik. Hvad Satan! er det en Positur?!

Tobias. Saa suttjes! Lad mig stille min Ben Habakuk. — Lad Skroget hvile paa den høire Høfte — Armen saaledes — Knæet ind — Saaledes!

Habakuk (vakkende): Ja — men nu falder jeg!

Diderik (falder ud). Og jeg render Ham tvers igiennem Smaatarmene!

Claus (kriger): Nu!

Habakuk (ligeledes): Lad være! den er spids!

Diderik (haanlig): Kryster!

Habakuk. Hvad! Kryster? jeg! —

Tobias. Vist ikke. Habakuk har Med som en Løve. Men, for at komme i Dvælsse, saa prøv engang med Skederne paa.

Habakuk (stikker sin Hirschfønger hurtig ind).
Ha ja! med Skederne paa!

Diderik. Lad mig først fugtle ham lidt.

Tobias. Tys! tys! (sagte til Diderik): Lad os have Løier med ham. Vi har jo ingen anden Hofnar.

Habakuk (roff): Jeg støder til!

Diderik. Og jeg parerer.

Habakuk (betuttet): Det — det vidste jeg ikke.

Diderik. Nu kommer jeg! — (falder ud).

Habakuk (i en skiev Stilling): Og jeg parerer.

Diderik. Som en Hare parerer et Flinteskud!
— Baus! der ligger han!

Habakuk. Nei, jeg staer.

Diderik. Men havde Raaden været bar, var Du død.

Habakuk. Saa gesvindt?

Claus. See, see, see!

Diderik. Ja, det er snart bestilt, naar man veed det rette Tempo. Men nu for Alvor igien! —

Habakuk. Na nei: hverken for Alvor eller for Spas!

Diderik. Hvad! gjør Du Pøkker ligesom Puds, førend den søger Leiet? Nu har jeg Dig paa Korne, Magister; derfor befal Dig Gud i Bold! —

Tobias (gaaer imellem dem). Nu stop! mens Legen er god. At slaes for en Pige, der ikke elsker En, er ligesom at føre Proces om en Arv, der alt er i Procuratorfløer: der kommer intet ud af. Mathilda gør Nar ad Jer begge to. Hvad mener Du, Diderik, om J klare Jeres Urede ved en Flaske Wiin? — Egentlig var det Habakuk, der burde hønse.

Diderik. Har jeg nogensinde sagt Nei til sligt? Men først skal Habakuk tilstaae, at jeg haade kunde have stukket ham ihjel og forlagt ham som en Raabuk, dersom jeg ikke havde været skenerøs.

Habakuk. Desværre, der er noget i!

min Fægtekunst ei staaer min Riækhed bi!

Tobias. Claus! styr ned i Kielderen efter Wiin.

Claus. Gierne! saa vanter der vel et Glas med til Sikkendanten? Men stil mig først af med

denne Haandhætte — (han sætter Parfykken paa Habakuk) — ellers træe Pigerne jeg vil accomodere Magistrerens Pante.

Diderik. Du? — Du seer ligere ud til at strigle Ufler end til at accomodere Parfykker!

Claus (Rødt): Hm! jeg trusedeller jo heller ikke andre, end mine egne Børster. (gaar).

Habakuk (bukker gravitetist for Diderik).

See! med den Haand, som jeg Dig rækker her, en evig Fredstractat beseglet er!

Tobias. Tael ikke om evige Fredstractater, thi saa er jeg bange, at I faae hinanden i Kardusen igien, inden i Morgen.

Trettende Scene.

Habakuk. Tobias. Diderik. Claus.

Claus (med en Flaske Vin og Glas). Herefter skal jeg forsværge at aabne min Mund, naar jeg taler til Madame Balder!

Diderik. Vil Du da give Lyd giennem Næseborerne?

Tobias. Du fik dog Vinen?

Claus. Ja, med Nød og Neppe; jeg maatte tage den med Vold og Magt. Den Riælling under ingen noget, uden sine Hunde og Ratter. Saaledes havde hun jo Fremmede forgangen Aften, og bad ikke

mig med; men'bie kun! jeg hævner mig, jeg! —:
 en af Dagene gjør jeg et stort Gilde, — og inviterer ikke
 en Kiævt uden mig selv! (Han har imidlertid sat
 Glasken og Glassene paa et Bord, som Tobias og Di-
 derik flytte frem. Alle sætte sig).

T o b i a s. Nu fulde Glas, og en Bise af Hier-
 tensgrund! Jeg begynder; syng med hvem der vil!

I.

Jeg synger Sømandsstandens Hæder!
 jeg priser Havets raske Glæder!
 til Orlogs Lystigheden boer!
 Fra Kyst til Kyst paa sølvblaa Bølge
 os Munterhed og Frihed følge!

Alle Fire X Kom, klink! syng høit i Chor:
 2den Gang. X Hil Sømandsstandens Flor!

2.

D i d e r i k.

Hil hver en ærlig Karl i Staten,
 Matrosen, Borgeren, Soldaten!
 jeg tænker Hver er god for sig.
 Som Norden er vor fælleds Moder,
 hver Nordbo vi ansee for Broder.

Com for: X Kom, klink! stem i med mig:
 X o Nord! vord lykkelig!

3.

H a b a k u k.

Min Lyst det er Poet at være;
 Magisternavnet er min Ære;
 min Sieletrøst er Druens Blod!
 det Digterflammen hos mig tænder,
 saa Pegasus fort med mig render:
 Skient i! vor Viin er god!
 den giver Ild og Mod!

4.

C l a u s.

Folk regne mig blandt Sognets Taaber,
 men giv mig Druens røde Draaber,
 saa skal I see Claus siffig er!
 Som Sedmelt kan jeg Vinen drikke
 og Pottemaal til Bunds udstikke;
 kjaasnart jeg Bunden seer
 jeg siger: „kom, skient meer!“

5.

T o b i a s og D i d e r i k.

Men nu en Skaal, som ingen sviger:
 klink for de vennefulde Piger!
 for Venskab, Kierlighed og Viin!
 I Druesaften Glæden sømmer!
 Hver for sin Glut et Bæger tømmer;

Som før: ~~X~~ Hurra! en Skaal for min!
~~X~~ Tom Du Dit Glas for Din!

Diderik (til Habakuk og Claus): Vi tre
 klinker for een.

Habakuk og Claus. Al ja!

Fiortende Scene.

Madame Balder. De Forrige.

Mad. Balder. Hvad nu? Gæsterenes her
 med Captainens Viin?

Tobias. Han under os den af et godt Hjerte;
 uden er her blevet drukket Forliig.

Diderik. Saaledes skulde ethvert Feldtslag
 endes, med en Congres med Glas i Haand — og den tap-
 preste General burde drikke alle de Andre under Bordet.

Mad. Balder. Forliig? Feldtslag? har her
 da været Klammeri?

Tobias. Iys! det er en Hemmelighed!

Mad. Balder. En Hemmelighed? Na, lad
 høre! Han behøver jo ikke at fortælle den til Alverden;
 naar jeg bare veed den, er det nok.

Tobias. Rigtig! saa faaer den Fodder at
 gaae paa. — Vil Hun drikke et Fingerbøl med, Ma-
 dame Balder?

Mad. Balder. Nei, jeg har Hæstværk, og

desuden — jeg drikke med Mandfolk? sy! — Ah, see, Hr. Habakuk er her ogsaa? — (til Tobias):
 Naa, saa skænt mig da en Taar.

Tobias. Jeg meende Hun havde Hæstvært?

Mad. Balder. Na nei, jeg har Tiden for mig.

Tobias. For sig? Hun har mere af den agter sig. — Endnu en Gang: Tvistens Væls — Mathildas Skaal!

Diderik. Den kommer jeg ti Gange i Træk, om der saa var en Mil til Bunden af Glasset.

Habakuk. For det livsaligsøde Noer
 vi flinke høit i Jubelchor! (Alle flinke).

Mad. Balder (sagte, i det hun sætter sit Glas bort): Man maa ærgre sig! (høit): Et Fruentimmer har slet ingen Profit af at blive saadan beflinket. Et Pigebarns Skaal gaaer rundt om Bordet, men inden den kommer tilbage til den, som bragde Skaalet ud, er hendes Vre sommetider druknet i Glassene.

Tobias. Det hænder vel iblandt, mellem Slynkler, men ikke her; og desuden drister ingen sig til at skamfile Mathildas gode Navn og Rygte; det har ingen Nød.

Claus. Ah, den Mathilda, den Mathilda!

det er dog det yndigste Qvindemenneste jeg har seet i mit Liv!

Mad. Balder. Grobian! naar der er andre Fruentimmer tilstede, siger man altid: „Dem undtagen!“

Claus. Om Forladelse, Madame Balder! det skal jeg nok huske en anden Gang — men nu kom jeg for Skade at sige hvad jeg meende.

Mad. Balder. Mathilda er et godt Barn, og smuk med — aa ja! — men der er dog Ansigtet til foruden hendes.

Claus. Hi! hi! ja, tilvisse! Vor Marthe, for Exempel, har et — jeg har endnu aldrig seet nogen have et grimmere — (forbløffet): Dem undtagen, Madam Balder!

Tobias (leer): Der kan Hun see, at Hendes Lærdomme frugte!

Mad. Balder. Hvad Ungdommen er ubehøvlet nuomstunder! (Skottende til Habakuk): Var den modnere Alder ikke mere belevet — saa maatte man forsværge at give sig igien.

Tobias. Heraf vil vi tage Anledning til at drikke den salig Mands Skaal; gid han snart maa faae en Efterfølger!

Mad. Balder. Ak! hans Plads er vanskelig at besætte! Af det Slags Mænd findes der ingen flere. Vi levede som Duer. I samfulde 27 Aars

Wgteskab ikke et ondt Ord — neppe en Tistilling paa nogen af Siderne. Men Sagtmedighed og Lærdom følges gierne ad; derfor har jeg ogsaa altid holdt saa meget af lærde Personer. Min salig Mand var, som bekendt, Bataillons-Chirurgus, og saa duelig, saa due-
lig, at jeg tør sige, han kunde trække Tænder ud med en Ildtang.

Diderik. Ganden maatte lægge Kæbebeen til! Paa den Maade vilde jeg ikke have betroet ham til at trække Tænder ud paa en af mine Jagthunde.

Mad. Balder. Ah, men han var nem paa Fingrene, og gjorde sine Curer ligesaa behændigt — som, for Exempel, Hr. Habakuk gjør sine Vers. Er det ikke sandt, Hr. Magister? De kiendte ham jo.

Habakuk. Saa godt — at jeg aldrig brugde, enten hans Sneppert eller hans Medicamenter.

Det, som den salig Mand maa characterisere som Doctor udaf første Rang,

er: at Vesuvius engang

han vilde for Opkastelser curere! —

Dog, han er død; derfor det var en Skam,

hvis i hans Grav jeg vilde rose ham:

thi beder jeg, høistærede Madam,

tilgiv mig dette lille Epigram!

Mad. Balder. Jeg faaer vel, for Indfaldets Skyld! Men De er ellers en satyriske Skalk,

Hr. Habakuk! — derfor maa man ogsaa passe at holde sig gode Venner med Dem.

Diderik. Hun kalder Ham jo en Satyr, Habakuk! det har jeg hørt, skal have været Stanges Dyr, som i gamle Dage fandtes i Borreveile = Skov, med Tatter som den bedste Stuffel = Hiort; tag Han sig i Agt for Spaadommen!

Habakuk. Al nei! det er ikke saa meent.

Mad. Balder. Bevare's! nei!

Tobias (sagte til Habakuk): Mærker Han, hun ligger Ham om Siden? Bring Han hende op som god Prise! Hun ønsker intet heller, end at rive Ham i Egtestandsblokken.

Habakuk (hvidstende): Det har jeg længe vidst!

Tobias (som før): Maa, saa luv an! bras i Lø med hende, om ikke for andet, saa for at drille Mathilda, og vise hende, at det dog ikke er allevegne Han maa krydse udenfor Havnen. Desuden har hun ganske Grunker paa Ristebunden.

Habakuk (som før): Jeg kunde næsten fristes — thi i Længden bliver man dog fied af at være Ungkarl. (høit, i det han byder Madame Balder Tobias): Bruger De?

Mad. Balder (tager en Priis). Engang imellem, som De veed, men ganske fiint. (sagte): Han kommer!

Tobias. Diderik! vil Du engang see, hvorledes deres Dine mødes som to Stierneflud i en Vinternat? Det er klart! Den sidste Priis Tobak af Mathildas Daase var saa god som et Jaerd. Jeg raaber Hurra!

Mad. Balder (undselig): Nu flæmter Tobias!

Tobias. J veed, der er hverken Sandbanke eller blinde Skier bag ved mit Hjertelag; men jeg raader Jer som en Ven: ingen lang Passiar! gjør klart Skib, mens Vinden er god! J ere som flabte til at ploie Søen sammen. Magisteren er ligejaa behændig som salig Chirurgen — han har god Takkelaage, er baade næt og velskabt, og gjør oven i Riøbet Vers! Madammen kan, smætte mig, aldrig blive bedre fortoiet!

Diderik. Det er mine Ord! hun er ham vel undt. Desuden, da der ikke er bedre Lufat i et Huus end Spisefammeret og Biinkielderen: hvor kan man da faae en bedre Rone, end Huusholdersken, som har Møglen til begge Dele? Derfor raader jeg Ham ogsaa, Habakuk: slaae Han løs, og tag Madam Balder — fliondt jeg ikke vilde have hende.

Claus (halvsagte): Jeg ikke heller!

Tobias. Og betragt engang hendes Reisning! see hendes Dine! Død og Plage! det kan man kalde et Par Merslanterner af den rette Art! J en Haans

bevending planter hun Kierligheds hele Artillerie mod
Magisterens Bryst, fyrer baade med Rugler og
Ekraa, med Haandgranater og Stinkpotter, og giver
ham saaledes det glatte Lag, at rub og stub gaaer i
Skubdermudder!

Diderik. Kan Han ogsaa besvare Salven,
Habakuk? Mig synes Hans Dines Mustetter Naar
Klik!

Habakuk. Nei, nei, min Kiere! frygt kun ikke!
Hvor Baabnene er' kielne Blikke
Poeters Dine aldrig klike!

Mad. Balder. Ak! han er uforlignelig, den
Magister!

Tobias. Det gaaer Slag i Slag med de To!
Han har faaet en stærk Kierligheds Overhaling, og
drives frem og tilbage af Kæstevinde, og hun er saa deis-
lig som et 74 Kanonstib, og lader alle sine Batterier
spille. Det gaaer, fut! paa eengang som Glimt og
Knald! Splitte mig, har Madammen ikke Dine saa
klare, at de kan lyse Folk til Kæis uden Lanterne!

Claus (sagte): Det Samme har alle vore
Katte; deres Dine skinne ogsaa i Mørke.

Diderik. Vi har alt gjort et bamsat Hul i
Glasfen: Skal vi tømme den paa Taardet imellem det
unge Par?

Tobias. Top! det er Ord nok! vi give Saa-
lut! (stienster). -

Claus (sagte): Naar man lægger det unge
Pars Alder sammen, maa det dog vist blive over eet
hundrede Aar eller to!

Mad. Balder. Paa gamle Pøsters Fornøjelse?

Habakuk. Paa hellige Eders Holdelse!

Kan De, min Engel, pardonneres?

Mad. Balder. Dersom De vilde love
mig —

Habakuk. Jeg skal det aldrig gjøre mere!

Med Anger og Ruelse tilstaar jeg: Ja, jeg har væ-
ret en Sommerfugl; det er saa Poeters Natur

Kra Blomst til Blomst at flaggre!

Men nu — Ei mere dette Bryst med flygtig Ild
skal bruse;

Mathilda er forglemt: — De være
skal min Muse!

Mad. Balder. Nei, sy! Muse klinger saa-
hedenskt og catholskt; jeg vil heller være Deres Fæste-
me.

Habakuk. Ræk mig Haand derpaa!

Mad. Balder. Der er den!

Tobias. Hurra! nu er det klappet og klart;
— Sei, Diderik og Claus! klinker, saa det kan kna-
ge og brage i Glassene, og drikker, saa det kan flukke
i os! Det unge Pars Skaal! Hurr — (han stand-
ser). Naa, hvor bliver I af, I to Kameler?

Bettlerpigen.

£

Diderik? (tager Glasset fra Munden). Jeg vil
 de ikke lade Vinen blive kold, og saa var jeg alt iførd
 med at drikke Staaen.

Claus (ligeledes): Ja, jeg med!

Tobias, Diderik og Claus. Hurra!

Mad. Balder (neier gravitetist): Jeg har
 den Ære at takke!

Habakuk (butter): Besvarende Staaen, og
 bragt til Honneur,
 jeg takker pligtskyldigst med et: Ser-
 viteur!

Tobias. Ikke saamange Krumlorentser! Ær-
 ligt og ligesrem: Habakuk! gid Han aldrig komme til
 at staae under Løffelregimentet!

Habakuk (smilende): Ah, jeg hytter mig
 vel!

Diderik. Og gid Han slippe for Indlemmelse
 i den store Orden, hvor Vulcanus — var det ikke
 saa han hed? — var Præsident! — (seer paa Ma-
 dame Balder): Kiøndt, Han hytter sig vel!

Tobias. Og Hun, Madam Balder, gid
 Hun maa trindes, saa Hun snart kan holde Maal
 med Stormasten!

Claus (butter for Mad. Balder): Ja, rig-
 tig! en Søn, inden i Dag et Aar — Kiøndt, Hun
 hytter sig vel!

Mad. Balder (slaaer Vinene ned): Siig ikke
 det!

Claus. Savist, man har seet saa galt før. Da min salig Fader givtede sig, var han saa gammel, at min Moder aldrig kunde tænke paa at faae Børn.

Diderik. Og hun fik dog Dig?

Claus. Ja — det var nu saa en Hændelse.

Mad. Balder. Men Hille Kns! siden jeg holder Saard i Dag, bliver her dog noget at gjøre Gilde for. Hierte Habakuk, lad os gaae ned og fortælle Herren og alle de Andre det; — og saa maa jeg da ogsaa pynte mig en Smule.

Tobias. Ikke mere end billigt! Værskov først Captainen, at Hun vil løbe af Stabelen — heis saa Wimpler paa Toppen — og glem Han heller ikke sin Brudgoms Takkelage!

Habakuk. Nei, nei!

Vi declarere vores Mariage,
og bede Hr. Captainen om hans Ja.
Kom, ræk mig Haand, hiertelste
Madam Balder!

Snart Præsten Madam Habakuk
Dig kalder:

da raaber jeg: Hurra! Victo-
ria!

Tobias, Claus og Diderik. Hurra!
Hurra! Hurra!

Habakuk (gaaer med) **Madame Balder.**
Claus og Diderik (følge i Procession leende efter).

Femtende Scene.

Tobias; (siden) Sophie, Mathilda, William, Ludvig og Lise.

Tobias (allene). Ha! ha! dengang gik jeg Kirsten Givteknivs ind i Bestillingen! — Nu har jeg holdt alle vore Skamfilingsgæster lidt i Vandel! thi at faae deres Naragtighed til at kaste Anker, det er en umulig Ting, saalænge Binden kuler saa stærkt fra Narrehjørnet paa deres øverste Pak. Men, hille den Ulykke! hvad de har mange fornemme Kamrater paa den store Verdens Ocean! Det er ingen Løgn hvad der staar i Bisen. (singer):

Naar Verden for Narre og Gælle blier lunds,
to Tredieparte sees al Pestilens!

(vil gaae, men standser ved Døren). Tys! hvad nu?
Mig synes jeg herer Rødfud.

Mathilda (kommer heftig ind med Sophie):
Er det sandt, min Moder?

Sophie. Desværre! Hævn og Ondskab drive
Bærket.

William. Og Fader veed det?

Sophie. I dette Dieblis siger min Mand ham
det.

Ludvig. Saa kort var vor Glæde!

Tobias. Hvad er der paa Færde? —

William. Gieren af Nabogodset opfiger vor
Fader sine Prioriteter —

Mathilda. — Har opkøbt Fordringer paa
ham —

Sophie. — Over for 20000 Rigsdaler —

Ludvig. — Og han kan ikke betale.

Tobias. Min arme Captain! Hvad sagde jeg
endnu i Morges? men aldrig vilde jeg nogensinde have
været Prophet!

Mathilda. O, min stakkels Fader!

Lise. Den gode Captain!

Tobias. Allfor god: det er Ulykken!

William og Ludvig. Der er han!

Sextende Scene.

De Forrige. Telner (med et aabent Brev).

Henning.

Mathilda og William (ile ham imøde).
O, vor Fader!

Sophie, Ludvig og Lise. Hr. Cap-
tain! —

Tobias. Min ellegode Herre! —

Telner. Ikke modfaldne, Børn! I see jo,
jeg staaer fast i Stormen. Skiebne's Meeldug er
falden paa mit Livs Blomster — men, den skal dog
ikke fortære dem i Knoppen, eller gjøre min Høst til

Ukrudt. Naar Armod ikke ned sætter os i de Godes Mening, kan vi rolig møde den øvrige Verdens Dom. Jeg kan blive en fattig Mand, men aldrig ulækkelig, saalænge jeg har Jer om mig — og den gode Samvittigheds Vidnesbyrd i mit Bryst.

William. Ja, min Fader! vær freidig! Lykken hviler over det Huus, hvis Vægge indeslutte et huldt og menneskekierligt Hierte som Dit!

Telner (veemodig): Og kanstee maa jeg dog forlade dette kiere Huus! —

Mathilda (omfavner ham): O, saa vilde Dine Liges Omhed og Kierlighed, de Fattiges Bønner og Velsignelser, og de Faderløses taknemmelige Taarer følge Dig!

Telner. Det er ogsaa min Trøst! Lad blot mit Minde som en ærlig Mand leve efter mig, naar mine Been ere blevne Støv i Jorden! andet Gravmæle forlanger jeg ikke.

Ludvig. O, det overlever Marmor!

William. Det naaer til Evigheden!

Telner. Gud! Du veed, naar jeg kunde virke en Emule Godt, begjærede jeg aldrig, at det skulde udbasunes — men tilgiv, at jeg ikke kan lade være at frydes ved at høre min Roes fra Dydens Læber! (han tørrer Dinene).

Tobias. Hr. Captain! vær ikke vred, fordi jeg sommetider pumpede Formaninger, naar Munden blev læk, men —!

Telner. Nu giver jeg Dig Ret, gamle Tobias. Jeg indseer, at jeg her handlet daarligt, men, heller være den godmodige Daare, end den ubarmhertige Gnier.

Sophie. Gode Herte! De var ikke Daare, ikke Gnier; De var den flittige Arbeidsbi, medens saamange unyttige Munde —

Telner. Just dem vilde jeg møtte, thi Andre gave dem ikke Brød. Jeg behøvede knap Halvparten af mine Tjenestefolk: det er sandt; men saa behøvede den anden Halvpart mig! Jeg kunde aldrig vende et dødt Dre til den Ulykkelige; — jeg fulgte kun mit Hjerte — har det bedrøget mig, o saa ville ogsaa alle Ulykkeliges Fader og alle gode Hjertes undskyld mig!

Sophie og Mathilda. Det ville de!

Ludvig og Lise. Og komme Dem til Hielp!

Henning. Ja, laan en Capital! Jeg har alt udtænkt en Plan til Afbetalingen, og ved den —

Telner (smilende): Tie stille, Henning! Vi to ere lige stærke i Financeplaner; og at laane Penge er som oftest at øse uiskoldt Vand paa de Hjertes, der lade allæghedst.

Tobias. Knække mine Topmaster! aldrig paa Hjertes som vore! Vi give Alt, hvad vi har, lige til den sidste Trævl Plukværk!

William. Ja, ja, det giøre vi! een som Alle og Alle som een!

Mathilda. O, hvem der nu var riig, og kunde giengielde!

Telner. Kun een Ting begriber jeg ikke: at disse Fordringer skee saa pludselig.

Henning. Sagen har længe været indledet. Jeg havde saa mine visse Tegn, hvoraf jeg burde have sluttet mig til, at det vilde bryde løs i Dag, om der endogsaa ikke var stødte andre Ting til. Nabofieltringens Næse har længe fløet efter Captainens Skove, og af Procuratorfneb, som ere tydelige nok at læse i denne Glamamus — (peger paa Brevet).

Telner. Ja, den Stadfæster Hennings mundtlige Beretning. Dette Brev er fra Darnings Advocat.

Tobias. Er der saadan en Euxepande med i Spillet? Ja, saa skal vi have Tak! nu har jeg nok!

Ludvig. Men Lov og Ret —

Telner. Bistnok burde Loven være en Teg, der skulde sprede sine besticærmende Grene ud over Alle dem, der søge Ly i dens Skygge, men —!

Henning. Men sommetider er Træet saa fuldt af lovtrækkeriske Orme og Oldenborrer, at de æde hvert et Blad af det, og suge baade Saft og Kraft fra Stammen.

William. Hvad vil Du gjøre, Fader?

Telner. Gaae min Skiebne rolig imøde, hvis jeg ikke finder Hielp. — Børn! for mig selv skielver jeg ikke, men for Jer. Naar jeg tænker mig paa mit Dødsleie, staaer Du, William, og Du, Mathilda, altid i Forgrunden, Haand i Haand med min gamle tro Tobias! — En tredie vemodig Skikkelse skjuler sig i Modgangens Mørke! — men J! J! — O, det er sorgeligt, naar et Menneſte har opgiort ſit Livs Regning, og hans blege Læbe ſkal modtage de Elſtedes Aſſeſkys, at han da maa tænke ſig ſine Kiere arme og forladte! Da, Børn, da brister Hjertet tilligemed det hule Die! —

Mathilda og William. Fader!)

Lise og Ludvig. Velgiører!) (Paa
Tobias, Sophie og Henning.) eengang).

Vor gode, kiere Herre!)

Telner. Dog, Mod! Lad Dødsſkab ſeire ved Guld og Rænker! Een Tanke trøſter: Undertrykkeren ligger ſøvnløs paa ſine Duun, naar vi, hans Dffere, ſove ſødelig paa et Straaleie. Samvittighedens Piinſter nage hans Hjerte — Uſkyldighedens Fred er i vore! — Kom! Mod og Faſthed i Ulykken er ogsaa en Skat, og den ſkal være min, ſaa længe diſſe Hjerte ter banke op med mig! (Han gaaer emſavnet af Mathilda og William; de Andre følge efter).

F e m t e A c t.

(Samme Decoration).

Første Scene.

Henning (allene). Nei, den Darning maa ikke være født under Bægten, thi der er hvorken Ret eller Billighed i hans Hierte! han er kommen til Verden under Scorpionen; den er hans Himmeltegn eller rettere sagt: Helvedtegn, thi baade hans Ord og hans Gierninger ere Udder og Gift! Ja, var jeg Konge — jeg lod alle Kieltringer blandt mine Undersaatter uden Barmhiertighed hænge; — Staffels Captain Telner! at maatte gaae fra Huus og Hiem, naar man er saa god — og andet bliver der vel tilstift ikke for. Sagens kom vi til at gjøre Selskab — men jeg har ingen Nød. Jeg lægger Planer, og bliver noget Stort! Gud ske Lov! saa kan jeg dog hjælpe min gamle Herre, og det skal jeg ogsaa som en ærlig Mand!

Anden Scene.

Henning. Diderik.

Diderik. Nei, er det sandt, saa kan hverken Viin eller Brændeviin smage mig mere, og jeg kunde bruge mit sidste Stud Krudt til at give mig selv en Kugle for Planeten! — Er det virkelig, at Herren gaaer til Grunde?

Henning. Desværre, ja! Han maa være født under en ulukkelig Stjerne.

Diderik. Nei! Under Barmhertighedens! den lod han lyse for os Alle, og alligevel skal saadan en Mand, alle Fattiges Fader, være ulukkelig, medens den tykke Commmerceraad en Miilsvei herfra, den trættefiere Gnier, der gierne førde Proces med Kragerne, fordi de æde Deme paa hans Møddinger, lever i Gloribus! Nei, det er en forbandet Verden! man maa jo drikke for at glemme den!

Tredie Scene.

Henning. Diderik. Claus.

Claus (grædende): Na, Herregud! aa, Herregud!

Henning. Hvad fattes Dig?

Claus. Jeg fik saadan en forfækkelig For-

Skækkelse! Madame Balder fortæller, at Herren bliver fattig, og maa sælge sit Gods: Hvad skal der saa blive af os?

Diderik. Det vi vare: hans troe Tienere og usvigelige Venner i Nød og Død!

Claus. Ja, det veed jeg nok. Men naar han nu ingen Sagt har, hvad skal han saa med Jer til Skytte, Gaer Diderik?

Diderik. Om han ikke beholder saamegen Skov, at han kan skære sig en Tandstikker paa egen Grund, forlader jeg ham dog ikke! (Han tørrer Dinene af-sides).

Claus. Men er det ogsaa rigtig sandt?

Henning. Vi vil desværre snart komme til at læse det i Aviserne, naar Retten lader udgaae Proclama.

Claus. Jeg forstaar mig hverken paa Proclamuster eller Glamamuster, og desuden læser jeg aldrig Aviser.

Henning. Na, Din umælende Stakkel! Og hvorfor ikke?

Claus. Fordi jeg kan ikke ret kiende Bogstaver, undtagen i Abcbogen og til Nød i Forklaringen. — Hvad skader Ham, Diderik? græder Han?

Diderik. Vist ikke! Jeg har Ondt i Dinene,

Claus. Saa skulde Han gjøre som jeg: i Fjor havde jeg Dndt i en Tand, som her ikke sidder — men jeg lod den trække ud.

Diderik. Dosmer! skulde jeg da ogsaa lade Dinene trække ud? Du er saa dum, at Du burde blive baade flau og rød!

Henning. Flau nok er han! og skulde alle Dosmere blive røde over deres Dumheder, saa vilde vi møde mange Skarlagens = Ansigter.

Diderik. Tidenden om vor gode Herres Ulykke var mig som et Dommедagsflag. Jeg laae nede, og skulde rendse Parken, da Habakuk kom og fortalte det, og i Angesten glemte jeg at stoppe Slusen, inden jeg løb herop.

Claus. Naa, saa skal vi see, der svømmer baade Karper og Karusser oppe imellem Jordbærbedene! men Død og Pølse! var det ikke nær gaaet mig lige saadan, dersom jeg ikke havde været desto siffigere!

Henning. Hvorledes det?

Claus. Ih jo! jeg skulde tappe stærkt Ol paa Glasfer, men da jeg hørde disse bedrøvelige Tiden- der, lod jeg Ol være Ol, og skyndte mig herop, for at høre rigtig Bæsteb.

Diderik. Løber da Ollet endnu?

Claus (rolig): Ja, det gior det vel.

Henning. Saa, for Dievlen! skynd Dig da ned at stoppe det!

Claus. Det behøves ikke; jeg var saa betænksom, at sætte en Spølkum under Tappen.

Henning. En Spølkum? ha! ha! ha!

Diderik. Ganden tage Dig med Din Spølkum! den har jo hundrede Gange kunnet løbe fuld, medens Du har staaet her og snakket!

Claus. Ja, — det er dog nok ogsaa sandt. Hille den sorte Kat! saa vil jeg tage Benene paa Stakken, og see, hvem der kan løbe hurtigst, jeg eller Dillet! (han vil løbe ud, men farer imod Madame Balder).

Fjerde Scene.

Madame Balder (pyntet). De Forrige.

Mad. Balder (standser Claus). Er Du der, Knægt! —

Claus. Hold ikke paa mig! jeg har ingen Tiid at bie! Jeg skal ned og stoppe Dillet! (han løber ud).

Mad. Balder. Det har jeg gjort, Klobrian, medens den stakkels Habakuk stoppede Slusen — som han havde ladet staae aaben, min gode Diderik. Baade Haugen og Kielderen see ud som en Syndflod!

Diderik. For Satan! over saadanne Ulykker maa man jo glemme alketting!

Mad. Balder. Ja, sandt var det! Jeg har

næsten glemt at snakke, og allerbedst som jeg stod og pøntede mig, brast jeg i Graad. Det var vist ikke stunget for min Bugge, at jeg skulde fælde Taarer paa min Erclovelsesdag.

Henning. Hun er ganske født under Vandmanden, Madam Balder, saa hun kan ikke godt holde tætt?

Mad. Balder. Skam sig at skæmte, naar her er saadan Gienvordighed paa Færde! Deraf kan man see, Han mener Herren det ikke saa godt som vi Andre, der hverken sandse Dag eller Dør!

Henning. Seg ikke mene Herren det godt? Det skulde jeg dog troe, siden det er Postdag, og jeg ikke engang har haft Tanke til at hente en heel Pakke Kviser og Breve, som jeg veed ligge og vente paa mig nede i Kroen.

Mad. Balder. Den gode stakkels Herre! Biskop holdt han et syndigt Huus med sine Penge! —

Diderik. Net saa! last ham nu, da han er i Nød! før var han Alle tilpas. Man seer aldrig Feilen hos den, der gaaer opad Bakke i Verden, men naar han tumler ned — saa skuppe Alle til! Fanden tage den, der har en Gradestok for sine Complimenter! som kimser med Kladden ad den Fattige, og slaer Næsen i Stenebroen for den Rige!

Mad. Balder (heftig): Skal det være mig ment?

Diderik. Na nei, just ikke saa lige. Jeg veed, Hun er en god gestæftig Sladdertasse, der tidt synes værre end Hun er.

Mad. Balder. Hvad! Jeg — ?

Diderik. Naa, tag sig ikke Sladdertassen saa nær. Det er med os Skytter, som med vore Hunde: vi bide ikke saa slemt, som vi give Hals. Desuden har jeg i Harmen druffet et Par Glas, og Vinen er en herligolie til at smøre en Mands Tunge. Jeg gaaer og lægger mig paa Luur med en ladet Bøsse, for at passe paa hver en Ræv som vil gjøre vor Captain Overlast, og giver jeg ikke saadan en Lurendreier et Skud i Lyndstegen, saa maa han dog vogte sig for, at jeg ikke tager ham i Bringen, kaster hans Kiøle ud af Binduet, og for Røiers Skyld lader Hallunken følge med Skaberakket! (Han gaaer).

Mad. Balder. Jeg en Sladdertasse? den Tølper! Og saa lader han mig ikke faae et Ord indført! Men min Habakuk skal nok hævne mig, og lære ham, at jeg ingen Sladdertasse er! — Herregud! hvad det dog er en Vnø, at jeg har saa travlt i Dag! Jeg kan ikke engang faae Tiid til at komme omkring til Godtfolk her i Rabolauget, og fortælle alt det her er passeret siden i Formiddags. Nyheder ere ligesom Vasker og Vandekager: de duer ikke undtagen naar de ere ganske friske, og bier jeg til i Morgen, saa er baade Gæst og Kraft gaaet af dem! (Hun gaaer).

Femte Scene.

Henning; (lidt efter) Mathilda og Tobias.

Henning (allene). Er det ikke den stakkels Mathilda der kommer op fra Haugen? Jo, hendes Ansigt er det, men Livet er borte deraf, og Munterheden har sagt Farvel.

Mathilda (træder ind med Tobias). Han kommer her, siger Du?

Tobias. Ja, her var nylig en Egvabergast af en Ridesnægt, og meldte, at han styrer Coursen herhid, for at tale med Captainen.

Henning. Hvem?

Mathilda. Min Belgijørers strenge Creditor, Herremanden fra Nabogodset.

Henning. Han? den Skifting!

Mathilda. Jeg vil tale med ham, bønfalde ham! —

Henning. Gjør ikke det. Han er ikke værd at ydmyge sig for.

Mathilda. Datteren ydmyger sig ikke ved at bede om Skaansel for sin Fader. Han har staaet mig bi i min Nød, og jeg vilde heller døe, end svigte ham nu, da han er ulykkelig!

Henning. Du veed ganske ikke, hvem det er Du vil bevæge, Mathilda! Men kiender jeg den Bettlerpigen.

M

Karl ret, sætter han en høi Priis paa Opfyldelsen af de Benner en smuk Pige gior ham — jeg siger ikke mere!

Tobias. Jeg har ogsaa hørt hans Rygte: men lad ham vogte sit Skrog for min Næve! Bøvet han at fæste et løsgtigt Die paa Mathilda, kunde han let slumpe til at faae et Par blaae Dine af mig. Dog, kiere Barn, gior hvad Du holder for Din Pligt; det Samme vil jeg. (han gaaer).

Henning. Og jeg ligesaa. Jeg vil dog forsøge, hvormange af Captainens rige Benner heromkring vil lade deres gyldne Soel skinne paa Nødens Baaning. Jeg selv har desværre intet; men er jeg en pengeløs Forvalter, saa er jeg ogsaa en brødeløs Forvalter — og heller en tom Lomme end en tung Samvittighed! (han gaaer).

Siette Scene.

Mathilda; (siden) Claus.

Mathilda (alene). Hielp min Belgiorer kan jeg ikke; jeg kan kun bede for ham! Men har hans Creditor et Hierte, saa skal min Røst trænge derind. O Gud! lær Du mig i Dag at være veltalende! —

Claus (kommer). En fremmed Person vil tale med Herren, som er ude.

Mathilda. Det er vist ham. — Viis ham herind. (Claus gaaer). — Jeg blev paa eengang saa ængstelig — saa underlig beklemmt! — Og hvorfor? Hvad har jeg at frygte? Jeg vil tale Dydens Sag: — bør mit Hjerte da bæve?

Syvende Scene.

Mathilda. Darning (i Uniform).

Mathilda (med et Skrig): Gud! hvad seer jeg!? —

Darning (affides): For Dieblen! min Bettlerpige her!

Mathilda (bævende): Det er ham! —

Darning (sagte): Saa fandt jeg hende dog igien! (høit, i en fremmed galant Tone): De har ønsket at tale med mig, smukke Jomfrue. —

Mathilda. Ja, før — men nu ikke. — nu ikke — da jeg kiender Dem igien!

Darning. De kiender mig?

Mathilda (fattende sig): Ligesaa godt som De mig. (fast): See mig i Dinene!

Darning. Med Fornøielse! Jeg afflaaer aldrig at betragte smukke Dine.

Mathilda. Og De blues ikke, da jeg endogsaa rødmer ved Erindringen om, da vi to sidst saae hinanden? —

D a r n i n g. Blufærdighedens Rødme er Skionhedens Fjernis —

M a t h i l d a. Ikke tomme Ord! — Nei, jeg rødmer af Harmen over Deres nederdrægtige Opførsel! Dem var det, som under Velgiørenheds Maske vilde lokke mig til Skændselens Afgrund, hvorfra jeg kun frelsede mig ved Flugten. Kan De — tør De nægte det?

D a r n i n g. Nu vel! jeg tilstaaer, at jeg har været saa lykkelig at see Dem før. Det var Deres Skionhed, som dengang forledte mig til en Ubesindighed; derfor maa Deres Skionhed ogsaa være min Undskyldning. Imidlertid glæder det mig, nu at see Dem i en heldigere Stilling.

M a t h i l d a. Ja, Gud være lovet, som frelsede mig ud af Deres Fald! det er jeg. Jeg var som det vildfarende Lam paa Heden; — jeg stod forladt og vennelos i den vide Verden — som Sivet viftedes jeg frem og tilbage af Modgangens Storme! Under dette Tag fandt jeg Ly og Beskærmelse! — her fandt jeg en Fader! — Ikke Alle misbruge Lykens Gaver til Medskabningers Fordærvelse. Der gives endnu Mænd, som seer, at det er den Riges herligste Fortrin, at kunne beskærme den Lidende!

D a r n i n g. De misliender mig, dersom De troer —

Mathilda. Nei, Deres Handlinger mod min værgeløse Ungdom har lært mig at kende Dem fra Deres sande Side, og den er frygtelig! Dog, min Hævner er, eller vil engang opstaae i Deres egen Barn; derfor tilgiver jeg Dem det Onde De vilde have tilføiet mig — naar De blot vil skaane min ædle Belgierer!

Darning. Skaane ham? hvorledes mener De?

Mathilda. De forstaaer mig fuldkommen vel. Jeg veed De har betydelige Fordringer paa ham. Nævne Maaden, hvorpaa De er kommen til en Deel af disse Fordringer, vil jeg ikke, da den ingen Vre gjør Dem: De kan stille ham ved hans Eiendomme. —

Darning. Ja; det lod sig maaffee vel gjøre.

Mathilda. Vil De virkelig det?

Darning. Det kommer meget an paa Omstændighederne. Jeg er lidenskabelig Sagtelsker. — Mit Guds og dette —

Mathilda. Hidtil var dette Huus Maalet for den Fattiges Pilgrimsfart; naar han vinede dette gæstfri Tag, blev han let om Hjertet, thi her fandt han stedse Hielp og Trøst. Den ædle Eier ansaae sig ikke for sine Riigdommes værdige Besidder, undtagen naar han kunde dele dem med Andre. Han holdt en

Portner, ikke for at holde den Fattige ude, men for at lukke ham ind: o Gud! taaler Du da, at Belsigstendens Paradiis, der gav enhver Ly, Frugt og Elykke, nu skal overgroes og besmittes med Bøllens Ufrudt?

Darning. De veed jo endnu ikke, hvad jeg maaskee vil gjøre.

Mathilda. Jo, jeg hører det af Deres kolde Spottertone; — jeg læser det i Deres fæle, frække Munde! Nu er De ubedørgelig; men Deres Time kommer vist engang, og da skielv! Den Alvidende holder et Register i Himlen, og tæller saavel den Ondes Gjerninger som den Ondes Laster. Naar seent eller tidligt Bogen aabnes, da vil Deres bævende Siel, naar jeg og den ædle Tegner fremstaae som Deres Anklagere, møde sin fortiente Straf og Stikendel! (Hun vil gaae).

Attende Scene.

Darning. William og Ludvig (mede) Mathilda (i Døren).

Ludvig. Mathilda! hvor vil Du hen?

Darning (sagte): Mathilda? Jeg troede hun hed Henriette!

Mathilda. Søg et Fristed i Dine og Williams Arme!

Darning (halvsagte): Net saa, to Elstere
 er en!

William. Et Fristed? Mod hvem?

Mathilda (peger paa Darning): Mod ham!
 den Nedrige, som indespærrede mig!

Ludvig (heftig): Hvad! det er ham!? —

William (heftig): Min Lises Efterstræber!

Mathilda. Vor Belgiorers Forfølger!

Darning (stolt): Snart dette Godes Eier-
 man.

Ludvig. Du understaaer Dig — Ved Him-
 len —!

William. Du tør see denne Pige og os, os
 i Dinene!? —

Mathilda (holder paa dem): Rører ham
 ikke!

Darning. Du? denne fortrolige Tone pas-
 ser sig ikke efter et saa kort Bekjendtskab.

Ludvig. Du trobser, Nedrige! —

William. Det er anden Gang vi to tales ved
 i Dag; sidst slap Du —

Darning. Glem ikke Gæsteretten. Run
 med min Debitor, Captain Telner, har jeg at ta-
 le; og i Henseende til Jomfruen, hvem berettiger da
 vel Dem, mine unge Herrer —?

Ludvig. Kierlighed! —

William. Broderømhed!

M a t h i l d a. Lad ham uforværmet oppebie vor Faders Hiemkomst. — See! nu frygter jeg Dem ikke; (hun flynger Armene om Ludvig og William). jeg hælder mig til to faste Støtter: en Brudgom og en Broder! Uslingen, der har Frækhed nok til at haane et Fruentimmer, mangler som oftest Mod til at see en Mand under Dinene. — Maaſkee nøder De os Alle til at forlade dette fiere Huus, men vi tage dets Fred med os, og lade Dem blive tilbage med en Bøddel, som vil hævne os.

D a r n i n g (leende): En Bøddel? det flinger rædsomt! — Og hvor er den Bøddel?

M a t h i l d a. I Dit onde Hierte, Glendige! der har han længe været, og vil han evig blive! Til Straf for de Forbrydere, som Lovens Sværd ikke kan ramme, ſkabde Gud den onde Samvittighed, og den har alt brændt ſit Cainſtegn i Dit Aſyn! — Brøde i Hiertet er Helvede i levende Live! og ikke gives der nogen jordiff Magt, ſom ſtraffer en ond Gierning haardere end Nidingens egen Samvittighed, naar dens Tordenreſt Nat og Dag raaber til ham: „Du er ſkyldig!“ — Kom! (hun gaaer med William og Ludvig).

Niende Scene.

D a r n i n g (allene). Fanden ſtaaer i de pathetiſke Siele, naar de forſt gribe til Dydens Kangle og

lade Sententsernes Billeder klinge for vore Øren!
 Kiøndt, naar man er flog, lader man dem ogsaa spad-
 sere ind af det ene Dre og ud af det andet. — Saa
 det var den Bøglundske Skovnymphe, jeg har været saa
 nysgierrig efter at see — og saa er det min lille Flygt-
 ning! Mindst ventede jeg at træffe hende her! —
 Hun er bleven uendelig smukkere, siden jeg saa hende
 sidst, og just hendes Stolthed gjør mig hende end-
 nu tusinde Gange mere tillokkende! Jeg maa eie hende,
 jeg maa! — Men paa hvad Maade naaer jeg
 mit Maal? Hun har alt en Elsker — en ung svær-
 merist Mar som det lod! — Men, Hr. Belgiorerens
 Skiebne er i mine Hænder: — det Middel lod sig
 kanstke bruge. Ved at sætte ham Kniven paa Stru-
 ben, maatte man tvinge hende; — hvortil? til et
 formeligt, alvorligt Ægteskab ved høire Haand, thi paa
 anden Maade slutte de ikke Kiøbet. Uh, jeg gyser!
 At kiese en Nydelse med Frihedens Tab, det var en
 forbandet høj Priis! Jeg kom her, for at udvide
 mine Jagt-Ænemærker, men ved at give mig, var
 det jo mig selv, der løb i Garnet. — Jeg give mig —
 jeg, som aldrig har anseet Ægtemændene for andet,
 end et Slags gode, søielige Huushovmestere, der
 gaae til Torvs, for at indkøbe Mundproviant til os
 Andre, ha! ha! ha! nei, det er altfor naragtigt!
 — Der kommer nogen; jeg vil gaae lidt ned i Hau-
 gen, og overlægge det tragicomiske Forsæt, om jeg

Kal givte mig eller ikke, ved at tælle paa mine Knap-
per. Jeg har gjort saamange Galskaber med: hvor-
for da ikke ogsaa den, at tage en Kone. Nuom-
stunder er Egtstanden jo dog ikke saa alvorlig en Sag.
Taf see Skilmisserne: man løber til Brudekammer-
len, som man sætter sig til et L'hombrebord, og
naar man ikke længer synes om Kortene og Makkerska-
bet, siger man: „Pas! jeg takker for mig!“
(Han gaaer).

Tiende Scene.

Telner. Tobias.

Tobias. Hvor har De været, kære Hr. Cap-
tain?

Telner. Ude at sanke Menneſtefundskab, To-
bias. Du veed, hvad jeg har gjort for Valner og
Talmand.

Tobias. Frelst den ene fra at gaae nedem om
og hiem i en Bankerot, og efter Dvægsygen og Silde-
branden deelt Besætning og Indbo med den anden.

Telner. Jeg har gjort mere: jeg har deelt
Hierte med dem begge! — Nu vel, jeg vidsde, at de
vare til Gæst hos Amtmanden. Jeg reed derhen,
lod dem kalde ud, og skildrede dem med saa Ord min
Forsatning. I mine Medgangsdage svore de tusinde
Gange, at de vilde gaae i Døden for mig: bet troe-

de jeg som det hellige Evangelium, fordi jeg var en god Toffe; men nu, da min Lykkes Soel er dalet, da jeg staaer i Modgangens Laage og trænger til deres Hielp, nu, Tobias, trak de paa Skuldbrene, bebrejdede mig min Ddselhed, og skyndte sig tilbage til deres Beter. — Det er Verdens Løb. Erkiendtlighed gaar op i Røg og Damp!

Tobias. Tordne i mig! — nu taler jeg fra Leveren; — det maa være Skik hos visse Basilisker blandt de Modens Landkrabber, men Havets Gutter har, splitte mig, en anden Cathechismus! See her, kiere Hr. Captain — jeg forstaaer ikke at sætte mine Ord i Række og Seled, men forsmaae ikke de Skilinger, som ere i denne Pung — (han vil trykke ham en gammel Skindpung med Penge i Haanden). — der er ikke saa saa endda! de ere fortiente i mit Ansigts Sveed; just derfor giver jeg dem saa gierne, men troe mig: jeg gav Dem ligesaa gierne den sidste Draabe af mit Hierteblod!

Telner. Det veed jeg, ærlige Karl! — og denne Bished er mig mere værd end Dine Penge — som Du selv skal beholde.

Tobias. Forsmaaer De dem da?

Telner. Nei; men det, der ikke kan hielpes mig, kan være Dig en Nødsfiling, naar jeg er død og borte.

Tobias. Tael dog ikke om det, saa bliver jeg strax læk! naar Døden mynstrer Dem paa sin Rulle, saa behøver jeg ikke mere; saa kan den ogsaa gierne hugge mig op i Graven som en gammel aflægs Skude! Har vi prøvet Vind og Veir sammen i saamangen svær Kuling, saa lad os ogsaa paa een gang løbe paa Grund i Evighedens Havn, og fortsies i Paradiis!

Telner (trykker hans Haand): Min ærlige Tobias!

Ellevte Scene.

Telner. Tobias. Darning.

Darning (halvsagte, i det han kommer ind, tællende paa Knapperne): Jeg skal — jeg skal ikke — jeg skal! — Jeg skal? godt! derved bliver det da!

Tobias. Det er sandt: denne Junker var her før, og vilde tale med Dem. (sagte): Jeg vil holde mig ude af hans Kiølvand, for det er mig en af disse lugtende Brandere, der stinke værre end en Deemerkat! — Puh! (han gaar).

Darning. Hr. Captain, jeg kommer —

Telner. Jeg veed Deres Grinde, Hr. Jagtjunker; — jeg er nu ikke istand til at betale: det er mit Svar.

Darning. Maaſtee lod der ſig treffe en Accord —

Telner (med Haab): De vilde tilſtaae mig Opſættelſe? — i Sandhed! efter Deres Fremfærd og Deres Advocats Brev var det mere, end jeg kunde vente.

Darning. Men, ſeer De: den ene Willighed er den anden værd. — Jeg er en ſnurrig Fyhr, ſom let bluffer i Veiret; det har De maaſtee alt hørt? —

Telner. Ja, Deres Rygte kiender jeg.

Darning. Saaledes er det ogsaa gaaet mig her. Jeg talde for lidt ſiden med en indtagende Vige, ſom man ſiger mig ſkal være Deres Pleiedatter; hun behager mig ubefſkrivelig, og derſom De giver mig hende til Kene, lader jeg mine Fordringer fare, og De beholder Deres Guds i Fred og Ro.

Telner (alvorlig): Jeg ſælger ikke min Pleiedatter.

Darning. Hvem taler om at ſælge hende!

Telner. Hvad ſkal jeg kalde det? Elſke Dem, kan hun ikke; hendes Haand og Hierte tilhøre en ung Student, min Forvalters Søn.

Darning. Da ſkulde jeg dog troe, at naar hun ſamrænligner en Frier ſom mig med en fattig Forvaltersøn —

Telner. Det vil aldrig falde hende ind at anſtille nogen Sammenligning. Mathilda tænker ſom jeg: Millioner kan ikke give den Værd i hendes Di-

ne, som handler slet; og ligesaa libet kan Fattigdom forringe hendes eller min Ugtelse for den, som besidder Grens og Dydens Riigdom: det er den fattige Ludvigs Skatte.

D a r n i n g. O ja, de kan være ret gode til at giemme paa Ristebunden, iblandt andre gammeldags Enorrepiberier; paa den store Verdens Børs ere de i forbandet slet Cours! Og De troer da, at Glands, Overflod, en Fruetitel slet ikke skulde friste en ung Pige?

T e l n e r. Den, der har Sielens Adel, behøver ikke Titlernes Klingklang. En Stierne paa Brystet kan ikke adle det lumpne Hierte, som maaskee banker under den, eller en Ordenskræde forherlige en Hals, der muligt havde fortient en Strikke. Deres Tiener, Hr. Jagtjunker! (vil gaae).

D a r n i n g (sagte): Den massive Matros! (høit): Jeg beder Dem: bliv! — Mit Forslag har altsaa ikke den Lykke, at behage Dem? og hvorfor ikke?

T e l n e r. Fordi jeg er sikker paa, De aldrig kan behage Mathilda.

D a r n i n g. Bah! enhver Pige giver efter med Tiden. Naar hun er fied af at spille Romanhelteinde, tager hun fat paa den lidende Kones Rolle, indtil hun omsider bliver Elskerinde, og morer det hende endogsaa, for et Syns Skyld, at sukke og puffe lidt

iblandt, saa veed man jo nok, at to Elffende, der mundhugges, kan altid tilægge Trættten uden Secundanter. — Vil De give mig Deres Pleiedatter?

Telner. Nei; dertil elfter jeg hende for høit. Desuden en saadan Beslutning, fattet den første Gang De seer hende —

Darning. O, vi to havde seet hinanden før! —

Telner. Hvor da? —

Tolvte Scene.

Mathilda. De Førrige.

Mathilda (i det hun kommer ind). O, min Fader! — (sagte, da hun seer Darning): Det forhadte Menneſſe her endnu! (Hun vil gaae ud igien).

Darning. Behag at blive. Jeg gjør i dette Dieblig Hr. Captainen et Forslag til hans Redning.

Mathilda. Og det er?

Telner. En Umulighed!

Darning. At jeg vil opgive mine Fordringer, saasnart De og han samtykke hvad jeg forlanger.

Mathilda (syrig): Jeg skulde kunne frelse min Belgiorer?! — O, kræv mit Liv! —

Darning. Nei, kun Deres Haand. Vil De ægte mig?

Mathilda (med Afsky): Jeg? Dem!?

Telner. Du giætter mit Svar.

Darning. Vil De det ikke, saa er Captainen forloren.

Telner (stolt): Ikke forloren — kun fattig.

Darning (haanlig): Hvad er man, naar man er det?

Telner (rolig): Hvad er Millionairen med et Hjerte som Deres? —

Darning. Deres Svar, smukke Mathilda?

Mathilda (i voldsom Sindsbevægelse): O, Gud! — (hun kaster sig i Telners Arme). Min Fader — min Fader. —!

Telner (lidenskabelig): Pige! hvad er der?! — Du vil dog vel ikke —?

Mathilda. Jeg skulde kunne frelse Dem! —

Telner. At frelles ved Din Ulykke var min Død!

Mathilda. O, jeg fulgte snart efter! den Visshed var min eneste Trøst, og vilde give mig Kraft til at bringe det Offer jeg skylder min Belgierer! —

Telner. Gud bevare mig fra at modtage det!

Mathilda. Jeg, kunne frelse Dem — og ikke gøre det! —

Telner. Og saaledes kan Du glemme Ludvig!?

Mathilda (med et Skrig): Ah! der jeg De
en gloende Dolk i mit Hjerte! — Ludvig! min Rak-
kels forraabte Ludvig! — Og dog — det gielder Din
Frelse, Fader! jeg maa — jeg maa!

Telner. Pige! for mig vilde Du — ?

Mathilda. — Spøffre min Kierlighed, al min
Ungdoms Fryd og Haab!

Telner. Nei, aldrig, nei!

Mathilda. Mit Hjerte brænder — bløder —
brister! Men, jeg bør — jeg maa — jeg vil!

Darning. Det glæder mig.

Telner. Holdt! — Du kender ikke dette Men-
neske! —

Mathilda. Jo! jo! — Det er Dem, som
ikke kender ham — som ikke ahner — Vidske De
—! — Dog nei, nu maa De ikke vide det! De maa
aldrig vide det! —

Telner (heftig): Hvilket? Hvad vil Du
sige? —

Mathilda (bliver ved, til Darning): Maa
det Billaar — at De skæner min Belgister — (bæ-
vende): her er min Haand — Jeg bliver — Deres
Kone!

Telner. Mathilda!! —

Trettende Scene.

De Førrige. William. Lise. Ludvig og
Sophie.

Ludvig. Gud! hvad hører jeg!? Hans
Rone!?

Darning (kold): Min Rone.

Telner (bestemt): Jeg forbyder det!

Lise (ængstelig): O ja! ja!

William (heftig): Det Uhyres, som —?

Mathilda. Ludvig! Du skulde ikke have hørt
det. (til Sophie): O, min Moder! lad mig skjule
mig i Dine Arme!

Sophie. Mathilda! hvad vil Du gøre?

Mathilda. — Min Pligt!

William. Er Meeneed Pligt? —

Mathilda. William! fordøm mig ikke!

Ludvig. Og Du kunde glemme mig!?
mig!

Mathilda (griber hans Haand med Lidenffab):
Glemme Dig, Ludvig? føl her — føl dette bankende,
blødende Hjerte, og lad hvert af dets stormende
Slag sige, om jeg har glemt Dig!

Ludvig. O Mathilda! —

Mathilda (hælder sit Hoved op til hans
Barm). Ludvig! Ludvig!

Telner. For min Frelse vil hun opoffre sin
Kierlighed — men det skal aldrig skee!

Darning. Jeg har hendes Lovte.

Sophie (kysser Mathilda): Edle Pige!

Lise. Søster!

William. Mathilda! Du gjør Din Broder
til Skamme!

Ludvig (til Telner): Det — er for Deres
Frelse?

Mathilda (med Vægt): Ja! — for en Fa-
ders Frelse — saadan en Fader!

Darning, (til Ludvig, som holder Mathilda
i Haanden): Slip denne Haand — den er min.

Ludvig (hengiven): Vel! jeg skal slippe den
— ikke for at adlyde Dem! — men fordi Mathildas
Pligt befaler hende at rive den fra mig. — Du vil
frelse Din Belgierer, Mathilda? — Gaa far da hen,
elskede Haand! — Du tager min jordiske Lykke med
Dig — far hen! (vil gaae).

Sophie.	)	Min Søn!	)	(de holde paa
Lise.	)	Broder!	)	ham).

Telner. Jeg tager ikke imod Jeres Offer!
aldrig!

William. Ludvig! Ven! Broder: trøst Dig!
Dine Ungdoms Forhaabninger skal ikke visne som
Blomsten i Knoppen! Er end Ondskabens giftige

Meelbug falder paa den spæde Plante: — Venskabets
mægtige Åande skal puste den bort! (til Darning):
Og nu — slip Du denne Haand, eller jeg knuser
Dig til Støv!

Darning (smilende): De, unge Herre!

William. Ja, jeg! — (han river Mathilda
bort fra Darning). Jeg er ikke denne Piges Brud-
gom — men jeg er hendes Broder! hendes Ven! —
Jeg vilde give mit Liv for vor Belgiorers Frelse, men
jeg taaler ikke, at en Lysets Engel styrtes i en Dje-
vels Bold! — at den, der engang vilde bekræmme
Mathilda som Pige, nu skal have Lov at gøre hende
ulykkelig som Kone!

Telner (forundret): Bekræmme hende!?
Hvorledes —?

William. Ved De da ikke, at det var
ham, —?

Mathilda. Tie, William!

William (bliver uafbrudt ved): — Som løf-
tede Mathilda til sig, og spærrede hende inde?

Telner. Ham?!

Lise. Som ogsaa vilde gøre mig ulykkelig.

Telner. Gud! — Mathilda! i dette bundløse
Svælg af Glendighed vilde Du styrte Dig —?

Mathilda (afbryder ham med et Sævntag):
— For at frelse en Fader! Burde jeg ofre Dem
mindre?!

Telner. Kunde Du offere mig mere?! —
(til Darning): Men De — efter saadan en Gier-
ning har De den Frækhed —!

Darning. Jeg er jo villig til at oprette en
Ubefindighed —

Telner. Tie! — Ustylds Forførelse er en
evig fortærendeOrm i Hjertet; den graver paa Dit,
Eiendige, skøndt Du vil skjule Marteren af dens Bid
under en fripostig Mine! — See paa denne æble Pis-
ge — paa denne brave Ungling — og slaae Dine
Dine skamfulde ned for deres Dyd! Først vilde Du be-
skæmmehende — siden vilde Du gjøre dem begge
ulykkelige; det er Brødens Lod, at den ene Misgier-
ning drager den anden over den Skyldiges Hoved —
saaledes vil Du stedse gaae fremad, indtil Maalet
er fuldt — men husk paa: den sidste er den tun-
geste!

Darning (med indædt Harm): De vil da
ikke samtykke Partiet?

Telner. Giorde jeg det nogensinde, saa gid
mit Liv fra det Dieblis være mig en Byrde, og min
Dødsstund blive mig en Helvedsqual! Gid jeg forlade
denne Verden, uden Haab om en bedre, hadet af
mig selv, og forbandet af Andre!

William. O Tak, Fader!

Sophie og Lise. Ja, Tak! Tak!

Ludvig. Jeg tør ikke takke — ikke tale.

Mathilda (ængstelig): Men Deres Redning! —

Telner. Hvad, Redning! — Samvittighedsangest maatte jo forgifte min Albedom. Hver Gang jeg tænkte mig Mathilda revet ud af Ludvigs Arme, og bunden til denne Lasterfulde, vilde jeg vaande mig paa mit sønløse Torneleir, og aldrig quæges af et Sekunds Hvile!

Darning. Amen! — Er Litaniet nu ude?

Telner (opbragt): Strax forlad mit Hus!

Darning (stolt): I det Dieblig jeg vil, er Huset mit — og De er huusvild.

William. Mine Næver fløe! —

Telner (til Darning): Nei, det er jeg ikke, saelænge en af mine fordums Undergivne endnu har Tag over Hovedet.

Sophie. O, det er sandt!

Lise. Ja, tilvisse!

William (heftig): Har han da ikke trodset længe nok?! —

Telner (holder ham tilbage): Rolig, min William!

Darning. At paatale sin Ret er ikke Trods. Med den unge Herre, hvor store mine Fordringer ere? — Hr. Captainen kan ikke tilfredsstille dem: — altsaa beroer det paa mig, at lukke disse Dørre efter ham, og aabne ham Gieldes Arrestens.

Telner. Kilde Uhyre! tager Du nu Massen
ganste af?

Mathilda (heftig): Min Fader miste sin
Frihed! —

Sophie og Lise. O Gud!

Ludvig. Frygt ikke; det gaaer heller ikke saa
let.

William (rasende til Darning): Hør ham,
om Du vover! — Som Uneas, der bar sin Fader
Anchises paa sine Skuldre, og ledede Ascanius ved
sin Haand — saaledes vil jeg forlade dette Hus!
— (til Telner): Hvil Du som Anchises paa mine
unge Skuldre! — vær Du min Ascanius, Mathil-
da, og flyng Dig tæt, tæt op til min broderlige
Barm. Den svigter aldrig. Kom!

Telner. O, min Søn!

Mathilda. Jeg frygter ikke for igien at gri-
be til Bettelstaven, naar den bliver min Belgisrers
Etottestav. Jeg skal bære den som et Hæderstegn!
Alles Arme ville staae os aabne, og Alles Hjerter
trøste os.

Sophie (til Telner): Vi følge Alle med
Dem!

Lise. Ja, Alle! Alle!

Darning. Det skal ogsaa være mig kiereft,
om ingen af Gelfabet mere vil morkne mine Dørre.

Sophie. Frygt ikke det!

Telner. Selv under et Straateg skal de lyne mine.

Ludvig. Ingen af os vil glemme, at Takt-
nemmelighed er Barnets første og helligste Pligt.

Mathilda (til Darning): Der er et evigt
Dje, som seer Dem — en usynlig Haand, som
holder Retsfærdighedens Sværd — engang vil den
ramme Dem; De undgaar den ikke, fordi De er
riig; — Deres Guld og Glans gjøre Dem kun dobbelt
foragtelig.

Telner. Dje, Mathilda. Terningen er jo
kastet —

Darning (smilende): Og jeg vinder Spillet!

Telner. Nei, De taber! Mine Eiendomme
kan De tage; mit kostbareste Klenodie: disses Kier-
lighed maa De lade mig beholde. De kan saare mit
Hjerte — mit gode Navn kan De ikke røre. Den
Fred jeg nød indenfor disse Mure vil aldrig vederqvæge
Dem. Min Dags Idræt var Medmenneskers Gavn
og Lykke — Deres er Medskabningens Fordærvelse.
Min Aftenstund bragde Ro og salige Erindringer,
som aldrig forlade mig! — men De, Ustylds Forfø-
rer, Enters og Faderløses Ransmand! — naar
Solen er dalet og Mørket kommer, da medbringer
det Deres Straf: Samvittighedsangesten!
den vil hævne mig, Mathilda og mange, og ryste

Dem paa Deres søvnløse Leie! bliv her nu, og lev vel, isald De kan. — Kommer, mine Børn! (han vil gaae).

Fiortende Scene.

De Forrige. Tobias. Diderik. Madame
Walder. Habakuk. Claus.

Tobias. Hvorhen, min Captain?

Telner. Bort fra det Hus, der saalænge har befiermet mig og Jer Alle!

Mathilda. Man tør true vor Belgiorer med Fængsel! —

Tobias og Diderik. Hvad!? — Fængsel! —

Mad. Walder, Habakuk og Claus. For gode Herre! —

Ludvig. Det har ingen Fare!

William (truende): Nei, ikke saalænge jeg har Næver!

Sophie. Og vi kan arbejde!

Tobias. Splitte mine Topseil og rive mine Ankertouge! nei, det skal blive Løgn! (til Diderik, Habakuk og Claus): Sei, Manne! taaler I at —?

Telner. Relig, Tobias!

Diderik. Hvor er den Hallunk, som tør true med det?

Lise (peger paa Darning): Der staar han, det ende Menneſke!

Tobias. Hør! vogt sig for at kaste Anker i mit Farvand, eller, knække mit Bogspyd! borer jeg ham ikke i Grund!

Diderik. Skal jeg være Skotte hos saadan en Herremand, lader jeg strax en Kugle spille Kegler med hans Skindebeen!

Darning. Ved I, til hvem I taler?

Tobias. Til en fordsomt junkereret og strammeret Landrotte af en Bondeplager! Men viid: jeg agter Manden, ikke Titlen — Skroget, ikke Forbudningen! —

Mad. Walder (til Darning): De kan dog vel ikke være saa ubarmhiertig at gjøre vor gode Herre Fortred? Jeg giver Alt hvad jeg har lagt mig til Bedste, og hele min Søndagsstads oven i Kjøbet, hvis det kan redde ham!

Habakuk. Og jeg mine Bøger — andet har jeg ikke.

Elaus. Og jeg salig Bedstefaders Sølvknapper — og hele Arven jeg skal have efter min Moster — og Pøtterieseddlen!

Diderik. Jeg har intet andet at give eller sælge end mig selv, men jeg tager endnu syv Kar paa

i Kongens Tjeneste. Vel er jeg gammel og udslidt, men naar jeg tænker paa, det gielder min gode Herres Frelse, skal I see, Kæfterne komme igjen, og jeg vil endnu blive ligesaa flink Soldat, som da jeg var tyve Aar.

William, Mathilda, Lise og Ludvig (trykke hans Hænder). Gode, ærlige Diderik!

Telner (entusiastisk til Darning): Hørm af os er nu den Rige? Jeg! Jeg! Jeg! — De er den Fattige, den Forladte, ufsel og arm paa Siel og Hierte! — Saaledes giver Mildhed i Medgang os Venner i vor Modgang. Her har jeg en heel Klynge Børn, fordi jeg aldrig led nogen af dem være Stebbarn: det er min Riigdom!

Tobias. Du sorte Magister — og Du, dumme Claus! jeg har altid for anseet Jer for blotte Narre, nu mærker jeg, at I ere Mennesker af mere end Skabelonen — og Han med, Mutter Balder! Dig, Diderik, kiendte jeg; giv mig Din Næve!

Diderik. Ja, har jeg ingen Penge i min Lomme, saa har jeg dog Trost i mit Hierte.

Mad. Balder (til Darning): Vil De da ikke forbarme Dem?

Claus (rører ham ved Armen): Hr. Jun-
ker! —

William. Fornedre os ikke ved at bede ham.

D a r n i n g (kold): Jeg er ikke Fattigforstander her i Egnen. Lad Bedkommende henvende sig til Arbeidshuset.

T e l n e r (med dyb Foragt): Uelsing!

Femtende Scene.

H e n n i n g. De Forrige.

H e n n i n g (fløjer William et Brev). Her er et Brev til Dig, William; det var kommet tilligemed mine Aviser. Der staaer et Pigebarn i Seglet; det er et godt Tegn: thi det er dog Qvindfolket, som bringer os vor bedste Glæde.

S o p h i e. Hvor har Du været Henning?

H e n n i n g. Rundt omkring; men hvor jeg kom, fandt jeg saa kold en Modtagelse, som en Hofmand viser en Ven, der kommer for at minde ham om et siorgammelt Løfte.

T o b i a s. Riig, smætte mig! favre Ord og tomme Løfter ere rare — til Baglast!

W i l l i a m, (som i heftig Sindsbevægelse har læst Brevet): Fader! — Mathilda! — O Gud! — dette Brev — dette Brev —!

T e l n e r, L u d v i g og M a t h i l d a. Hvad er der?

T o b i a s, S o p h i e og H e n n i n g. Lad høre!

Lise. William! —

Darning (affides): Hvad nu! —

William. Det er Trostens Budskab fra Himlen! — Eee! — min salig Faders ubarmhertige Avindsmand er død — paa sin Sotteseng har han fortrudt sin Uretfærdighed, og testamenteret mig 200,000 Piaſtre, som ere komne hertil med en Bestfater, og strax ſkal udbetales Dem som min Fornemder!

Alle (med levende Deeltagelse): Hvad?! — er det muligt!?

Mathilda (henrykt): William! — Ludvig! — Fader! —

William (i Telners Arme, med Udbrud): Nu er De frelst!

Mathilda, Ludvig, Sophie, Lise og Tobias. Ja! nu er De frelst!

Darning (sagte): Gjordomt!

Telner. Vær jeg — ?

William. — Unde Sønnen den Glæde at frelse sin Fader!

Hennig. Dengang bragde Tomfruen i Seglet Held med sig, og jeg hentede Aviser i en lykkelig Stund! ikke sandt, søde Sophiemøer?

Sophie (kysſer ham). Du er en rar Mand! Du er Duen, som bragde Olieqvisten til Arken.

William. O, Guld og Rikedom! I ere ikke

at foragte, naar I kiente Hiertet Diebliske som dette!
— (til Darning): Og nu, min Herre, Deres For-
bringer skal blive betalte til den yderste Skjerv, men
forlad dette Hus.

Ludvig. Og tag vor Foragt med!

Tobias. Ja, drei af i en Hast! eller, gloe
i mine Dine, slaer jeg ikke Jeres Lanterner ind!

Diderik. Og kommer Junkeren tiere i vor
Wildbane, sender jeg ham til Himmels med hans
Hoved under Armen som en Chapeaubas!

Darning. Gior Jer ingen Uleilighed. Jeg
gaaer. Den Kierlighed, jeg var taabelig nok til at
bære for Dem, Tomfrue Hen — Tomfrue Mathil-
da, er lykkelig forgaaet, og jeg vil derfor ogsaa
flye Dem Deres Silhouet tilbage —

Mathilda. Min Silhouet? —

Darning. Ja, den De tabte, dengang De
forlod mit daværende Hiem, og som jeg siden den
Tid stedse har båret hos mig. Den kan maaskee have
mere Værd for Dem eller Kæresten, end den nu
har for mig.

Mathilda. Det har den; den barnlige Kier-
lighed's Værd! det er ikke min Silhouet, men min
Morders, som jeg skal liane. De giver mig den tilbage
— o, saa faaer jeg dog Aarsag til at takke Dem for
en Velgiertning, og jeg tilgiver Dem alt det Forbi-
gangne.

Darning (fløyer hende Silhouetten). Behag!

Mathilda (kysser den). O, min Moder!

Darning (sagte): Død og Fordsømmelse! at alle mine Planer saaledes skulde mislykkes!

Telner. I Morgen skal De høre fra mig. Tobias! følg Herren ud.

Tobias. Ud? o, med Plaseer! (han gaar foran).

Darning (stolt): Ret saa! ingen Complimenter. Jeg lader gierne en Tølpes gaae foran mig.

Tobias. Rigtig! Ingen Bassemaner og Krumlorentser, Hierte! Jeg lader-gierne en Slyngel gaae agter efter mig! (Han gaar, efterfulgt af Darning).

Sextende og sidste Scene.

Telner. Mathilda. Lædvig. William.

Lise. Sophie. Henning. Madame

Balder. Habakuk. Diderik. Claus;

(lidt efter) Tobias.

William. Saa ganske gaar han fri for al Straf!

Telner. Han har den med sig: Mislingelse og Skam ere hans Straf og hans Brændes mærke.

Tobias (kommer tilbage). Nu har jeg conveyeret den Mudderpram! Jeg vilde gjerne have givet den et Grundstød i Vandgangen, men for dog ikke at lade ham slippe saa ganske usikkert, gjorde jeg et Sømands-Stræbud til Afkeds-Salut, og gav ham med det Samme et næt lille Spark i Agtercastellet. Nu kommer det an paa, om hans Snude er haardere end vor Stenebrød.

Telner. Mathilda! lad dog ogsaa mig see Din Moders Silhouette.

Mathilda (rækker ham den, men beholder en lille Seddel, som hun har taget ud af et Rum bag Silhouetten): O ja! deel min Glæde og mine Følelser med mig!

Telner (overrasket): Gud! var det Din Moder? —

Mathilda. Ja! (heftig): Kiender De Silhouetten? —

Telner. Mage til den fandt jeg efter min afbøde Kone, og det var hendes ullykkelige forskudte Steddatters!

William, Ludvig, Sophie, Lise. Himmel!

Henning, Habakuk, Tobias, Diderik, Mad. Balder og Claus. Hvad!? —

Mathilda. Kiender De ogsaa hendes Haand? —

Telner. Af mange Breve!

Mathilda (flyer ham den lille Seddel). Var det denne? —

Telner (læser): „Den ullykkelige Henriette!“ — Ja! — O, arme Harriet! — Saa er dette Din Datter!

William, Sophie og Ludvig. Gud! Mathilda skulde være — ?

Telner. — Et Barn af hende jeg saalænge har søgt — en Datterdatter, som Stiebner selv har ført i mine Arme!

Alle, (enhver efter sin Stilling og Character, ytrer taus virksom Deeltagelse i Handlingen).

Mathilda (heftigt bævende): Skulde det — Kan det være muligt!? —

Telner. Det er saa. Der kan ingen Tvivl være. Silhouetten — Seddelen — O, mit Hjerte har jo ogsaa altid banket Dig imøde med en Faders Følelse! Jeg var ikke Din Moders virkelige Fader — men jeg vil være Din i Ordets hele hellige Betydning.

Mathilda (ude af sig selv): Ludvig! — William! — Moder! — Jeg har en Fader! en Fader!
Wettlerpigen. D

der! en Fader! — men, o Gud! er jeg ogsaa værdig at være Deres Datter?! (Hun synker for hans Fodder).

Telner. Nei, her i mine Arme! Husk min Giel! —

Mathilda. Fader!

Tobias. Det Syn fryder! —

Diderik. Og forhynger!

Telner. William! — Sophie! — Tobias!
— O, en tung Steen er falden fra mit Hierte! Jeg kan giøre en Uret god igien. Nu skal ingen vemodig Skikkelse skjule sig i Modgangens Mørke, naar jeg fra mit Dødsleie smiler til Jer, og i den anden Verden mødes af Din Moder, Mathilda! — Der, Ludvig, tag min Datter! giør hende lykkelig! — William! Søn! Frelsens Engel! favn Din Lise som Brud! — og elsker altid Jeres gamle Fader!

Henning (rørt): Jeres gamle Fædre!

Sophie (kysser sine Børn): Jeres smukke Moder!

Mathilda, Ludvig, William, Lise.
Alltid! altid!

Habakuk. Nu burde jeg i Tugt og Ære
et dobbelt Brudevers frembære —
(han standser).

M a d. B a l d e r (støder ham paa Armen): M e r e , min Skat! mere!

H a b a k u k (tørre sine Dine): A k ! jeg er saa glad, at jeg ikke engang kan rime!

T o b i a s. Nu finder jeg just baade Riim og Resong i Hans Tale, Habakuk. (hvidskende): Dersom jeg tørde for de to unge Pigeboern og M o r e r Sophie, vilde jeg ønske vore Brudgomme snart at lægge Rigelten til to flinke Drenge — men tyø! Tand for Tunge!

M a d. B a l d e r. Alle vore tre Bryllupper skal staae paa eengang — jo, der vil blive en Kogen og en Bagen!

C l a u s. Men skulde jeg da komme for Skade at staae noget i Stykker, saa bliv ikke vred paa mig, thi endskiøndt jeg ikke selv facer Tomfrue Nathilda til Kone, gjør hendes og Messis Williams Lykke mig saa glad, at mine Hænder ryste af Kornsieelse!

D i d e r i k. Gaaer det ikke mig ligesaadan? Mangen god Gang har jeg havt en Viinperial — og jeg vil haabe det skal ske tiere! — men i dette Dieblif er det Glæden, som gjør mig snurrendes i Panden — og det er noget ganske andet!

T o b i a s. Lykke og Belsignelse over Unge og

Gamle! — Lad Døden nu kun sætte sin Stormstige til min Siel: den farer gladelig til Himmels, naar den har oplevet saamegen Glæde! Men indtil vort Logglas er udløbet, indtil vi stryge Slaget og skal resignere vor Post, hurra! saalænge vil vi ingen Riællingunger være, men freidigt pløie Livets stormende Hav! Ikke sandt, min Captain? ikke sandt min William? og Du, søde Mathildabarn? Vi skal segle fra Sorgen, kiothale Løsten, tage Nød og Glendighed under vor Convey, og bringe dem sikkert og i god Behold til Trøstens Havn!

Telner. William, Mathilda, Ludvig, Lise. Det ville vi!

William. Lykken gav mig Velstand; Fader! jeg vil træde i Dit Godspoer: hver trængende Udsling skal være min Broder!

Telner. Gjør det, Søn! Men, lad mit Exempel ogsaa tiene Dig til Advarsel: at give saaledes i Dag, at Du har noget tilovers til den Fattige, som kan komme i Morgen.

Sophie. Det var altid mine Ord.

Henning. Det var det, min lille Salomon!

Telner. Nu sander jeg dem. Dog var jeg aldrig stolt af min Riigdom, men kun af min Ev-

ne til at være de Fattiges Ven og Trøster. Derfor vil Verden ogsaa tilgive mit Hierte. Velgiørenhed er Mands Pligt og Idræt — Aligdomme ere hans Værktøi — og See den, som, naar han har dette Værktøi, er doven i sit Kald!

Ludvig. O, hvem var da utrætteligere end De!

Zelner. Jeg stræbde jo kun at ligne vor gavmilde Fader i Himlen, og see! han lønner mig i dette Dieblit! — O Livets Fryd! Du boer kun i Hierter, fulde af Kierlighed — i Dine, fyldte med Glædestaarer — paa Læber, der fremstamme de hellige Navne: Fader! Moder! Broder! Søster! Søn! Datter og Ven! I Vergierighedens stolte Palladser boe kun utilfredsstillende Begierligheder, kun Had og Hævn — ikke Nydelse, ikke Salighed, som den, der i denne Time gennemstrømmer os!

Mathilda (med Underlighed): Hellige Nøisomhed! der fulgde mig fra min Bugge til min Brudgoms Arme! følg mig Livet igiennem til min Grav! Lad Bettlerpigen aldrig glemme hvad hun var! Naar den Nødlidende fæster sit bønliche Die paa mig, vil jeg stedse komme ihu, at den bitterste Draabe i Samme-

rens Malurtsskalk er Verdens Foragt! — og enten min Bolig bliver en Hytte eller en Borg, vil jeg sætte over min Dør: „Hungrige Sieler! træder nærmere, og mættes af mit Hjertes Gaver!“

(Ende paa Stykket).

